

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2015/2366 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 25. studenoga 2015.

o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proseljivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Posljednjih godina postignut je značajan napredak u integraciji plaćanja malih vrijednosti u Uniji, posebno u kontekstu akata Unije o plaćanjima, osobito putem Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, Uredbe (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ i Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾. Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ nastavio se dopunjavati pravni okvir za platne usluge utvrđivanjem posebnog ograničenja mogućnosti trgovaca na malo da klijentima naplate dodatne naknade za uporabu određenog sredstva plaćanja.

⁽¹⁾ SL C 224, 15.7.2014., str. 1.

⁽²⁾ SL C 170, 5.6.2014., str. 78.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 8. listopada 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. studenoga 2015.

⁽⁴⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

⁽⁸⁾ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

- (2) Revidirani pravni okvir Unije o platnim uslugama nadopunjuje se Uredbom (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Tom se uredbom uvode pravila osobito u odnosu na naplatu međubankovnih naknada za transakcije na temelju kartica i njome se nastoji još više ubrzati postizanje učinkovitog integriranog tržišta za plaćanja na temelju kartica.
- (3) Direktiva 2007/64/EZ donesena je u prosincu 2007. na temelju prijedloga Komisije iz prosinca 2005. Od tada je na tržištu plaćanja malih vrijednosti došlo do značajnih tehničkih inovacija, s brzim rastom broja elektroničkog i mobilnog plaćanja te pojavom novih vrsta platnih usluga na tržištu što predstavlja izazov za trenutni okvir.
- (4) Preispitivanjem pravnog okvira Unije o platnim uslugama, a posebno analizom utjecaja Direktive 2007/64/EZ i savjetovanjem o Zelenoj knjizi Komisije od 11. siječnja 2012. pod naslovom „Ususret integriranom europskom tržištu za kartična plaćanja te internetska i mobilna plaćanja” pokazalo se da su posljedice tog razvoja značajni izazovi iz regulatorne perspektive. Značajna područja tržišta plaćanja, posebno kartična plaćanja te internetska i mobilna plaćanja, ostaju rascjepkana nacionalnim granicama. Mnogi inovativni platni proizvodi ili usluge nisu obuhvaćeni, u potpunosti ili velikim dijelom, područjem primjene Direktive 2007/64/EZ. Nadalje, područje primjene Direktive 2007/64/EZ, a posebno elementi isključeni iz njezina područja primjene, poput određenih aktivnosti povezanih s plaćanjem, pokazalo se u nekoliko slučajeva previše nejasnim, preopćenitim ili jednostavno zastarjelim s obzirom na razvoj tržišta. Rezultat toga je pravna nesigurnost, mogući rizici za sigurnost u lancu plaćanja i nedostatak zaštite potrošača u pojedinim područjima. Pokazalo se da je pružateljima platnih usluga teško uvesti inovativne, sigurne digitalne platne usluge koje se lako upotrebljavaju te pružiti potrošačima i trgovcima na malo učinkovite, prikladne i sigurne načine plaćanja u Uniji. U tom kontekstu, postoji veliki pozitivni potencijal koji treba dosljednije istražiti.
- (5) Stalni razvoj integriranog unutarnjeg tržišta sigurnog elektroničkog plaćanja ključan je kako bi se podupro rast gospodarstva Unije i osiguralo da se potrošači, trgovci i trgovačka društva mogu koristiti izborom i transparentnošću platnih usluga i tako u cijelosti iskoristiti prednosti unutarnjeg tržišta.
- (6) Trebalo bi utvrditi nova pravila kako bi se ispunile regulatorne praznine, istodobno pružajući više pravne jasnoće i osiguravajući dosljednu primjenu zakonodavnog okvira širom Unije. Istovjetne uvjete poslovanja trebalo bi zajamčiti postojećim i novim sudionicima na tržištu kako bi se novim sredstvima plaćanja omogućilo širenje njihova tržišta i osigurala visoka razina zaštite potrošača pri uporabi tih platnih usluga širom Unije. Time bi se trebala postići učinkovitost platnog sustava u cjelini te dovesti do većeg izbora i transparentnosti platnih usluga, a istodobno ojačati povjerenje potrošača u usklađeno tržište plaćanja.
- (7) Posljednjih godina povećali su se rizici za sigurnost povezani s elektroničkim plaćanjem. Razlog je porast tehničke složenosti elektroničkih plaćanja, neprekidno rastući obujam elektroničkih plaćanja širom svijeta i nove vrste platnih usluga. Sigurne i pouzdane platne usluge ključni su uvjet za tržište platnih usluga koje dobro funkcionira. Stoga bi korisnici platnih usluga trebali biti primjereno zaštićeni od takvih rizika. Platne usluge ključne su za funkcioniranje vitalnih gospodarskih i društvenih aktivnosti.
- (8) Odredbe ove Direktive o zahtjevima za transparentnošću i obavješćivanjem za pružatelje platnih usluga te one o pravima i obvezama u vezi s pružanjem i uporabom platnih usluga trebale bi se primjenjivati, prema potrebi, i na transakcije u kojima se jedan pružatelj platnih usluga nalazi izvan Europskoga gospodarskog prostora (EGP), kako bi se izbjegli različiti pristupi u državama članicama na štetu potrošača. Prema potrebi, te bi odredbe trebalo proširiti na transakcije u svim službenim valutama između pružatelja platnih usluga koji se nalaze unutar EGP-a.
- (9) Novčana pošiljka jednostavna je platna usluga koja se obično temelji na gotovini koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga, koji šalje odgovarajući iznos, primjerice putem komunikacijske mreže, primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja. U nekim državama članicama velike trgovine, trgovci i drugi trgovci na malo javnosti pružaju odgovarajuću uslugu kojom im se omogućuje plaćanje komunalnih ili drugih redovitih računa domaćinstava. Navedene usluge plaćanja računa trebalo bi tretirati kao novčane pošiljke, osim ako nadležna tijela smatraju da je ta aktivnost dio drugih platnih usluga.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/751 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o međubankovnim naknadama za platne transakcije na temelju kartica (SL L 123, 19.5.2015., str. 1.).

- (10) Ovom Direktivom uvodi se neutralna definicija prihvaćanja platnih transakcija kako bi se obuhvatili ne samo tradicionalni modeli prihvaćanja koji su strukturirani oko korištenja platnim karticama nego i različiti poslovni modeli, uključujući one modele u kojima je uključeno više od jednog prihvatitelja. To bi trebalo osigurati da trgovac primi istu zaštitu neovisno o upotrijebljenom platnom instrumentu ako je aktivnost ista kao prihvaćanje kartičnih transakcija. Tehničke usluge koje se pružaju pružateljima platnih usluga kao što su samo obrada i pohrana podataka ili upravljanje terminalima ne bi se trebale smatrati prihvaćanjem. Štoviše, neki modeli prihvaćanja ne omogućuju stvarni prijenos novčanih sredstava od strane prihvatitelja primatelju plaćanja jer se stranke mogu dogovoriti o drugim oblicima namire.
- (11) Isključenje iz područja primjene Direktive 2007/64/EZ platnih transakcija putem trgovačkog zastupnika u ime platitelja ili primatelja plaćanja primjenjuje se na vrlo različite načine u državama članicama. Određene države članice dopuštaju da se isključenjem koriste platforme e-trgovine koje djeluju kao posrednik u ime pojedinačnih kupaca i prodavača bez stvarnog prostora za pregovaranje o prodaji ili kupnji robe ili usluga ili za njihovo sklapanje. Takva primjena isključenja izlazi iz predviđenog područja primjene utvrđenog u toj direktivi i potencijalno može povećati rizike za potrošače s obzirom na to da ti pružatelji usluga ostaju izvan zaštite pravnog okvira. Različitom praksom u području primjene narušava se i tržišno natjecanje na tržištu plaćanja. Kako bi se riješila ta pitanja, isključenje bi se stoga trebalo primjenjivati kada zastupnici djeluju samo u ime ili platitelja ili samo u ime primatelja plaćanja, neovisno o tome jesu li u posjedu novčanih sredstava klijenata ili ne. Kada zastupnici djeluju u ime i platitelja i primatelja plaćanja (poput određenih platformi za e-trgovinu), oni bi trebali biti isključeni samo ako ni u jednom trenutku ne ulaze u posjed novčanih sredstava klijenata niti imaju kontrolu nad tim sredstvima.
- (12) Ova se Direktiva ne bi trebala primjenjivati na djelatnosti poduzeća za prijevoz gotovine (CIT) i poduzeća za upravljanje gotovinom (CMC) ako su dotične djelatnosti ograničene na fizički prijevoz novčanica i kovanica.
- (13) Na temelju povratnih informacija s tržišta vidljivo je da aktivnosti plaćanja koje su obuhvaćene isključenjem ograničene mreže često uključuju značajan obujam i vrijednost plaćanja te da se njima potrošačima nude stotine ili tisuće različitih proizvoda i usluga. To nije u skladu sa svrhom isključenja ograničene mreže iz Direktive 2007/64/EZ i znači veće rizike i nedostatak pravne zaštite za korisnike platnih usluga, posebno za potrošače, te jasan nepovoljni položaj sudionika na reguliranom tržištu. Kako bi se pomoglo ograničiti te rizike, ne bi smjelo biti moguće koristiti isti instrument za provođenje platne transakcije za kupnju robe i usluga unutar više od jedne ograničene mreže ili za kupnju neograničenog opsega robe i usluga. Trebalo bi smatrati da se platni instrument koristi u okviru takve ograničene mreže ako se može koristiti samo u sljedećim okolnostima; prvo, za kupnju robe i usluga od određenog trgovca na malo ili u određenom maloprodajnom lancu ako su uključeni subjekti izravno povezani trgovačkim ugovorom koji primjerice omogućuje uporabu jedinstvenog platnog brenda i ako se taj platni brend upotrebljava na prodajnim mjestima i pojavljuje se, gdje je to izvedivo, na platnim instrumentima koji se tamo mogu koristiti; drugo, za kupnju vrlo ograničenog opsega robe ili usluga, primjerice kada je opseg korištenja stvarno ograničen na zatvoreni broj funkcionalno povezane robe ili usluga neovisno o zemljopisnom području prodajnog mjesta; ili treće, ako platni instrument regulira nacionalno ili regionalno tijelo javne vlasti za posebne socijalne ili porezne svrhe za nabavu određene robe ili usluga.
- (14) Platni instrumenti obuhvaćeni isključenjem ograničene mreže mogle bi biti kartice trgovina, kartice za kupnju goriva, članske iskaznice, kartice za vožnju javnim prijevozom, parkirne karte, bonovi za hranu ili bonovi za posebne usluge, koji su ponekad podložni posebnom porezu ili pravnom okviru u području rada predviđenom za promicanje uporabe takvih instrumenata radi ispunjavanja ciljeva utvrđenih socijalnim zakonodavstvom. Kada se takav instrument s posebnom svrhom razvije u instrument s općom svrhom, tada se isključenje iz područja primjene ove Direktive više ne bi trebalo primjenjivati. Instrumenti koji se mogu upotrebljavati za kupnju u trgovinama registriranih trgovaca ne bi se trebali isključiti iz područja primjene ove Direktive jer su takvi instrumenti obično izrađeni za mrežu pružatelja usluga koja neprekidno raste. Isključenje ograničene mreže trebalo bi se primjenjivati zajedno s obvezom potencijalnih pružatelja platnih usluga da obavijeste o aktivnostima koje su obuhvaćene njezinim područjem primjene.
- (15) Direktivom 2007/64/EZ isključuju se iz njezina područja primjene određene platne transakcije izvršene telekomunikacijskim ili informacijsko-tehnološkim uređajima kada mrežni operater ne djeluje samo kao posrednik za dostavu digitalne robe i usluga dotičnim uređajima, već dodaje vrijednost toj robi ili uslugama. Tim se isključenjem posebno omogućuje takozvana naplata putem operatera ili kupnja s izravnim terećenjem telefonskog računa čime se, počevši s melodijama zvona i premium SMS uslugama, doprinosi razvoju novih poslovnih modela koji se temelje na prodaji digitalnog sadržaja male vrijednosti i glasovnih usluga. Te usluge uključuju zabavu poput čavrljanja, preuzimanje primjerice videa, glazbe i igara, informacije kao što su vrijeme, novosti, sportski rezultati, dionice i pretraživanje imenika te televizijsko i radijsko sudjelovanje kao što su glasovanje, prijava na natjecanje i pružanje povratne informacije uživo. Na temelju povratnih informacija s tržišta vidljivo je da nema dokaza da su se takve platne transakcije, za koje potrošači vjeruju da su povoljne za plaćanja s niskim pragom, razvile u opću

uslugu posredovanja pri plaćanju. Međutim, zbog nejasnog teksta relevantnog isključenja, ono se provodi na različite načine u državama članicama, što je dovelo do nedostatka pravne sigurnosti za operatere i potrošače te je povremeno omogućavalo da se za usluge posredovanja pri plaćanju zahtijeva pravo na neograničeno isključenje iz područja primjene Direktive 2007/64/EZ. Stoga je primjereno razjasniti i suziti područje prihvatljivosti za to isključenje za takve pružatelje usluga navodeći vrste platnih transakcija na koje se ono primjenjuje.

- (16) Isključenje koje se odnosi na određene platne transakcije putem telekomunikacijskih ili informacijsko-tehnoloških uređaja trebalo bi se posebno usmjeriti na mikroplaćanja za digitalni sadržaj i glasovne usluge. Trebalo bi uvesti jasno upućivanje na platne transakcije za kupnju elektroničkih karata kako bi se uzeo u obzir razvoj platnog prometa, posebno činjenica da klijenti mogu naručiti, platiti, dobiti i potvrditi elektroničke karte sa svakog mjesta i u svako doba koristeći mobilne telefone ili druge uređaje. Elektroničkim kartama omogućuje se i olakšava isporuka usluga koje bi potrošači inače kupili kao karte u papirnatom obliku i uključuju prijevoz, zabavu, parkiranje automobila i ulaznice, ali isključuju fizičku robu. One tako smanjuju troškove proizvodnje i distribucije koji su povezani s tradicionalnim kanalima za prodaju karata u papirnatom obliku i povećavaju pogodnosti za klijente pružanjem novih i jednostavnih načina za kupnju karata. Trebalo bi, s ciljem smanjenja opterećenja za subjekte koji prikupljaju dobrotvorne donacije, također isključiti platne transakcije u vezi s takvim donacijama. Države članice trebale bi, u skladu s nacionalnim pravom, imati slobodu ograničiti isključenje za donacije prikupljene u korist registriranih dobrotvornih organizacija. U cjelini, isključenje bi se trebalo primjenjivati samo kada je vrijednost platnih transakcija ispod određenog praga, kako bi se ono jasno ograničilo na plaćanja s niskim profilom rizičnosti.
- (17) Jedinствeno područje plaćanja u eurima (SEPA) olakšalo je stvaranje „središta isplate” i „središta naplate” širom Unije, omogućujući centralizaciju platnih transakcija iste grupe. U vezi s tim, platne transakcije između matičnog društva i njegova društva kćeri ili između društava kćeri istog matičnog društva koje pruža pružatelj platnih usluga koji pripada istoj grupi trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Direktive. Prikupljanje naloga za plaćanje u ime grupe od strane matičnog društva ili njegova društva kćeri za daljnji prijenos pružatelju platnih usluga ne bi se trebalo smatrati platnom uslugom za potrebe ove Direktive.
- (18) Direktivom 2007/64/EZ iz njezina područja primjene isključene su platne usluge koje nude ponuđači usluga bankomata koji nisu ovisni o pružateljima platnih usluga koji vode račune. To isključenje potaknulo je rast usluga nezavisnih bankomata u mnogo država članica, posebno u manje naseljenim područjima. Isključenje tog brzorastućeg dijela tržišta bankomata iz područja primjene ove Direktive u cijelosti moglo bi međutim dovesti do zbunjivanja u vezi s naknadama za podizanje novca. U prekograničnim slučajevima to bi moglo dovesti do dvostruke naplate od strane pružatelja platnih usluga koji vodi račun i ponuđača usluga bankomata za isti postupak podizanja novca. Slijedom toga, kako bi se zadržalo pružanje usluga bankomata uz osiguravanje jasnoće u vezi s naknadama za podizanje novca, prikladno je zadržati isključenje, ali zahtijevati od operatera bankomata da poštuju određene odredbe o transparentnosti ove Direktive. Nadalje, troškovi koje naplaćuju operateri bankomata ne bi trebali dovoditi u pitanje Uredbu (EZ) br. 924/2009.
- (19) Pružatelji usluga koji žele iskoristiti isključenje iz područja primjene Direktive 2007/64/EZ često se ne savjetuju s nadležnim tijelima o tome jesu li njihove aktivnosti obuhvaćene tom direktivom ili su iz nje isključene, već se oslanjaju na vlastite procjene. To je dovelo do različite primjene određenih isključenja širom država članica. Čini se i da su se pružatelji platnih usluga možda koristili nekim isključenjima radi ponovne izrade poslovnih modela kako ponuđene aktivnosti plaćanja ne bi bile obuhvaćene područjem primjene te direktive. Zbog toga može doći do povećanih rizika za korisnike platnih usluga i različitih uvjeta za pružatelje platnih usluga na unutarnjem tržištu. Pružatelji usluga stoga bi trebali biti obvezni priopćiti relevantne aktivnosti nadležnim tijelima kako bi nadležna tijela mogla procijeniti jesu li ispunjeni zahtjevi iz relevantnih odredaba te osigurati jedinstvenu interpretaciju pravila širom unutarnjeg tržišta. Osobito, kako bi se osigurala sukladnost s posebnim zahtjevima za sva isključenja koja se temelje na poštovanju praga trebalo bi odrediti postupak obavješćivanja.
- (20) Nadalje, važno je uključiti zahtjev za moguće pružatelje platnih usluga da nadležna tijela obavijeste o aktivnostima koje pružaju u okviru ograničene mreže na temelju kriterija iz ove Direktive ako vrijednost platnih transakcija prelazi određeni prag. Nadležna tijela trebala bi procijeniti mogu li se navedene aktivnosti smatrati aktivnostima koje se pružaju u okviru ograničene mreže.
- (21) Definicija platnih usluga trebala bi biti tehnološki neutralna i omogućiti razvoj novih vrsta platnih usluga, istodobno osiguravajući istovjetne uvjete poslovanja za postojeće i nove pružatelje platnih usluga.

- (22) Ova Direktiva trebala bi slijediti pristup iz Direktive 2007/64/EZ kojim se obuhvaćaju sve vrste elektroničkih platnih usluga. Stoga ne bi bilo primjereno da se nova pravila primjenjuju na usluge kod kojih se prijenos novčanih sredstava s platitelja na primatelja plaćanja ili transport novčanih sredstava obavlja isključivo u novčanicama i kovanicama ili gdje se prijenos temelji na papirnatom čeku, papirnatim mjenicama, zadužnicama ili drugom instrumentu, papirnatim vaučerima ili karticama koje glase na pružatelja platnih usluga ili drugu stranku radi davanja novčanih sredstava na raspolaganje primatelju plaćanja.
- (23) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na gotovinske platne transakcije jer jedinstveno tržište plaćanja u gotovini već postoji. Ona se ne bi trebala primjenjivati ni na platne transakcije na temelju papirnatih čekova s obzirom na to da papirnatih čekove, zbog njihove prirode, nije moguće obraditi tako učinkovito kao druga sredstva plaćanja. Međutim, dobra praksa u tom području trebala bi se temeljiti na načelima utvrđenima ovom Direktivom.
- (24) Potrebno je odrediti kategorije pružatelja platnih usluga koji mogu zakonito pružati platne usluge širom Unije; riječ je o kreditnim institucijama koje primaju depozite od korisnika koji se mogu upotrijebiti za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne bonitetnim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, institucijama za elektronički novac koje izdaju elektronički novac koji se može upotrebljavati za financiranje platnih transakcija i koje bi i dalje trebale biti podložne bonitetnim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 2009/110/EZ, institucijama za platni promet i poštanskim žiro-institucijama koje su ovlaštene za obavljanje navedenih usluga na temelju nacionalnog prava. Primjena tog pravnog okvira trebala bi biti ograničena na pružatelje usluga koji pružaju platne usluge kao redovno zanimanje ili poslovnu aktivnost u skladu s ovom Direktivom.
- (25) Ovom Direktivom utvrđuju se pravila o izvršenju platnih transakcija kada su novčana sredstva elektronički novac kako je definiran u Direktivi 2009/110/EZ. Ovom Direktivom, međutim, ne regulira se izdavanje elektroničkog novca kako je predviđeno u Direktivi 2009/110/EZ. Stoga institucijama za platni promet ne bi trebalo biti dopušteno izdavati elektronički novac.
- (26) Direktivom 2007/64/EZ uspostavio se bonitetni režim, uvodeći jedinstvenu dozvolu za sve pružatelje platnih usluga koji nisu povezani s primanjem depozita ili izdavanjem elektroničkog novca. Zato je Direktivom 2007/64/EZ uvedena nova kategorija pružatelja platnih usluga, nazvana „institucije za platni promet”, propisivanjem izdavanja odobrenja pravnim osobama koje ne pripadaju postojećim kategorijama za pružanje platnih usluga širom Unije ako ispunjavaju stroge i sveobuhvatne uvjete. Tako bi se na navedene usluge trebali primjenjivati jednaki uvjeti u cijeloj Uniji.
- (27) Od donošenja Direktive 2007/64/EZ pojavile su se nove vrste platnih usluga, posebno u području internetskog plaćanja. Posebno su se razvile usluge iniciranja plaćanja u području e-trgovine. Te platne usluge imaju ulogu u plaćanjima putem e-trgovine uspostavom softverske veze između web-mjesta trgovca i mrežne bankovne platforme platiteljeva pružatelja platnih usluga koji vodi račun kako bi se iniciralo internetsko plaćanje na temelju kreditnog transfera.
- (28) Nadalje, tehnološki razvoj posljednjih godina doveo je do pojave niza dopunskih usluga, poput usluga pružanja informacija o računu. Te usluge korisniku platnih usluga pružaju zbirne internetske informacije o jednom ili više računa za plaćanje koji se vode kod jednog ili više pružatelja platnih usluga i kojima se pristupa preko internetskih sučelja pružatelja platnih usluga koji vodi račun. Korisniku platnih usluga time se omogućuje da u svakom trenutku ima cjeloviti pregled svojeg financijskog stanja. Te usluge također bi trebale biti obuhvaćene ovom Direktivom s ciljem pružanja primjerene zaštite potrošačima u vezi s podacima o njihovu plaćanju i računu, kao i pravne sigurnosti u pogledu statusa pružatelja usluga informacija o računu.
- (29) Uslugama iniciranja plaćanja omogućuje se pružatelju usluge iniciranja plaćanja da primatelju plaćanja pruži sigurnost da je plaćanje inicirano kako bi se potaknulo primatelja plaćanja da prenese robu ili ispostavi uslugu bez nepotrebne odgode. Takve usluge trgovcima i potrošačima nude jeftina rješenja te pružaju potrošačima mogućnost internetske kupnje čak i ako ne posjeduju platne kartice. Budući da usluge iniciranja plaćanja trenutačno ne podliježu Direktivi 2007/64/EZ, nadležno tijelo ih nužno ne nadzire te ne moraju biti sukladne

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

s Direktivom 2007/64/EZ. Rezultat toga jest niz pravnih pitanja, poput zaštite potrošača, sigurnosti i odgovornosti te pitanja povezana s tržišnim natjecanjem i zaštitom podataka, posebno u odnosu na zaštitu podatka korisnika platnih usluga u skladu s pravilima Unije o zaštiti podataka. Stoga bi se novim pravilima trebalo odgovoriti na ta pitanja.

- (30) Personalizirane sigurnosne podatke koje koristi korisnik platnih usluga ili pružatelj usluge iniciranja plaćanja za sigurnu autentifikaciju klijenta obično izdaju pružatelji platnih usluga koji vode račune. Pružatelji usluge iniciranja plaćanja nužno ne ulaze u ugovorni odnos s pružateljima platnih usluga koji vode račune te bi, neovisno o poslovnom modelu koji koriste pružatelji usluge iniciranja plaćanja, pružatelji platnih usluga koji vode račune trebali omogućiti pružateljima usluge iniciranja plaćanja da se oslanjanju na postupke autentifikacije pružatelja platnih usluga koji vode račune za iniciranje određenog plaćanja u ime platitelja.
- (31) Kada pruža isključivo usluge iniciranja plaćanja, pružatelj usluge iniciranja plaćanja ni u jednoj fazi platnog lanca ne posjeduje novčana sredstva korisnika. Ako pružatelj usluge iniciranja plaćanja namjerava pružiti platne usluge u pogledu kojih posjeduje novčana sredstva korisnika, trebao bi dobiti potpuno odobrenje za pružanje tih usluga.
- (32) Usluge iniciranja plaćanja temelje se na izravnom ili neizravnom pristupu pružatelja usluge iniciranja plaćanja računu platitelja. Pružatelj platnih usluga koji vodi račun, koji pruža mehanizam neizravnog pristupa, također bi trebao omogućiti izravni pristup pružateljima usluge iniciranja plaćanja.
- (33) Ovom bi se Direktivom trebalo nastojati osigurati kontinuitet na tržištu, čime se omogućuje postojećim i novim pružateljima usluga, neovisno o poslovnom modelu koji primjenjuju, da nude svoje usluge s jasnim i usklađenim regulatornim okvirom. U očekivanju primjene tih pravila, ne dovodeći u pitanje potrebu osiguravanja sigurnosti platnih transakcija i zaštitu klijenata od dokazivog rizika od prijevare, države članice, Komisija, Europska središnja banka (ESB) i europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo), osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ (EBA) trebali bi jamčiti pravedno tržišno natjecanje na tom tržištu uz izbjegavanje neopravdane diskriminacije protiv postojećih sudionika na tržištu. Svaki pružatelj platnih usluga, uključujući pružatelja platnih usluga koji vodi račun korisnika platnih usluga, trebao bi moći pružiti usluge iniciranja plaćanja.
- (34) Ovom Direktivom značajno se ne mijenjaju uvjeti za izdavanje i zadržavanje odobrenja za institucije za platni promet. Kao u Direktivi 2007/64/EZ, u uvjete su uključeni bonitetni zahtjevi razmjerni operativnim i financijskim rizicima s kojima su suočena ta tijela tijekom njihova poslovanja. S tim u vezi potrebni su jasni zahtjevi za inicijalni kapital zajedno s tekućim kapitalom koji se može naknadno detaljnije definirati ovisno o potrebama tržišta. Zbog raznolikosti u području platnih usluga ovom bi se Direktivom trebale dopustiti različite metode zajedno s određenim diskrecijskim pravom nadzornih tijela kako bi se osiguralo da se s jednakim rizicima postupa na isti način za sve pružatelje platnih usluga. Zahtjevi za institucije za platni promet trebali bi odražavati činjenicu da se institucije za platni promet bave specijaliziranim i ograničenijim aktivnostima te da su pri tome izložene rizicima koji su užeg opsega i koje je lakše pratiti i kontrolirati od onih koji nastaju u širem spektru aktivnosti kreditnih institucija. Posebno, institucijama za platni promet trebalo bi zabraniti primanje depozita od korisnika i trebalo bi im biti dopušteno upotrebljavati novčana sredstva primljena od korisnika samo za pružanje platnih usluga. Nužna bonitetna pravila, uključujući inicijalni kapital, trebala bi biti primjerena riziku povezanom s pripadajućom platnom uslugom koju pruža institucija za platni promet. Za pružatelje platnih usluga koji pružaju isključivo usluge iniciranja plaćanja trebalo bi smatrati da su srednjeg rizika s obzirom na inicijalni kapital.
- (35) Pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga pružanja informacija o računu, kada pružaju isključivo te usluge, ne posjeduju novčana sredstva klijenta. U skladu s tim bilo bi nerazmjerno nametati kapitalne zahtjeve tim novim sudionicima na tržištu. Međutim, važno je da oni mogu pokriti svoje obveze u odnosu na vlastite aktivnosti. Stoga bi se od njih trebalo zahtijevati posjedovanje osiguranja od profesionalne odgovornosti ili usporedivu garanciju. EBA bi trebala sastaviti smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 u vezi s kriterijima koje države članice trebaju upotrebljavati za utvrđivanje minimalnog novčanog iznosa za osiguranje od profesionalne odgovornosti ili usporedive garancije. EBA ne bi trebala razlikovati osiguranje od profesionalne odgovornosti i usporedivu garanciju jer bi oni trebali biti međusobno zamjenjivi.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

- (36) Kako bi se izbjegla zloraba prava poslovnog nastana, potrebno je od institucije za platni promet koja u državi članici traži odobrenje zahtijevati da barem dio svojih aktivnosti pružanja platnih usluga obavlja u toj državi članici.
- (37) Trebalo bi se osigurati držanje novčanih sredstava korisnika platnih usluga odvojeno od novčanih sredstava institucije za platni promet. Zahtjevi povezani sa zaštitom novčanih sredstava potrebni su samo kada institucija za platni promet posjeduje novčana sredstva korisnika platnih usluga. Kada ista institucija za platni promet izvršava platnu transakciju i za platitelja i za primatelja plaćanja i kada se platitelju osigurava kreditna linija, moglo bi biti primjereno štititi novčana sredstva u korist primatelja plaćanja kada budu predstavljala potraživanje primatelja plaćanja prema instituciji za platni promet. Institucije za platni promet također bi trebale biti podložne učinkovitim zahtjevima povezanim sa sprječavanjem pranja novca i sprječavanjem financiranja terorizma.
- (38) Ovom Direktivom ne mijenjaju se obveze institucija za platni promet u pogledu računovodstvenog izvješćivanja niti njihova obveza provođenja revizija njihovih godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Institucije za platni promet dužne su izraditi svoje godišnje i konsolidirane financijske izvještaje u skladu s Direktivom Vijeća 86/635/EEZ ⁽¹⁾ i Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Godišnji i konsolidirani financijski izvještaji trebaju se podvrgnuti reviziji, osim u slučaju kada je institucija za platni promet izuzeta iz te obveze na temelju tih direktiva.
- (39) Pri pružanju jedne ili više platnih usluga obuhvaćenih ovom Direktivom pružatelji platnih usluga trebali bi uvijek imati račune za plaćanje u uporabi isključivo za platne transakcije. Kako bi pružatelji platnih usluga mogli pružati platne usluge, neophodno je da imaju mogućnost otvaranja i vođenja računa u kreditnim institucijama. Države članice trebale bi osigurati da je pristup takvim računima pružen na nediskriminirajući način i razmjerno zakonitom cilju kojem je namijenjen. Iako se može raditi o osnovnom pristupu, on bi uvijek trebao biti dovoljno širok kako bi institucija za platni promet mogla svoje usluge pružati na nesmetan i djelotvoran način.
- (40) Ovom Direktivom trebalo bi se regulirati odobravanje kredita od strane institucija za platni promet, to jest odobravanje kreditnih linija i izdavanje kreditnih kartica, samo ako je to usko povezano s platnim uslugama. Institucijama za platni promet primjereno je dopustiti odobravanje takvog kredita s obzirom na njihove prekogranične aktivnosti samo u slučaju da se kredit odobrava radi unaprjeđivanja platnih usluga i ako je riječ o kratkoročnom kreditu koji se odobrava na rok od najviše 12 mjeseci, uključujući i obnavljajući kredit, pod uvjetom da se u većoj mjeri refinancira iz regulatornog kapitala institucije za platni promet te drugih novčanih sredstava tržišta kapitala, a ne iz sredstava koja se drže u ime klijenata za platne usluge. Takvim pravilima ne bi se trebala dovoditi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ ni drugo relevantno pravo Unije ili nacionalne mjere povezani s uvjetima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni s ovom Direktivom.
- (41) Općenito se pokazalo da je funkcioniranje suradnje nacionalnih nadležnih tijela odgovornih za izdavanje odobrenja institucijama za platni promet, provođenje kontrola i odlučivanje o povlačenju bilo kojih izdanih odobrenja zadovoljavajuće. Međutim, suradnja nadležnih tijela trebala bi se posposjeti u području razmijenjenih informacija i dosljedne primjene i tumačenja ove Direktive, u slučajevima kada bi institucija za platni promet s odobrenjem htjela pružati platne usluge u državi članici koja nije njezina matična država članica, na temelju prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga („passporting”), uključujući internetom. EBA bi trebala pomagati u rješavanju sporova između nadležnih tijela u kontekstu prekogranične suradnje u skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010. EBA bi također trebala pripremiti niz nacrta regulatornih tehničkih standarda o suradnji i razmjeni podataka.
- (42) S ciljem povećavanja transparentnosti poslovanja institucija za platni promet koje imaju odobrenje ili su registrirane kod nadležnih tijela matične države članice, uključujući njihove zastupnike, te kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača u Uniji, potrebno je osigurati jednostavni pristup javnosti popisu subjekata koji pružaju platne usluge. Stoga bi EBA trebala uspostaviti središnji registar za objavu popisa naziva subjekata koji pružaju platne usluge i njime upravljati. Države članice trebale bi osigurati da su podaci koje dostavljaju ažurirani. Tim mjerama trebalo bi se doprinijeti i poboljšanju suradnje nadležnih tijela.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 86/635/EZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁽³⁾ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

- (43) Dostupnost točnih, ažuriranih informacija trebala bi se povećati traženjem od institucija za platni promet da bez nepotrebne odgode obavijeste nadležno tijelo svoje matične države članice o svim promjenama kojima se utječe na točnost informacija i pruženih dokaza u vezi s odobrenjem, uključujući dodatne zastupnike ili subjekte kojima se eksternaliziraju aktivnosti. U slučaju sumnje nadležna tijela trebala bi provjeriti i jesu li zaprimljene informacije točne.
- (44) Države članice trebale bi moći zahtijevati da ih institucije za platni promet koje posluju na njihovu državnom području, čija su mjesta uprave smještena u drugoj državi članici, periodično izvješćuju o poslovanju na njihovu državnom području u informativne ili statističke svrhe. Ako te institucije za platni promet posluju u okviru prava poslovnog nastana, trebalo bi biti moguće da se te informacije koriste i za praćenje sukladnosti s glavama III. i IV. ove Direktive, a države članice trebale bi moći zahtijevati od tih institucija za platni promet da imenuju središnju kontaktnu točku na njihovu državnom području kako bi se olakšao nadzor nadležnim tijelima u odnosu na mreže zastupnika. EBA bi trebala sastaviti nacрте regulatornih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za određivanje kada je prikladno imenovati središnju kontaktnu točku i koje bi trebale biti njezine funkcije. Zahtjev za imenovanjem središnje kontaktne točke trebao bi biti razmjernan postizanju cilja odgovarajuće komunikacije i priopćavanja informacija o usklađenosti s glavama III. i IV. u državi članici domaćinu.
- (45) U hitnim situacijama, kada je potrebno hitno djelovanje radi rješavanja ozbiljnih prijetnji zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu, poput prijevare velikih razmjera, trebalo bi biti moguće da nadležna tijela države članice domaćina poduzmu mjere opreza, usporedno s prekograničnom suradnjom između nadležnih tijela države članice domaćina i matične države članice i u očekivanju mjera nadležnog tijela matične države članice. Te bi mjere trebale biti primjerene, razmjerne cilju, nediskriminirajuće i privremene. Sve mjere trebalo bi propisno obrazložiti. Nadležna tijela matične države članice relevantne institucije za platni promet i druga dotična tijela, poput Komisije i EBA-e, trebalo bi unaprijed obavijestiti ili, ako to nije moguće s obzirom na hitnost situacije, bez nepotrebne odgode.
- (46) Iako se ovom Direktivom utvrđuju minimalne ovlasti koje bi nadležna tijela trebala imati pri nadzoru sukladnosti institucija za platni promet, te ovlasti trebaju se izvršavati poštujući temeljna prava, uključujući pravo na privatnost. Ne dovodeći u pitanje kontrolu neovisnog tijela (nacionalnog tijela za zaštitu podataka) i u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, države članice trebale bi uspostaviti prikladne i učinkovite zaštitne mjere kada je moguće da bi izvršavanje tih ovlasti moglo dovesti do zlouporabe ili proizvoljnosti koje rezultiraju ozbiljnim ometanjem uživanja tih prava, na primjer, prema potrebi, prethodnim odobrenjem pravosuđnog tijela dotične države članice.
- (47) Važno je osigurati da sve osobe koje pružaju platne usluge podliježu određenim minimalnim pravnim i regulatornim zahtjevima. Stoga je poželjno da se od svih osoba koje pružaju platne usluge, uključujući osobe koje nisu u mogućnosti ispuniti čitav niz uvjeta za dobivanje odobrenja kao institucija za platni promet, zahtijeva registracija identiteta i lokacija. Takav pristup u skladu je s načelima Posebne preporuke VI. Radne skupine za financijsko djelovanje kod pranja novca kojom se predviđa mehanizam na temelju kojeg se s pružateljima platnih usluga koji nisu u mogućnosti ispuniti sve uvjete utvrđene tom preporukom svejedno može postupati kao s institucijama za platni promet. U te svrhe, čak i ako su osobe u cijelosti ili djelomično izuzete od uvjeta za odobrenje, države članice trebale bi ih upisati u registar institucija za platni promet. Međutim, ključno je da mogućnost izuzeća bude podložna strogim zahtjevima povezanim s vrijednosti platnih transakcija. Institucije za platni promet kojima je dopušteno izuzeće ne bi trebale imati pravo poslovnog nastana ni slobodu pružanja usluga, niti bi trebale neizravno ostvarivati ta prava kao članice platnog sustava.
- (48) S obzirom na specifičnu prirodu poslovanja i rizika u vezi s pružanjem usluga pružanja informacija o računu, primjereno je odrediti posebni bonitetni režim za pružatelje usluga pružanja informacija o računu. Pružateljima usluga pružanja informacija o računu trebalo bi omogućiti pružanje usluga na prekograničnoj osnovi na temelju pravila o prekograničnom pružanju usluga („passporting”).
- (49) Za sve pružatelje platnih usluga ključna je mogućnost pristupa uslugama tehničke infrastrukture platnog sustava. Taj bi pristup, međutim, trebao podlijevati prikladnim zahtjevima kako bi se osigurali cjelovitost i stabilnost tih sustava. Svaki pružatelj platnih usluga koji podnese zahtjev za sudjelovanje u platnom sustavu trebao bi snositi rizik vlastitog odabira sustava i platnom sustavu dostaviti dokaz iz kojega je vidljivo da je njegovo unutarnje uređenje dovoljno stabilno za odolijevanje svim vrstama rizika. U te platne sustave obično su uključene četverostrane kartične sheme i veliki sustavi kojima se obrađuju kreditni transferi i izravna terećenja. S ciljem osiguravanja

jednakog postupanja širom Unije među različitim kategorijama pružatelja platnih usluga s odobrenjem, u skladu s uvjetima njihovih dozvola, potrebno je pojasniti pravila povezana s pristupom platnim sustavima.

- (50) Trebalo bi osigurati postupanje bez diskriminacije za institucije za platni promet i kreditne institucije s odobrenjem tako da se svi pružatelji platnih usluga koji se natječu na unutarnjem tržištu mogu koristiti uslugama tehničke infrastrukture tih platnih sustava pod jednakim uvjetima. Primjereno je predvidjeti različito postupanje za pružatelje platnih usluga s odobrenjem i za one kojima je dopušteno izuzeće na temelju ove Direktive te izuzeće na temelju članka 3. Direktive 2009/110/EZ zbog razlika koje postoje u njihovim bonitetnim okvirima. U svakom slučaju, razlike u cjenovnim uvjetima trebale bi biti dopuštene samo ako se temelje na razlikama troškova koje snose pružatelji platnih usluga. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo država članica na ograničenje pristupa sistemski važnim sustavima u skladu s Direktivom 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te ne bi trebalo dovoditi u pitanje nadležnost ESB-a i Europskog sustava središnjih banaka u pogledu pristupa platnim sustavima.
- (51) Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje područje primjene Direktive 98/26/EZ. Međutim, kako bi se osiguralo pošteno tržišno natjecanje između pružatelja platnih usluga, sudionik u određenom platnom sustavu koji podliježe uvjetima iz Direktive 98/26/EZ, koji pruža usluge u vezi s tim sustavom pružatelju platnih usluga s odobrenjem ili registriranom pružatelju platnih usluga, također bi trebao, kada se od njega to traži, odobriti pristup takvim uslugama na objektivan, razmjern i nediskriminirajući način svim ostalim pružateljima platnih usluga s odobrenjem ili registriranim pružateljima platnih usluga. Pružatelji platnih usluga kojima je odobren takav pristup ipak se ne bi trebali smatrati sudionicima kako su definirani u Direktivi 98/26/EZ te se stoga ne bi trebali koristiti zaštitom koju pruža ta direktiva.
- (52) Odredbe o pristupu platnim sustavima ne bi se trebale primjenjivati na sustave koje je uspostavio te njima upravlja jedan pružatelj platnih usluga. Takvi platni sustavi mogu poslovati ili u direktnom nadmetanju s platnim sustavima ili – što je uobičajenije – u tržišnoj niši koja nije dostatno pokrivena platnim sustavima. Takvi sustavi uključuju trostrane sheme, kao što su trostrane kartične sheme, u onoj mjeri u kojoj nikad ne djeluju kao de facto četverostrane kartične sheme, na primjer oslanjanjem na stjecatelje licencije, zastupnike ili co-branding partnere. Takvi sustavi obično uključuju i platne usluge koje nude pružatelji telekomunikacijskih usluga pri čemu je upravitelj sheme pružatelj platnih usluga i platitelju i primatelju plaćanja, kao i interne sustave bankovnih grupa. S ciljem poticanja tržišnog natjecanja između tih zatvorenih platnih sustava i etabliranih glavnih platnih sustava, ne bi bilo primjereno trećim stranama odobriti pristup tim zatvorenim zaštićenim platnim sustavima. Međutim, na takve zatvorene sustave uvijek bi se trebali primjenjivati pravila Unije i nacionalna pravila o tržišnom natjecanju kojima se može zahtijevati da se odobri pristup shemama radi osiguravanja učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištima plaćanja.
- (53) S obzirom na to da potrošači i poduzeća nisu u istom položaju, nije im potrebna ista razina zaštite. Iako je važno zajamčiti prava potrošača odredbama od kojih nije moguće odstupiti ugovorom, razumno je dopustiti poduzećima i organizacijama da se drukčije dogovore kada ne posluju s potrošačima. Međutim, države članice trebale bi moći predvidjeti da se s mikropoduzećima, kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽²⁾, postupa na isti način kao s potrošačima. U svakom slučaju, određene osnovne odredbe ove Direktive trebale bi se uvijek primjenjivati, neovisno o statusu korisnika.
- (54) Ovom Direktivom trebale bi se odrediti obveze pružatelja platnih usluga povezane s pružanjem informacija korisnicima platnih usluga koji bi trebali primiti jasne informacije jednako visoke razine o platnim uslugama kako bi mogli donijeti odluke dobro informirani i kako bi imali mogućnost slobodno odabrati unutar Unije. Radi osiguravanja transparentnosti ovom Direktivom utvrđuju se usklađeni zahtjevi potrebni kako bi se korisnicima platnih usluga osigurala potrebne, dostatne i razumljive informacije povezane s ugovorom o platnim uslugama i platnim transakcijama. S ciljem promicanja neometanog funkcioniranja jedinstvenog tržišta platnih usluga, države članice trebale bi donijeti samo one odredbe o obavješćivanju koje su utvrđene ovom Direktivom.

⁽¹⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

⁽²⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (55) Potrošači bi trebali biti zaštićeni od nepoštenih i zavaravajućih prakse u skladu s Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, kao i s direktivama 2000/31/EZ ⁽²⁾, 2002/65/EZ ⁽³⁾, 2008/48/EZ, 2011/83/EU ⁽⁴⁾ i 2014/92/EU ⁽⁵⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Odredbe u tim direktivama i dalje se primjenjuju. Međutim, trebalo bi posebno pojasniti odnos između zahtjeva koji se odnose na informacije prije sklapanja ugovora koji su utvrđeni ovom Direktivom i Direktivom 2002/65/EZ.
- (56) Radi poboljšanja učinkovitosti, zahtijevane informacije trebale bi biti razmjerne potrebama korisnika i trebale bi se proslijediti u standardnom formatu. Međutim, zahtjevi obavješćivanja za jednokratnu platnu transakciju trebali bi se razlikovati od onih za okvirni ugovor kojim se predviđa niz platnih transakcija.
- (57) U praksi, okvirni ugovori i platne transakcije koje oni obuhvaćaju puno su češći i gospodarski značajniji od jednokratnih platnih transakcija. Ako postoji račun za plaćanje ili određeni platni instrument, potreban je okvirni ugovor. Stoga bi zahtjevi za prethodno obavješćivanje u vezi s okvirnim ugovorima trebali biti sveobuhvatni, a informacije bi uvijek trebalo dostaviti na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka kao što su ispisi bankovnim pisanim, CD-ROM-ovi, DVD-ovi, tvrdi diskovi osobnih računala na kojima se može pohraniti elektronička pošta te internetske stranice, uz uvjet da je takvim stranicama moguće pristupiti za buduću uporabu tijekom vremenskog razdoblja koje je dovoljno za potrebe pristupa informacijama i uz uvjet da te stranice omogućuju reprodukciju tamo pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku. Međutim, trebalo bi omogućiti usuglašavanje pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga u okvirnom ugovoru o načinu na koji se trebaju dostaviti naknadne informacije o provedenim platnim transakcijama, primjerice da su u slučaju internetskog bankarstva sve informacije o računu za plaćanje dostupne na mreži.
- (58) Pri jednokratnim platnim transakcijama trebalo bi uvijek dati samo najvažnije informacije na vlastitu inicijativu pružatelja platnih usluga. Budući da je platitelj obično prisutan pri davanju naloga za plaćanje, ne bi trebalo biti potrebno zahtijevati da se u svim slučajevima informacije izdaju na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka. Pružatelj platnih usluga trebao bi moći dati potrebne informacije usmenim putem na šalteru ili ih učiniti dostupnim na drugi način, primjerice isticanjem uvjeta na oglasnoj ploči u svojim prostorijama. Trebalo bi dati informacije i o tome gdje se mogu pronaći ostale, detaljnije, informacije, na primjer na internetskoj stranici. Međutim, potrošaču bi se bitne informacije trebale pružiti i na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka ako on to zatraži.
- (59) Ovom Direktivom trebalo bi se osigurati pravo potrošača na besplatne relevantne informacije prije nego što se potrošač obveže bilo kakvim ugovorom o platnim uslugama. Potrošačima bi se trebalo omogućiti i da besplatno zahtijevaju prethodno obavješćivanje i okvirni ugovor na papiru u bilo kojem trenutku ugovornog odnosa kako bi im se omogućilo da usporede usluge i uvjete koje nude pružatelji platnih usluga te da u slučaju spora provjere svoja ugovorna prava i obveze, zadržavajući time visoku razinu zaštite potrošača. Te odredbe trebale bi biti u skladu s Direktivom 2002/65/EZ. Posebne odredbe o besplatnim informacijama u ovoj Direktivi ne bi trebale imati za učinak dopuštanje da se potrošačima zaračunavaju naknade za pružanje informacija na temelju drugih primjenjivih direktiva.
- (60) Načinom na koji pružatelj platnih usluga treba davati zatražene informacije korisniku platnih usluga trebale bi se uzeti u obzir potrebe potonjeg te praktični tehnički aspekti i troškovna učinkovitost ovisno o situaciji u pogledu pripadajućeg ugovora o platnim uslugama. Ovom bi se Direktivom stoga trebale razlikovati dva načina na koja pružatelj platnih usluga daje informacije: ili bi informacije trebale biti pružene, odnosno pružatelj platnih usluga trebao bi aktivno obavijestiti korisnika platnih usluga u prikladnom trenutku kako se zahtijeva ovom Direktivom, bez da ga korisnik platnih usluga to traži, ili bi informacije trebale biti stavljene na raspolaganje korisniku usluga platnog prometa na temelju zahtjeva za dodatne informacije. U drugoj situaciji korisnik platnih usluga trebao

⁽¹⁾ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

⁽²⁾ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).

bi poduzeti aktivne mjere kako bi dobio informacije, kao što je podnošenje izričitog zahtjeva pružatelju platnih usluga, pristupanje poštanskom sandučiću bankovnog računa ili unošenje bankovne kartice u pisač za bankovne izvratke. Pružatelj platnih usluga trebao bi u te svrhe osigurati mogućnost pristupa informacijama i dostupnost informacija korisniku platnih usluga.

- (61) Potrošači bi trebali dobiti osnovne informacije o izvršenim platnim transakcijama bez dodatnih naknada. U slučaju jednokratne platne transakcije pružatelj platnih usluga ne bi trebao zasebno naplaćivati naknadu za te informacije. Slično tome, naknadne informacije o platnim transakcijama na temelju okvirnog ugovora trebale bi se također na mjesečnoj osnovi pružati besplatno. Međutim, uzimajući u obzir važnost transparentnosti u određivanju cijena i različite potrebe klijenata, strankama bi se trebao omogućiti dogovor oko naknada za češće pružanje informacija ili pružanje dodatnih informacija. Kako bi se uzele u obzir različite nacionalne prakse, države članice trebale bi moći zahtijevati da se mjesečni izvaci računa za plaćanje na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka uvijek daju besplatno.
- (62) Radi omogućivanja veće mobilnosti klijenata, potrošačima bi trebalo omogućiti otkazivanje okvirnog ugovora bez naknade. Međutim, u odnosu na ugovore koje je potrošač otkazao u roku od manje od šest mjeseci nakon njihova stupanja na snagu, pružateljima platnih usluga trebalo bi omogućiti primjenu naknada u skladu s troškovima koji su nastali zbog potrošačeva otkazivanja okvirnog ugovora. Dogovoreni otkazni rok za potrošače ne bi trebao biti dulji od mjesec dana, a za pružatelje platnih usluga ne bi trebao biti kraći od dva mjeseca. Ovom Direktivom ne bi se trebala dovesti u pitanje obveza pružatelja platnih usluga da otkáže ugovor o platnim uslugama u iznimnim okolnostima u skladu s drugim relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom, poput onoga u području sprječavanja pranja novca ili financiranja terorizma, mjera kojima je cilj zamrzavanje financijskih sredstava ili svih drugih posebnih mjera povezanih sa sprječavanjem ili istragom kaznenih djela.
- (63) S ciljem osiguravanja viske razine zaštite potrošača države članice trebale bi moći, u interesu potrošača, zadržati ili uvesti ograničenja ili zabrane jednostranih izmjena u uvjetima okvirnog ugovora, na primjer ako nema opravdanog razloga za takvu izmjenu.
- (64) Svrha ili učinak ugovornih odredbi ne bi smjela biti diskriminacija potrošača koji zakonito borave u Uniji na osnovi njihova državljanstva ili mjesta boravišta. Na primjer, ako se okvirnim ugovorom predviđa pravo blokiranja platnog instrumenta zbog objektivno utemeljenih razloga, pružatelj platnih usluga ne bi se smio moći pozivati na to pravo samo zato jer je korisnik platnih usluga promijenio boravište unutar Unije.
- (65) S obzirom na naknade iskustvom je dokazano da je podjela naknade između platitelja i primatelja plaćanja najučinkovitiji sustav jer se njime olakšava izravna obrada plaćanja. Trebalo bi stoga osigurati da svaki pružatelj platnih usluga u uobičajenom tijeku poslovanja naplati naknade izravno platitelju i primatelju plaćanja. Iznos svih naplaćenih naknada može biti i nula jer se odredbama ove Direktive ne bi trebalo utjecati na praksu prema kojoj pružatelj platnih usluga ne zaračunava potrošačima odobravanje njihovih računa. Također, ovisno o uvjetima ugovora pružatelj platnih usluga može korištenje platnim uslugama zaračunati samo primatelju plaćanja (trgovcu), u kojem slučaju platitelju se ne naplaćuju naknade. Moguće je da platni sustavi nameću naknade u obliku pretplate. Odredbama o prenesenom iznosu ili svim naplaćenim naknadama izravno se ne utječe na određivanje cijena među pružateljima platnih usluga ili mogućim posrednicima.
- (66) Zbog različite nacionalne prakse u pogledu naplate uporabe određenog platnog instrumenta („naplata dodatnih naknada”) došlo je do iznimne heterogenosti tržišta plaćanja u Uniji i zbunjenosti potrošača, posebno u e-trgovini i prekograničnom kontekstu. Trgovci koji se nalaze u državama članicama gdje je naplata dodatnih naknada dopuštena nude proizvode i usluge u državama članicama gdje je naplata dodatnih naknada zabranjena, pa naplaćuju dodatne naknade potrošaču. Također postoji mnogo primjera trgovaca koji potrošačima naplaćuju mnogo veće dodatne naknade od troškova koje snose trgovci kao rezultat uporabe određenog platnog instrumenta. Nadalje, snažan razlog za preispitivanje prakse naplate dodatnih naknada podupire se činjenicom da se Uredbom (EU) 2015/751 utvrđuju pravila za međubankovne naknade za plaćanja na temelju kartica. Međubankovne naknade predstavljaju glavnu sastavnicu naknada trgovca za kartice i plaćanja na temelju kartica. Naplata dodatnih naknada je praksa kojom se ponekad koriste trgovci kako bi nadoknadili dodatne troškove plaćanja na temelju kartica. Uredbom (EU) 2015/751 nameću se ograničenja razine međubankovnih naknada. Ta će se ograničenja primjenjivati prije zabrane utvrđene u ovoj Direktivi. Slijedom toga, države članice trebale bi razmotriti sprečavanje primatelja plaćanja da zahtijevaju naknade za uporabu platnih instrumenata za koje su međubankovne naknade regulirane u poglavlju II. Uredbe (EU) 2015/751.

- (67) Iako se ovom Direktivom priznaje relevantnost institucija za platni promet, kreditne institucije su i dalje glavna pristupna točka potrošačima za stjecanje platnih instrumenata. Izdavanje platnog instrumenta na temelju kartica od strane pružatelja platnih usluga, bilo da se radi o kreditnoj instituciji ili instituciji za platni promet, koji nije pružatelj usluga koji vodi račun klijenta, omogućilo bi pojačano tržišno natjecanje te tako više izbora i bolju ponudu za potrošače. Danas se većina plaćanja na prodajnom mjestu obavlja na temelju kartica, ali trenutačni stupanj inovacija u području plaćanja mogao bi dovesti do brzog pojavljivanja novih kanala plaćanja u nadolazećim godinama. Stoga je prikladno da Komisija pri preispitivanju ove Direktive posebnu pažnju posveti tom razvoju, te pitanju treba li se revidirati područje primjene odredbe o potvrđivanju raspoloživosti sredstava. Pružateljima platnih usluga koji izdaju platne instrumente na temelju kartica, posebno debitnih kartica, dobivanjem potvrde raspoloživosti sredstava na računu klijenta od pružatelja platnih usluga koji vodi račun omogućilo bi se bolje upravljanje kreditnim rizikom kao i njegovo smanjenje. Istodobno ta potvrda ne bi trebala omogućiti pružatelju platnih usluga koji vodi račun blokiranje sredstava na računu za plaćanje platitelja.
- (68) Korištenje kartice ili platnog instrumenta na temelju kartica za izvršenje plaćanja često generira poruku kojom se potvrđuje raspoloživost sredstava i dvije rezultirajuće platne transakcije. Prva transakcija odvija se između izdavatelja i pružatelja platnih usluga koji vodi račun trgovca, a druga, obično izravno terećenje, odvija se između pružatelja platnih usluga koji vodi račun platitelja i izdavatelja. Obje transakcije trebalo bi tretirati jednako kao i druge ekvivalentne transakcije. Pružatelji platnih usluga koji izdaju platni instrument na temelju kartica trebali bi imati ista prava i podlijevati istim obvezama na temelju ove Direktive, bez obzira na to jesu li pružatelji platnih usluga koji vode račun platitelja, posebno u odnosu na odgovornost (npr. autentifikaciju) u odnosu na različite aktere u platnom lancu. Budući da se zahtjev pružatelja platnih usluga i potvrda raspoloživosti sredstava mogu provesti postojećim sigurnim komunikacijskim kanalima, tehničkim postupcima i infrastrukturom za komunikaciju između pružatelja usluga iniciranja plaćanja ili pružatelja usluga pružanja informacija o računu i pružatelja platnih usluga koji vode račune, uz poštovanje potrebnih sigurnosnih mjera, ne bi trebalo biti dodatnih troškova za pružatelje platnih usluga ili imatelj kartica. Nadalje, neovisno o tome odvija li se platna transakcija u internetskom okruženju (na internetskoj stranici trgovca) ili u objektu za poslove maloprodaje, pružatelj platnih usluga koji vodi račun trebao bi biti obavezan dostaviti potvrdu koju je zatražio izdavatelj samo ako su računi koje imaju pružatelji platnih usluga koji vode račune dostupni elektronički za tu potvrdu barem posredstvom interneta. S obzirom na specifičnu prirodu elektroničkog novca ne bi trebalo biti moguće da se taj mehanizam primjenjuje na platne transakcije inicirane putem platnih instrumenata na temelju kartica na kojima se pohranjuje elektronički novac kako je definiran u Direktivi 2009/110/EZ.
- (69) Obveza držanja personaliziranih sigurnosnih podataka sigurnima od najveće je važnosti za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga i za ograničenje rizika u vezi s prijevarom i neovlaštenim pristupom računu za plaćanje. Međutim, uvjeti ili druge obveze koje korisnicima platnih usluga nameću pružatelji platnih usluga u odnosu na sigurno čuvanje personaliziranih sigurnosnih podataka ne bi se smjeli sastaviti na način kojim bi se sprečavalo korisnike platnih usluga da iskoriste prednosti usluga koje nude ostali pružatelji platnih usluga, uključujući usluge iniciranja plaćanja i usluge informacija o računu. Osim toga, takvi uvjeti ne bi smjeli sadržati odredbe koje bi na bilo koji način otežale korištenje platnih usluga drugog pružatelja platnih usluga s odobrenjem ili registrirano u skladu s ovom Direktivom.
- (70) Kako bi smanjili rizik i posljedice neautoriziranih ili nepravilno izvršenih platnih transakcija, korisnici platnih usluga trebali bi što je prije moguće obavijestiti pružatelja platnih usluga o mogućem osporavanju povezanom s navodnim neautoriziranim ili nepravilno izvršenim platnim transakcijama pod uvjetom da je pružatelj platnih usluga ispunio svoje obveze obavješćivanja na temelju ove Direktive. Ako korisnik platnih usluga dostavi tu obavijest u propisanom roku, trebao bi imati mogućnost ostvarivanja tih zahtjeva podložno nacionalnim rokovima zastare. Ovom Direktivom ne bi trebalo utjecati na druga potraživanja između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga.
- (71) U slučaju neautorizirane platne transakcije, pružatelj platnih usluga trebao bi odmah platitelju nadoknaditi iznos te transakcije. Međutim, u slučaju postojanja značajne sumnje u neautoriziranu transakciju koja nastaje ponašanjem korisnika platnih usluga s ciljem prijave i ako se ta sumnja temelji na objektivnim razlozima priopćenima relevantnom nacionalnom tijelu, pružatelj platnih usluga trebao bi moći u razumnom roku provesti istragu prije nego što izvrši povrat platitelju. Kako bi se platitelja zaštitilo od mogućih negativnih posljedica, datum valute odobrenja povrata ne bi smio biti kasniji od datuma kada je iznos terećen. Kako bi se potaknulo korisnika platnih usluga da bez nepotrebne odgode svog pružatelja platnih usluga obavijesti o krađi ili gubitku platnog instrumenta i tako smanji rizik od neautoriziranih platnih transakcija, korisnik platnih usluga trebao bi biti odgovoran samo za vrlo ograničen iznos, osim ako je djelovao s namjerom prijave ili krajnjom nepažnjom.

U tom kontekstu čini se da je dovoljan iznos od 50 EUR kako bi se osigurala usklađena i visoka razina zaštite korisnika unutar Unije. Ne bi smjelo biti odgovornosti ako platitelj nije u mogućnosti saznati za gubitak, krađu ili zlorabu platnog instrumenta. Nadalje, kada korisnici obavijeste pružatelja platnih usluga da je njihov platni instrument zlopotrijebljen, od korisnika platnih usluga ne bi se trebalo tražiti da pokrivaju bilo kakve daljnje gubitke koji proizlaze iz neovlaštene uporabe tog instrumenta. Ovom Direktivom ne bi se smjela dovesti u pitanje odgovornost pružatelja platnih usluga za tehničku sigurnost njihovih proizvoda.

- (72) Kako bi se procijenila moguća nepažnja ili krajnja nepažnja korisnika platnih usluga, trebale bi se uzeti u obzir sve okolnosti. Dokaze i razinu navodne nepažnje trebalo bi procijeniti u skladu s nacionalnim pravom. Međutim, iako koncept nepažnje podrazumijeva kršenje dužne pažnje, krajnja nepažnja trebala bi predstavljati više od obične nepažnje, što uključuje ponašanje koje pokazuje značajnu razinu nebrige; primjerice čuvanje sigurnosnih podataka koji se koriste za autorizaciju platne transakcije pokraj platnog instrumenta, u formatu koji je otvoren i koji treće strane mogu jednostavno otkriti. Uvjeti ugovora koji se odnose na pružanje i uporabu platnog instrumenta čijim bi se učinkom povećao teret dokaza krivnje za potrošača ili smanjio teret dokaza za izdavatelja trebali bi se smatrati ništavima. Nadalje, u posebnim situacijama i posebno ako platni instrument nije prisutan na prodajnom mjestu, kao što je slučaj s plaćanjima na internetu, prikladno je zahtijevati od pružatelja platnih usluga da pruži dokaz o navodnoj nepažnji s obzirom na to da platitelj ima vrlo malo mogućnosti da to napravi u tim slučajevima.
- (73) Trebalo bi donijeti odredbe za raspodjelu gubitaka u slučaju neautoriziranih platnih transakcija. Za korisnike platnih usluga koji nisu potrošači mogu se primjenjivati drukčije odredbe jer su oni obično u boljem položaju da procijene rizik od prijevare i poduzmu protumjere. S ciljem osiguravanja visoke razine zaštite potrošača, platitelji bi trebali uvijek moći zatražiti povrat od svojeg pružatelja platnih usluga koji vodi račun, čak i ako je pružatelj usluga iniciranja plaćanja uključen u platnu transakciju. To ne dovodi u pitanje podjelu odgovornosti među pružateljima platnih usluga.
- (74) U slučaju usluga iniciranja plaćanja prava i obveze korisnika platnih usluga i uključenih pružatelja platnih usluga trebalo bi odgovarati pruženoj usluzi. Posebno bi se raspodjelom odgovornosti između pružatelja platnih usluga koji vodi račun i pružatelja usluga iniciranja plaćanja uključenog u transakciju njih trebalo primorati da preuzmu odgovornost za pripadajuće dijelove transakcije koje oni kontroliraju.
- (75) Cilj je ove Direktive povećanje zaštite potrošača u slučaju platnih transakcija na temelju kartica ako točan iznos transakcije nije poznat u trenutku kada platitelj daje suglasnost za izvršenje platne transakcije, na primjer na automatiziranim postajama za opskrbu gorivom, u ugovorima o najmu automobila ili pri rezervaciji hotela. Pružatelj platnih usluga platitelja trebao bi moći blokirati novčana sredstva na računu za plaćanje platitelja samo ako je platitelj dao suglasnost za točan iznos novčanih sredstava koja će se blokirati i ta bi se novčana sredstva trebala deblokirati bez nepotrebne odgode nakon primitka informacija o točnom iznosu platne transakcije odnosno najkasnije odmah po primitku naloga za plaćanje.
- (76) Cilj projekta SEPA je daljnji razvoj zajedničkih platnih usluga širom Unije koje bi zamijenile trenutačne nacionalne usluge u odnosu na plaćanja u eurima. S ciljem osiguravanja potpune migracije na kreditne transfere i izravna terećenja širom Unije, Uredbom (EU) br. 260/2012 uspostavljaju se tehnički i poslovni zahtjevi za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima. U odnosu na izravna terećenja, tom se uredbom predviđa da platitelj da suglasnost i pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja i pružatelju platnih usluga platitelja (izravno ili neizravno posredstvom primatelja plaćanja) te da ovlaštenja, zajedno s naknadnim izmjenama ili poništenjem, pohranjuje primatelj plaćanja ili treća strana u ime primatelja plaćanja. Trenutačna i zasad jedina paneuropska shema izravnog terećenja za plaćanja potrošača u eurima koju je razvilo Europsko platno vijeće temelji se na načelu da ovlaštenje za izvršenje izravnog terećenja izdaje platitelj primatelju plaćanja te da ga, zajedno s naknadnim izmjenama ili poništenjem, pohranjuje primatelj plaćanja. Ovlaštenje može pohraniti i treća strana u ime primatelja plaćanja. Kako bi se osigurala široka javna potpora SEPA-i i kako bi se osigurala visoka razina zaštite potrošača u okviru SEPA-e, postojeća paneuropska shema izravnog terećenja pruža bezuvjetno pravo na povrat odobrenih plaćanja. Ovom se Direktivom odražava takvo stanje i za cilj ima utvrditi bezuvjetno pravo na povrat kao opći zahtjev za sve transakcije izravnog terećenja u eurima unutar Unije.

Međutim, usporedno sa SEPA-om i dalje postoje sheme izravnog terećenja koje nisu u eurima u državama članicama čija valuta nije euro. Takve sheme pokazuju se učinkovitima i osiguravaju jednaku visoku razinu zaštite platitelju drugim zaštitnim mjerama, koja se uvijek ne temelji na bezuvjetnom pravu na povrat. U tom slučaju platitelja bi trebalo štiti opće pravilo o povratu kada izvršena platna transakcija prelazi realno očekivani iznos. Nadalje, države članice trebale bi moći utvrditi pravila u vezi s pravom na povrat koja su povoljnija za platitelja. Postoji istinska potreba za posebnim proizvodima za izravno terećenje u eurima u okviru SEPA-e kao što se pokazuje time što u određenim državama članicama dalje postoje određene nekadašnje platne usluge u eurima. Bilo bi razmjerno dopustiti da se platitelj i njegov pružatelj platnih usluga dogovore okvirnim ugovorom da platitelj nema pravo na povrat u situacijama kada je platitelj zaštićen zato što je platitelj dao suglasnost za izvršenje platne transakcije izravno svojem pružatelju platnih usluga, među ostalim ako pružatelj platnih usluga djeluje u ime primatelja plaćanja, ili, ako je to primjenjivo, zato što je pružatelj platnih usluga ili primatelj plaćanja na dogovoreni način dao ili učinio raspoloživim platitelju informacije o budućoj platnoj transakciji najmanje četiri tjedna prije datuma dospijea. U svakom slučaju platitelj bi uvijek trebao biti zaštićen općim pravilom o povratu u slučaju neautoriziranih ili nepravilno izvršenih platnih transakcija.

- (77) Za financijsko planiranje i pravovremeno ispunjavanje obveza plaćanja, potrošači i poduzeća moraju uživati sigurnost u pogledu razdoblja potrebnog za izvršenje naloga za plaćanje. Ovom bi se Direktivom stoga trebalo odrediti kada prava i obveze stupaju na snagu, odnosno trenutak kada pružatelj platnih usluga zaprimi nalog za plaćanje, uključujući kada je pružatelj platne usluge imao mogućnost zaprimiti ga komunikacijskim sredstvima ugovorenima u ugovoru o platnim uslugama, bez obzira na čitavo prethodno sudjelovanje u procesu kojim je došlo do nastanka i prijenosa naloga za plaćanje, npr. provjeravanje sigurnosti i raspoloživosti novčanih sredstava, informacije u vezi s uporabom osobnog identifikacijskog broja ili izdavanje obveze plaćanja. Nadalje, primitak naloga za plaćanje trebao bi se dogoditi u trenutku kada pružatelj platnih usluga platitelja zaprimi nalog za plaćanje koji će teretiti račun platitelja. Dan ili trenutak kada primatelj plaćanja pružatelju platnih usluga prenese naloge za naplatu npr. kartičnih plaćanja ili izravnih terećenja ili kada pružatelj platnih usluga primatelju plaćanja odobri prethodno financiranje povezanih iznosa kreditom s tim u vezi ne bi trebao biti važan. Korisnici bi trebali imati mogućnost osloniti se na pravilno izvršenje potpunog i važećeg naloga za plaćanje ako pružatelj platnih usluga nema ugovornih ili zakonskih razloga za odbijanje. Ako pružatelj platnih usluga odbije nalog za plaćanje, korisnika platnih usluga trebalo bi obavijestiti o odbijanju i razlogu za odbijanje što je prije moguće uz poštovanje zahtjeva iz prava Unije i nacionalnog prava. Ako okvirni ugovor predviđa da pružatelj platnih usluga može naplatiti naknadu za odbijanje, ta bi naknada trebala biti obrazložena na objektivni način i biti najniža moguća.
- (78) S obzirom na brzinu kojom moderni i u potpunosti automatizirani platni sustavi obrađuju platne transakcije, što znači da se nakon određenog trenutka platni nalozi ne mogu opozvati bez visokih troškova ručnog posredovanja, potrebno je odrediti jasan rok za opoziv plaćanja. Međutim, ovisno o vrsti platne usluge i naloga za plaćanje, ugovorne stranke trebale bi moći dogovorom mijenjati rok za opoziv plaćanja. U tom kontekstu, opoziv bi se trebao primjenjivati samo na odnos između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga, ne dovodeći u pitanje neopozivost i konačnost platnih transakcija u platnim sustavima.
- (79) Tom neopozivost ne bi se trebalo utjecati na prava ili obveze pružatelja platnih usluga u okviru zakonodavstva nekih država članica, na temelju okvirnog ugovora platitelja ili nacionalnih zakona i drugih propisa ili smjernica, da platitelju u slučaju spora platitelja i primatelja plaćanja izvrši povrat iznosa izvršene platne transakcije. Takav povrat trebao bi se smatrati novim nalogom za plaćanje. Osim u navedenim slučajevima, pravni sporovi koji proizlaze iz odnosa na kojem se temelji nalog za plaćanje trebali bi se rješavati samo između platitelja i primatelja plaćanja.
- (80) U interesu potpuno integrirane i izravne obrade plaćanja i u interesu pravne sigurnosti povezane s ispunjavanjem svih osnovnih obveza među korisnicima platnih usluga, ključno je da se puni iznos koji je platitelj prenio uplati na račun primatelja plaćanja. U skladu s tim ne bi trebalo biti moguće da posrednici koji sudjeluju u izvršenju platnih transakcija umanjuju iznos prenesenih sredstava. Međutim, trebalo bi biti moguće da primatelji plaćanja sklope dogovor sa svojim pružateljem platnih usluga kojim se potonjem omogućuje da umani iznos za svoje naknade. Ipak, kako bi primatelj plaćanja mogao provjeriti je li dugovani iznos pravilno uplaćen, u naknadnim informacijama o platnoj transakciji trebao bi se navesti ne samo puni iznos prenesenih sredstava, već i iznos svih naknada za koje su ta sredstva umanjena.

- (81) Platni instrumenti male vrijednosti trebali bi biti jeftina alternativa jednostavna za uporabu u slučaju robe i usluga niske cijene te se ne bi trebali preoptereti pretjeranim zahtjevima. Relevantni zahtjevi obavješćivanja i pravila za njihovo provođenje stoga bi trebali biti ograničeni na ključne informacije, uzimajući u obzir i tehničke sposobnosti koje se opravdano mogu očekivati od instrumenata namijenjenih plaćanjima male vrijednosti. Unatoč manje strogoj režimu, korisnici platnih usluga trebali bi imati primjerenu zaštitu s obzirom na ograničene rizike koje ti platni instrumenti predstavljaju, što se posebno odnosi na platne instrumente s unaprijed uplaćenim sredstvima (prepaid platne instrumente).
- (82) S ciljem poboljšanja učinkovitosti plaćanja širom Unije trebalo bi odrediti rok izvršenja od najviše jednog dana za sve naloge za plaćanje koje je inicirao platitelj, a koji su izraženi u eurima ili valuti države članice čija valuta nije euro, uključujući kreditne transfere i novčane pošiljke. Za sva ostala plaćanja, kao što je plaćanje koje je inicirao primatelj plaćanja ili je pokrenuto putem njega, uključujući izravna terećenja i kartična plaćanja, ako između pružatelja platnih usluga i platitelja ne postoji izričito dogovoreni dulji rok izvršenja, trebalo bi primjenjivati isti rok izvršenja od jednog dana. Trebalo bi biti moguće produljiti ta razdoblja za jedan dodatni radni dan ako je nalog za plaćanje izdan na papiru, kako bi se dopustilo daljnje pružanje platnih usluga onim potrošačima koji su navikli isključivo na papirne dokumente. Pri uporabi sustava izravnog terećenja računa pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja trebao bi poslati nalog za naplatu u okviru roka dogovorenog između primatelja plaćanja i pružatelja platnih usluga, tako da namira bude moguća na dogovoreni dan dospijea. Budući da su infrastrukture platnog prometa često vrlo učinkovite i kako bi se spriječilo svako smanjenje razine postojeće kvalitete usluge, državama članicama trebalo bi dopustiti da, prema potrebi, zadrže ili utvrde pravila kojima se određuje rok izvršenja kraći od jednog radnog dana.
- (83) Odredbe o izvršenju za puni iznos i rok izvršenja trebale bi predstavljati dobru praksu ako se jedan od pružatelja platnih usluga ne nalazi u Uniji.
- (84) Kako bi se pojačalo povjerenje potrošača na usklađenom tržištu plaćanja, za korisnike platnih usluga ključno je da su upoznati sa stvarnim troškovima i naknadama platnih usluga kako bi mogli izvršiti odabir. U skladu s tim trebala bi se zabraniti uporaba netransparentnih metoda određivanja cijena jer je opće poznato da se tim metodama korisnicima znatno otežava utvrđivanje stvarne cijene platnih usluga. Posebno se ne bi trebala dopustiti uporaba datuma valute na štetu korisnika.
- (85) Nesmetano i učinkovito funkcioniranje platnog sustava ovisi o mogućnosti oslanjanja korisnika na pravilno izvršenje platne transakcije u dogovorenom roku koju će izvršiti pružatelj platnih usluga. Obično je pružatelj platnih usluga onaj koji može procijeniti rizike povezane s platnom transakcijom. Pružatelj platnih usluga je onaj koji osigurava platni sustav, provodi aktivnosti opoziva krivo ili nepravilno raspoređenih novčanih sredstava i u većini slučajeva odlučuje o posrednicima uključenima u izvršenje platne transakcije. S obzirom na sve navedeno, prikladno je da, osim u iznimnim i nepredvidivim okolnostima, odgovornost za izvršenje platne transakcije bude na pružatelju platnih usluga koji ju je prihvatio izvršiti na zahtjev korisnika, osim u pogledu radnji i propusta pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja kojeg je odabrao samo primatelj plaćanja. Međutim, kako platitelj ne bi bio nezaštićen u malo vjerojatnim okolnostima u kojima nije jasno je li pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja primio iznos plaćanja na odgovarajući način, odgovarajući teret dokaza trebao bi snositi platitelj pružatelj platnih usluga. U pravilu se može očekivati da će institucija posrednik, najčešće neutralno tijelo kao što je središnja banka ili klirinška kuća, koje prenosi iznos plaćanja od pružatelja platnih usluga pošiljatelja pružatelju platnih usluga primatelja, pohraniti podatke o računu i da će ih moći dostaviti u slučaju potrebe. Kada je iznos plaćanja odobren na računu pružatelja platnih usluga primatelja, primatelj plaćanja trebao bi odmah imati pravo potraživati taj iznos na svom računu kod svojeg pružatelja platnih usluga.
- (86) Pružatelj platnih usluga platitelja, to jest pružatelj platnih usluga koji vodi račun ili, kada je to primjereno, pružatelj usluge iniciranja plaćanja, trebao bi preuzeti odgovornost za pravilno izvršenje plaćanja, uključujući posebno puni iznos platne transakcije i rok izvršenja te potpunu odgovornost za sva neizvršenja obveze drugih strana u platnom lancu do računa primatelja plaćanja. Zbog te odgovornosti pružatelj platnih usluga platitelja trebao bi, ako puni iznos nije bio odobren pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja ili je to učinjeno kasno, ispraviti platnu transakciju ili platitelju bez nepotrebne odgode vratiti dotični iznos te transakcije, ne dovodeći u pitanje sva druga potraživanja u skladu s nacionalnim pravom. Zbog odgovornosti pružatelja platnih usluga platitelj ili primatelj plaćanja ne bi se trebao teretiti troškovima povezanim s nepravilnim plaćanjem. U slučaju neizvršenja, nepravilnog ili kasnog izvršenja platnih transakcija, države članice trebale bi osigurati da je datum valute korektivnih plaćanja pružatelja platnih usluga uvijek jednak datumu valute u slučaju ispravnog izvršenja.

- (87) Predmet ove Direktive trebale bi biti samo ugovorne obveze i odgovornosti između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga. Međutim, pravilnim funkcioniranjem kreditnih transfera i drugih platnih usluga zahtijeva se da pružatelji platnih usluga i njihovi posrednici, kao što su oni koji provode obradu, imaju ugovore u kojima su utvrđena njihova međusobna prava i obveze. Pitanja povezana s odgovornosti sastavni su dio tih standardiziranih ugovora. Kako bi se pružatelji platnih usluga i posrednici koji sudjeluju u platnim transakcijama mogli pouzdati jedni u druge, potrebna je pravna sigurnost da će pružatelj platnih usluga na kojem ne leži odgovornost primiti naknadu za nastale gubitke ili iznose koji se isplaćuju na temelju odredaba ove Direktive povezanih s odgovornosti. Ostala prava i detalji povezani s opsegom regresnog prava i način rješavanja potraživanja prema pružatelju platnih usluga ili posredniku kojem se može pripisati nepravilno provedena platna transakcija trebali bi podlijegati dogovoru.
- (88) Pružatelj platnih usluga trebao bi imati mogućnost jasno navesti informacije potrebne za pravilno izvršenje naloga za plaćanje. S druge strane, međutim, s ciljem sprječavanja rascjepkanosti i ugrožavanja uspostave integriranih platnih sustava u Uniji, državama članicama ne bi trebalo dopustiti da zahtijevaju posebne identifikacijske oznake za platne transakcije. Međutim, time se države članice ne bi trebale spriječiti da od pružatelja platnih usluga platitelja zahtijevaju poslovanje s dužnom pažnjom i da, gdje je to tehnički izvedivo i ne zahtijeva ručno posredovanje, izvrši provjeru usklađenosti jedinstvene identifikacijske oznake te, ako se utvrdi da jedinstvena identifikacijska oznaka nije usklađena, odbije njegov nalog za plaćanje i o tome obavijesti platitelja. Odgovornost pružatelja platnih usluga trebala bi biti ograničena na pravilno izvršenje platne transakcije u skladu s nalogom za plaćanje korisnika platnih usluga. U slučaju da novčana sredstva koja su uključena u platnu transakciju dođu do pogrešnog primatelja zato što je platitelj dostavio pogrešnu jedinstvenu identifikacijsku oznaku, pružatelji platnih usluga platitelja i primatelja plaćanja ne bi trebali biti odgovorni, ali bi trebali biti obvezni surađivati i ulagati razumne napore da se osigura povrat novčanih sredstava, među ostalim i priopćavanjem relevantnih informacija.
- (89) Pružanje platnih usluga od strane pružatelja platnih usluga može podrazumijevati obradu osobnih podataka. Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, nacionalna pravila kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ i Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ primjenjivi su na obradu osobnih podataka za potrebe ove Direktive. Posebno, ako se za potrebe ove Direktive obrađuju osobni podaci, trebalo bi navesti točnu svrhu, uputiti na relevantnu pravnu osnovu, poštovati relevantne sigurnosne zahtjeve utvrđene u Direktivi 95/46/EZ te poštovati načela nužnosti, razmjernosti, ograničenja svrhe i razmjernog razdoblja zadržavanja podataka. Također, tehnička i integrirana zaštita podataka trebala bi biti ugrađena u sve sustave za obradu podataka koji se razvijaju i koriste u okviru ove Direktive.
- (90) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo da se ne bude dva puta suđen ili kažnjen za isto kazneno djelo. Ova Direktiva mora se provoditi u skladu s tim pravima i načelima.
- (91) Pružatelji platnih usluga odgovorni su za sigurnosne mjere. Te mjere trebaju biti razmjerne sigurnosnim rizicima na koje se odnose. Pružatelji platnih usluga trebali bi uspostaviti okvir za ublažavanje rizika i zadržati djelotvorne postupke upravljanja incidentima. Trebalo bi uspostaviti redovan mehanizam izvješćivanja kako bi se osiguralo da pružatelji platnih usluga nadležnim tijelima redovito pružaju ažurirane informacije o procjeni svojih sigurnosnih rizika i mjerama koje su poduzeli kao odgovor na te rizike. Nadalje, kako bi se osiguralo da šteta korisnicima, drugim pružateljima platnih usluga ili platnim sustavima, poput većeg prekida u radu platnog sustava, bude na najmanjoj mogućoj razini, nužno je da se od pružatelja platnih usluga zahtijeva da bez odgode izvijeste nadležna tijela o značajnim sigurnosnim incidentima. Trebalo bi odrediti koordinacijsku ulogu EBE.
- (92) Obvezama izvješćivanja o sigurnosnim incidentima ne bi se smjele dovoditi u pitanje ostale obveze o izvješćivanju o incidentima utvrđene u ostalim pravnim aktima Unije te bi svi zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi trebali biti u skladu s obvezama izvješćivanja koje određuje ostalo pravo Unije i razmjerni njima.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (93) Potrebno je uspostaviti jasan pravni okvir kojim se utvrđuju uvjeti na temelju kojih pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga pružanja informacija o računu mogu svoje usluge pružati uz suglasnost imatelja računa bez da pružatelj platnih usluga koji vodi račun za pružanje te vrste usluga zahtijeva upotrebu određenog poslovnog modela, neovisno tome temelji li se na izravnom ili neizravnom pristupu. Pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga pružanja informacija o računu s jedne strane te pružatelj platnih usluga koji vodi račun, s druge strane, trebali bi poštovati potrebne zahtjeve za zaštitu podataka i sigurnosne zahtjeve koji su utvrđeni ovom Direktivom ili na koje se upućuje ovom Direktivom ili koji su uključeni u regulatorne tehničke standarde. Ti regulatorni tehnički standardi trebali bi biti u skladu s različitim dostupnim tehnološkim rješenjima. Kako bi se osigurala sigurna komunikacija između relevantnih aktera u odnosu na te usluge, EBA bi trebala utvrditi i zahtjeve za zajedničke i otvorene standarde komunikacije koje će provoditi svi pružatelji platnih usluga koji vode račune koji omogućuju pružanje internetskih platnih usluga. To znači da bi se tim otvorenim standardima trebala osigurati interoperabilnost različitih tehnoloških komunikacijskih rješenja. Tim zajedničkim i otvorenim standardima trebalo bi se osigurati i da je pružatelj platnih usluga koji vodi račun svjestan da ga kontaktira pružatelj usluga iniciranja plaćanja ili pružatelj usluga pružanja informacija o računu, a ne klijent osobno. Tim standardima trebalo bi se također osigurati da pružatelji usluga iniciranja plaćanja i pružatelji usluga pružanja informacija o računu na siguran način komuniciraju s pružateljem platnih usluga koji vodi račun i uključenim klijentima. EBA bi prilikom izrade tih zahtjeva trebala obratiti osobitu pozornost činjenici da se standardima koji će se primjenjivati treba omogućiti korištenje svih zajedničkih vrsta uređaja (poput računala, tableta i mobilnih telefona) za izvršenje različitih platnih usluga.
- (94) EBA bi pri izradi regulatornih tehničkih standarda o autentifikaciji i komunikaciji trebala sustavno ocjenjivati i uzimati u obzir aspekt privatnosti s ciljem utvrđivanja rizika u odnosu na svaku dostupnu tehničku opciju i pravna sredstva koja bi se mogla odrediti s ciljem smanjenja na najmanju moguću mjeru prijetnji zaštiti podataka.
- (95) Sigurnost elektroničkog plaćanja ključna je za osiguravanje zaštite korisnika i stvaranje pouzdanog okruženja za e-trgovinu. Sve platne usluge koje se nude elektroničkim putem trebale bi se izvoditi na siguran način uz usvajanje tehnologija kojima se može jamčiti sigurna autentifikacija korisnika i smanjiti, do najveće moguće mjere, rizik prijevara. Čini se da nije potrebno jamčiti jednaku razinu zaštite za platne transakcije koje su inicirane i izvršene na načine koji ne uključuju korištenje elektroničkim platformama ili uređajima, poput papirnatih platnih transakcija, poštanskih ili telefonskih narudžbi. Uvjerljivi rast internetskih i mobilnih plaćanja trebao bi biti popraćen općim poboljšanjem sigurnosnih mjera. Platne usluge koje se nude preko interneta ili drugih kanala na daljinu i čije funkcioniranje ne ovisi o fizičkoj lokaciji uređaja koji se upotrebljava za iniciranje platne transakcije i upotrebljenog platnog instrumenta trebale bi stoga uključivati autentifikaciju transakcija dinamičkim kodovima kako bi korisnik u svakom trenutku bio svjestan iznosa i primatelja plaćanja transakcije koju korisnik odobrava.
- (96) Sigurnosne mjere trebale bi biti u skladu s razinom rizika u vezi s platnom transakcijom. Kako bi se omogućio razvoj načina plaćanja koji su prilagođeni korisniku i pristupačni za plaćanja niskog rizika, kao što su beskontaktna plaćanja male vrijednosti na prodajnom mjestu, bez obzira na to odvijaju li se na temelju mobilnog telefona ili ne, u regulatornim tehničkim standardima trebalo bi odrediti izuzeća od primjene sigurnosnih zahtjeva. Sigurno korištenje personaliziranim sigurnosnim podacima potrebno je kako bi se ograničili rizici povezani s lažnim predstavljanjem (*phishing*) i drugim prijevarama. U vezi s tim korisnik bi trebao imati mogućnost osloniti se na donošenje mjera koje štite povjerljivost i cjelovitost personaliziranih sigurnosnih podataka. Te mjere obično uključuju sustave kodiranja koji se temelje na osobnim uređajima platitelja, uključujući čitače kartica ili mobilne telefone, ili uređaje koje je pružatelj platnih usluga koji vodi račun dostavio platitelju nekim drugim kanalom, kao što je SMS ili e-pošta. Mjere koje obično uključuju sustave kodiranja koji mogu proizvesti kodove za autentifikaciju poput jednokratnih lozinki mogu povećati sigurnost platnih transakcija. Trebalo bi smatrati da je korištenje takvim kodovima za autentifikaciju od strane korisnika platnih usluga u skladu s njihovim obvezama u odnosu na platne instrumente i personalizirane sigurnosne podatke i u slučajevima kada su uključeni pružatelji usluga iniciranja plaćanja ili pružatelji usluga pružanja informacija o računu.
- (97) Države članice trebale bi odrediti jesu li nadležna tijela imenovana za izdavanje odobrenja institucijama za platni promet ujedno i nadležna tijela u odnosu na postupke alternativnog rješavanja sporova (ARS).
- (98) Ne dovodeći u pitanje pravo klijenata na sudsku tužbu, države članice trebale bi osigurati lako dostupan, primjeren, neovisan, nepristran, transparentan i učinkovit postupak ARS-a između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga koji proizlaze iz prava i obveza utvrđenih u ovoj Direktivi. Uredbom (EZ) br. 593/2008 Europskog

parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ predviđa se da se zaštita koja se potrošačima pruža obveznim pravilima prava zemlje u kojoj potrošač ima uobičajeno boravište ne smije ugroziti nikakvim ugovornim odredbama o pravu mjerodavnom za ugovor. S ciljem uspostave učinkovitog i djelotvornog postupka za rješavanje sporova, države članice trebale bi osigurati da pružatelj platnih usluga uspostave učinkoviti pritužbeni postupak koji će korisnici platnih usluga moći slijediti prije nego što se spor počne rješavati u postupku ARS-a ili pred sudom. Taj postupak povodom pritužbi trebao bi sadržavati kratke i jasno određene vremenske okvire unutar kojih bi pružatelj platnih usluga trebao odgovoriti na pritužbu. Države članice trebale bi osigurati da subjekti za ARS imaju dovoljan kapacitet za sudjelovanje na primjeren i učinkovit način u prekograničnoj suradnji u odnosu na sporove koji se odnose na prava i obveze na temelju ove Direktive.

- (99) Potrebno je osigurati učinkovito provođenje odredaba nacionalnog prava donesenih na temelju ove Direktive. Stoga bi se trebali uspostaviti prikladni postupci za rješavanje pritužbi protiv pružatelja platnih usluga koji ne poštuju navedene odredbe te, prema potrebi, za osiguravanje određivanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija. Kako bi se osiguralo učinkovita usklađenost s ovom Direktivom, države članice trebale bi imenovati nadležna tijela koja ispunjavaju uvjete utvrđene u Uredbi (EU) br. 1093/2010 i djeluju neovisno od pružatelja platnih usluga. Radi transparentnosti države članice trebale bi obavijestiti Komisiju koja su tijela imenovana, s jasnim opisom njihovih dužnosti na temelju ove Direktive.
- (100) Ne dovodeći u pitanje pravo na sudsku tužbu kako bi se osigurala usklađenost s ovom Direktivom, države članice trebale bi također osigurati da se nadležnim tijelima daju potrebne ovlasti, uključujući pravo na izricanje sankcija, ako pružatelj platnih usluga ne poštuje prava i obveze utvrđene u ovoj Direktivi, posebno ako postoji rizik ponovne povrede ili drugi izvor zabrinutosti za kolektivne interese potrošača.
- (101) Važno je da su potrošači na jasan i razumljiv način obaviješteni o svojim pravima i obvezama na temelju ove Direktive. Stoga bi Komisija trebala izdati brošuru o tim pravima i obvezama.
- (102) Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje odredbe nacionalnog prava koje se odnose na posljedice povezane s odgovornosti za netočnost pri formuliranju ili prenošenju izjave.
- (103) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje odredbe povezane s obračunom PDV-a za platne usluge u Direktivi Vijeća 2006/112/EZ ⁽²⁾.
- (104) Kada ova Direktiva upućuje na iznose u eurima, te iznose treba shvatiti kao protuvrijednost u nacionalnoj valuti, kako ih određuje svaka pojedina država članica čija valuta nije euro.
- (105) U interesu pravne sigurnosti primjereno je odrediti prijelazne odredbe prema kojima se osobama koje su započele obavljati aktivnosti institucija za platni promet u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi Direktiva 2007/64/EZ prije stupanja na snagu ove Direktive dopušta nastavak obavljanja tih aktivnosti u dotičnoj državi članici tijekom određenog razdoblja.
- (106) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu prilagodbe upućivanja na Preporuku 2003/361/EZ ako je ta preporuka izmijenjena te u pogledu ažuriranja prosječnog iznosa platnih transakcija koje izvrši pružatelj platnih usluga, a koji se upotrebljava kao prag za države članice koje primjenjuju mogućnost izuzeća od (dijelova) zahtjeva za izdavanjem odobrenja za manje institucije za platni promet s ciljem uzimanja u obzir inflacije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (RIM I) (SL L 177, 4.7.2008., str. 6.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

- (107) Radi osiguranja dosljedne primjene ove Direktive Komisija bi se trebala moći oslanjati na stručno znanje i podršku EBA-e, čija bi zadaća trebala biti razrađivanje smjernica i pripremanje nacrt regulatornih tehničkih standarda o sigurnosnim aspektima platnih usluga, posebno u odnosu na pouzdanu autentifikaciju klijenta, i o suradnji država članica u kontekstu pružanja usluga i osnivanja institucija za platni promet s odobrenjem u drugim državama članicama. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tih nacrt regulatornih tehničkih standarda. Te posebne zadaće u potpunosti su u skladu s ulogom i odgovornostima EBA-e kako je predviđeno u Uredbi (EU) br. 1093/2010.
- (108) EBA bi trebala pri sastavljanju smjernica, nacrt regulatornih tehničkih standarda i nacrt provedbenih tehničkih standarda na temelju ove Direktive i u skladu s Uredbom (EU) br. 1093/2010 osigurati savjetovanje sa svim relevantnim dionicima, među kojima su i oni na tržištu platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa. Ako je to potrebno za dobivanje uravnoteženih mišljenja, EBA bi se trebala dodatno potruditi dobiti mišljenja relevantnih nebankarskih aktera.
- (109) S obzirom na to da cilj ove Direktive, to jest daljnju integraciju unutarnjeg tržišta platnih usluga ne mogu dostatno ostvariti države članice jer on zahtijeva usklađivanje mnoštva različitih pravila koja trenutačno postoje u pravnim sustavima različitih država članica, nego se zbog svojeg opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (110) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ⁽¹⁾, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (111) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 te je on donio mišljenje 5. prosinca 2013. ⁽²⁾
- (112) Direktive 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbu (EU) br. 1093/2010 trebalo bi stoga izmijeniti na odgovarajući način.
- (113) Uzimajući u obzir broj izmjena koje je potrebno unijeti u Direktivu 2007/64/EZ, primjereno je staviti je izvan snage i zamijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila u skladu s kojima države članice razlikuju sljedeće kategorije pružatelja platnih usluga:

⁽¹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

⁽²⁾ SL C 38, 8.2.2014., str. 14.

- (a) kreditne institucije kako su definirane člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, uključujući njihove podružnice u smislu članka 4. stavka 1. točke 17. te uredbe kada se te podružnice nalaze u Uniji, bez obzira na to nalaze li se mjesta uprave tih podružnica unutar Unije ili, u skladu s člankom 47. Direktive 2013/36/EU i nacionalnim pravom, izvan Unije;
- (b) institucije za elektronički novac u smislu članka 2. točke 1. Direktive 2009/110/EZ, uključujući, u skladu s člankom 8. te direktive i nacionalnim pravom, njihove podružnice kada se te podružnice nalaze u Uniji, a njihova mjesta uprave se nalaze izvan Unije, u mjeri u kojoj su platne usluge koje te podružnice pružaju povezane s izdavanjem elektroničkog novca;
- (c) poštanske žiro-institucije koje u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo pružati platne usluge;
- (d) institucije za platni promet;
- (e) ESB i nacionalne središnje banke kada ne djeluju u svojstvu monetarnog tijela ili drugih tijela javne vlasti;
- (f) države članice ili njihove jedinice regionalne ili lokalne uprave kada ne djeluju u svojstvu tijela javne vlasti.

2. Ovom Direktivom utvrđuju se i pravila u pogledu:

- (a) transparentnosti uvjeta i zahtjeva obavješćivanja za institucije za platni promet; i
- (b) odgovarajućih prava i obveza korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga s obzirom na pružanje platnih usluga kao redovnog zanimanja ili poslovne aktivnosti.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na platne usluge koje se pružaju u Uniji.
2. Glave III. i IV. primjenjuju se na platne transakcije u valuti države članice kada se i pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, ili jedini pružatelj platnih usluga u platnoj transakciji, nalaze u Uniji.
3. Glava III., osim članka 45. stavka 1. točke (b), članka 52. točke 2. podtočke (e) i članka 56. točke (a), i glava IV., osim članaka od 81. do 86., primjenjuju se na platne transakcije u valuti koja nije valuta države članice kada se i pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, ili jedini pružatelj platnih usluga u platnoj transakciji, nalaze u Uniji, u odnosu na one dijelove platne transakcije koji se obavljaju u Uniji.
4. Glava III., osim članka 45. stavka 1. točke (b), članka 52. točke 2. podtočke (e), članka 52. točke 5. podtočke (g) i članka 56. točke (a), i glava IV., osim članka 62. stavaka 2. i 4., članaka 76., 77. i 81., članka 83. stavka 1. te članaka 89. i 92., primjenjuju se na platne transakcije u svim valutama kada se samo jedan od pružatelja platnih usluga nalazi u Uniji, u odnosu na one dijelove platne transakcije koji se obavljaju u Uniji.
5. Države članice mogu izuzeti institucije iz članka 2. stavka 5. točaka od 4. do 23. Direktive 2013/36/EU od primjene svih odredaba ili dijela odredaba ove Direktive.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Članak 3.

Isključenja

Ova se Direktiva ne primjenjuje na sljedeće:

- (a) platne transakcije izvršene isključivo u gotovini izravno od platitelja primatelju plaćanja, bez posredovanja posrednika;
- (b) platne transakcije između platitelja i primatelja plaćanja posredovanjem trgovačkog zastupnika koji je sporazumom ovlašten za pregovaranje ili ugovaranje kupoprodaje robe ili usluga u ime samo platitelja ili samo primatelja plaćanja;
- (c) profesionalni fizički prijevoz novčanica i kovanica, uključujući njihovo sakupljanje, obradu i dostavu;
- (d) platne transakcije koje se sastoje od neprofesionalnog sakupljanja i dostave gotovine u okviru neprofitnih ili dobrotvornih aktivnosti;
- (e) usluge kod kojih primatelj plaćanja daje platitelju gotovinu kao dio platne transakcije na izričit zahtjev korisnika platnih usluga, netom prije izvršenja platne transakcije u obliku plaćanja za kupnju robe ili usluga;
- (f) poslove preračunavanja valute, gotovine za gotovinu, pri čemu se novčana sredstva ne drže na računu za plaćanje;
- (g) platne transakcije koje se temelje na bilo kojem od sljedećih dokumenata koji su izdani na ime pružatelja platnih usluga, s namjenom stavljanja na raspolaganje novčanih sredstava primatelju plaćanja:
 - i. papirnati čekovi uređeni Ženevskom konvencijom od 19. ožujka 1931. o jedinstvenom zakonu o čekovima;
 - ii. papirnati čekovi slični onima iz podtočke i. uređeni zakonodavstvima država članica koje nisu stranke Ženevske konvencije od 19. ožujka 1931. o jedinstvenom zakonu o čekovima;
 - iii. papirnat mjenice u skladu sa Ženevskom konvencijom od 7. lipnja 1930. o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama;
 - iv. papirnat mjenice slične onima iz podtočke iii. uređene zakonodavstvima država članica koje nisu stranke Ženevske konvencije od 7. lipnja 1930. o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama;
 - v. papirnati vaučeri;
 - vi. papirnati putnički čekovi;
 - vii. papirnat poštanske uputnice kako ih definira Svjetska poštanska unija;
- (h) platne transakcije izvršene unutar platnog sustava ili sustava za namiru vrijednosnih papira između posrednika za namiru, središnjih drugih ugovornih strana, klirinških kuća i/ili središnjih banaka i drugih sudionika u sustavu te pružatelja platnih usluga, ne dovodeći u pitanje članak 35.;

- (i) platne transakcije povezane s upravljanjem imovinom vrijednosnih papira, uključujući dividende, prihode ili druge raspodjele ili otkup ili prodaju, koju obavljaju osobe iz točke (h) ili investicijska društva, kreditne institucije, subjekti za zajednička ulaganja ili društva za upravljanje imovinom koja pružaju investicijske usluge i svi drugi subjekti kojima je dopušteno skrbništvo nad financijskim instrumentima;
- (j) usluge koje nude pružatelji tehničkih usluga koje podupiru pružanje platnih usluga, a da ni u kojem trenutku oni ne ulaze posjed novčanih sredstava koja se prenose, uključujući obradu i pohranu podataka, usluge zaštite povjerenja i privatnosti, autentifikacije podataka i identiteta, pružanje informacijske tehnologije (IT) i komunikacijske mreže te osiguravanje i održavanje terminala i uređaja koji se upotrebljavaju za platne usluge, s izuzećem usluga iniciranja plaćanja i usluga pružanja informacija o računu;
- (k) usluge koje se temelje na određenim platnim instrumentima koji se mogu upotrebljavati samo ograničeno i koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:
- i. instrumenti koji omogućuju imatelju stjecanje robe ili usluga samo u prostorijama izdavatelja ili unutar ograničene mreže pružatelja usluga u okviru izravnog trgovačkog ugovora s profesionalnim izdavateljem;
 - ii. instrumenti koji se mogu koristiti samo za stjecanje vrlo ograničenog izbora robe ili usluga;
 - iii. instrumenti koji vrijede samo u jednoj državi članici dostupni na zahtjev poduzeća ili subjekta javnog sektora i koje regulira nacionalno tijelo javne vlasti ili regionalno tijelo javne vlasti za posebne socijalne ili porezne svrhe za stjecanje određene robe ili usluga od dobavljača koji s izdavateljem imaju trgovački ugovor;
- (l) platne transakcije koje provodi pružatelj elektroničkih komunikacijskih mreža ili usluga koje se pružaju uz elektroničke komunikacijske usluge za pretplatnika mreže ili usluge:
- i. za kupovinu digitalnog sadržaja i glasovnih usluga, bez obzira na uređaj koji se koristio za kupovinu ili potrošnju digitalnog sadržaja koja se naplaćuje s dotičnog računa; ili
 - ii. koje se obavljaju iz ili posredstvom elektroničkog uređaja i koje se naplaćuju s dotičnog računa u okviru dobrotvornih aktivnosti ili za kupnju karata;
- pod uvjetom da vrijednost bilo koje jednokratne platne transakcije iz podtočaka i. i ii. ne prelazi 50 EUR i da:
- ukupna vrijednost platnih transakcija za pojedinačnog pretplatnika ne prelazi 300 EUR mjesečno; ili
 - kada pretplatnik unaprijed uplaćuje sredstva na svoj račun kod pružatelja elektroničke komunikacijske mreže ili usluge, ukupna vrijednost platnih transakcija ne prelazi 300 EUR mjesečno;
- (m) platne transakcije izvršene između pružatelja platnih usluga, njihovih zastupnika ili podružnica za vlastiti račun;
- (n) platne transakcije i povezane usluge između matičnog društva i njegova društva kćeri ili između društava kćeri istog matičnog društva bez posredovanja pružatelja platnih usluga osim društva koje pripada istoj grupi;
- (o) usluge pružatelja usluga za podizanje gotovine na bankomatima djelujući u ime jednog ili više izdavatelja kartica, koji nemaju okvirni ugovor s klijentom koji podiže novac s računa za plaćanje, pod uvjetom da ti pružatelji ne obavljaju druge platne usluge kako su navedene u Prilogu I. Bez obzira na navedeno, klijentu se pruža informacija o naknadama za podizanje novca iz članaka 45., 48., 49. i 59. prije podizanja novca kao i na potvrdi nakon izvršenja transakcije podizanja gotovine.

Članak 4.**Definicije**

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „matična država članica” znači:

(a) država članica u kojoj se nalazi registrirano sjedište pružatelja platnih usluga; ili

(b) ako pružatelj platnih usluga u skladu sa svojim nacionalnim pravom nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi njegovo mjesto uprave;

2. „država članica domaćin” znači država članica koja nije matična država članica, u kojoj pružatelj platnih usluga ima zastupnika ili podružnicu, ili pruža platne usluge;

3. „platna usluga” znači bilo koja od poslovnih aktivnosti navedenih u Prilogu I.;

4. „institucija za platni promet” znači pravna osoba koja je dobila odobrenje u skladu s člankom 11. za pružanje i obavljanje platnih usluga širom Unije;

5. „platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja ili se inicira u ime platitelja, bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja;

6. „platna transakcija s udaljenosti” znači platna transakcija koja je inicirana putem interneta ili uređaja koji se može koristiti za komunikaciju na daljinu;

7. „platni sustav” znači sustav prijenosa novčanih sredstava s formalnim i standardiziranim postupcima i zajedničkim pravilima za obradu, obračun i/ili namiru platnih transakcija;

8. „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja daje suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje;

9. „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;

10. „korisnik platnih usluga” znači fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu platitelja, primatelja plaćanja, ili jednog i drugog;

11. „pružatelj platnih usluga” znači tijelo iz članka 1. stavka 1. ili fizička ili pravna osoba kojoj je dopušteno izuzeće na temelju članka 32. ili 33.;

12. „račun za plaćanje” znači račun koji se vodi u ime jednog ili više korisnika platnih usluga, a koji se koristi za izvršenje platnih transakcija;

13. „nalog za plaćanje” znači uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegov pružatelju platnih usluga kojom nalaže izvršenje platne transakcije;

14. „platni instrument” znači personalizirani uređaj i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga koji se koriste za iniciranje naloga za plaćanje;

15. „usluga iniciranja plaćanja” znači usluga iniciranja naloga za plaćanje na zahtjev korisnika platnih usluga u odnosu na račun za plaćanje koji vodi drugi pružatelj platnih usluga;
16. „usluga pružanja informacija o računu” znači internetska usluga kojom se pružaju konsolidirane informacije o jednom ili više računa za plaćanje koje korisnik platnih usluga ima ili kod drugog pružatelja platnih usluga ili kod više pružatelja platnih usluga;
17. „pružatelj platnih usluga koji vodi račun” znači pružatelj platnih usluga koji platitelju pruža i održava račune za plaćanje;
18. „pružatelj usluge iniciranja plaćanja” znači pružatelj platnih usluga koji obavlja poslovne aktivnosti kako su navedene u Prilogu I. točki 7.;
19. „pružatelj usluge pružanja informacija o računu” znači pružatelj platnih usluga koji obavlja poslovne aktivnosti kako su navedene u Prilogu I. točki 8.;
20. „potrošač” znači fizička osoba koja u ugovorima o obavljanju platnih usluga obuhvaćenima ovom Direktivom djeluje u svrhe koje nisu trgovinske, poslovne ili profesionalne;
21. „okvirni ugovor” znači ugovor o platnim uslugama kojim se uređuje buduće obavljanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija te koji može sadržavati obvezu i uvjete za otvaranje računa za plaćanje;
22. „novčana pošiljka” znači platna usluga u okviru koje se novčana sredstva primaju od platitelja bez otvaranja računa za plaćanje na ime primatelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga koji djeluje u ime primatelja plaćanja, i/ili ako se takva novčana sredstva primaju u ime primatelja plaćanja te mu se stavljaju na raspolaganje;
23. „izravno terećenje” znači platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje, pri čemu je platnu transakciju inicirao primatelj plaćanja na temelju suglasnosti koju je platitelj dao primatelju plaćanja, pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja ili platiteljevu vlastitom pružatelju platnih usluga;
24. „kreditni transfer” znači platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili niz platnih transakcija na teret platiteljevog računa za plaćanje, od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj;
25. „novčana sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac ili elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ;
26. „datum valute” znači referentno vrijeme kojim se pružatelj platnih usluga koristi za izračun kamata na novčana sredstva knjižena na teret ili u korist računa za plaćanje;
27. „referentni tečaj” znači tečaj koji se koristi kao osnovica za svako preračunavanje valuta, a koji stavlja na raspolaganje pružatelj platnih usluga ili dolazi iz javno dostupnog izvora;
28. „referentna kamatna stopa” znači kamatna stopa koja se koristi kao osnovica za izračun kamata koje se primjenjuju te dolazi iz javno dostupnog izvora koji mogu provjeriti obje stranke ugovora o platnim uslugama;
29. „autentifikacija” znači postupak koji pružatelju platnih usluga omogućuje provjeru identiteta korisnika platnih usluga ili valjanosti upotrebe određenog platnog instrumenta, uključujući upotrebu personaliziranih sigurnosnih podataka korisnika;

30. „pouzdana autentifikacija klijenta” znači autentifikacija na temelju uporabe dvaju ili više elemenata koji pripadaju u kategoriju znanja (nešto što samo korisnik zna), posjedovanja (nešto što samo korisnik posjeduje) i svojstvenosti (nešto što korisnik jest) koji su međusobno neovisni, što znači da kršenje jednog ne umanjuje pouzdanost drugih i koja je osmišljena na takav način da štiti povjerljivost podataka o autentifikaciji;
31. „personalizirani sigurnosni podaci” znači personalizirana obilježja koje pružatelj platnih usluga pruža korisniku platnih usluga s ciljem autentifikacije;
32. „osjetljivi podaci o plaćanju” znači podaci, uključujući personalizirane sigurnosne podatke, koji se mogu koristiti za izvršenje prijave. Za aktivnosti pružatelja usluga iniciranja plaćanja i pružatelja usluga pružanja informacija o računu, ime vlasnika računa i broj računa ne predstavljaju osjetljive podatke o plaćanju;
33. „jedinstvena identifikacijska oznaka” znači kombinacija slova, brojeva i znakova koju pružatelj platnih usluga određuje korisniku platnih usluga te je korisnik platnih usluga mora navesti za nedvojbenu identifikaciju drugog korisnika platnih usluga i/ili računa za plaćanje tog drugog korisnika platnih usluga koji se koristi u platnoj transakciji;
34. „sredstvo za komuniciranje na daljinu” znači metoda koja se bez istovremene fizičke prisutnosti pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga može upotrebljavati za sklapanje ugovora o platnim uslugama;
35. „trajni nosač podataka” znači svaki instrument koji korisniku platnih usluga omogućuje pohranu informacija naslovljenih osobno na tog korisnika platnih usluga na takav način da informacije ostanu dostupne za buduću upotrebu tijekom razdoblja koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje reproduciranje pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku;
36. „mikropoduzeće” znači poduzeće koje je u trenutku sklapanja ugovora o platnim uslugama poduzeće u smislu članka 1. i članka 2. stavaka 1. i 3. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;
37. „radni dan” znači dan na koji dotični pružatelj platnih usluga platitelja ili pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja koji sudjeluje u izvršenju platne transakcije posluje na način koji je potreban za izvršenje platne transakcije;
38. „zastupnik” znači fizička ili pravna osoba koja djeluje u ime institucije za platni promet pri pružanju platnih usluga;
39. „podružnica” znači poslovna jedinica koja nije mjesto uprave, a dio je institucije za platni promet, koja nema pravnu osobnost i izravno obavlja neke ili sve transakcije koje su dio poslovanja institucije za platni promet; sve poslovne jedinice koje je u istoj državi članici osnovala institucija za platni promet s mjestom uprave u drugoj državi članici smatraju se jednom podružnicom;
40. „grupa” znači grupa društava koja su međusobno povezana odnosom iz članka 22. stavka 1., 2. ili 7. Direktive 2013/34/EU ili društava kako su definirana člancima 4., 5., 6. i 7. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 241/2014 ⁽¹⁾ koja su međusobno povezana odnosom iz članka 10. stavka 1., ili iz članka 113. stavka 6. ili 7. Uredbe (EU) br. 575/2013;
41. „elektronička komunikacijska mreža” znači mreža kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;
42. „elektronička komunikacijska usluga” znači usluga kako je definirana u članku 2. točki (c) Direktive 2002/21/EZ;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 241/2014 od 7. siječnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za kapitalne zahtjeve za institucije (SL L 74, 14.3.2014., str. 8.).

⁽²⁾ Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva) (SL L 108, 24.4.2002., str. 33.).

43. „digitalni sadržaj” znači roba ili usluge koje se proizvode i dostavljaju u digitalnom obliku, čija je upotreba ili potrošnja ograničena na tehnički uređaj i koja ni na koji način ne uključuje korištenje ili potrošnju fizičke robe ili usluga;
44. „prihvatanje platnih transakcija” znači platna usluga koju omogućuje pružatelj platnih usluga ugovarajući s primateljem plaćanja prihvatanje i obradu primateljevih platnih transakcija što dovodi do prijenosa novčanih sredstava primatelju plaćanja;
45. „izdavanje platnih instrumenata” znači platna usluga koju pruža pružatelj platnih usluga koji u ugovoru utvrđuje da će platitelju pružiti platni instrument za iniciranje i obradu platnih transakcija platitelja;
46. „regulatorni kapital” znači sredstva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 118. Uredbe (EU) br. 575/2013 u kojoj je najmanje 75 % osnovnog kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala iz članka 50. te uredbe i dopunski kapital jednak je ili manji od jedne trećine osnovnog kapitala;
47. „platni brend” znači materijalni ili digitalni naziv, termin, znak, simbol ili njihova kombinacija, kojima je moguće naznačiti prema kojoj se kartičnoj platnoj shemi izvršavaju platne transakcije na temelju kartica;
48. „*co-branding*” znači uključivanje dvaju ili više platnih brendova ili aplikacija za plaćanje istog platnog brenda na isti platni instrument.

GLAVA II.

PRUŽATELJI PLATNIH USLUGA

POGLAVLJE 1.

Institucije za platni promet

Odjeljak 1.

Opća pravila

Članak 5.

Zahtjevi za odobrenje

1. Institucija za platni promet nadležnim tijelima matične države članice podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja, kojem prilaže sljedeće:
 - (a) program poslovanja u kojem se posebno utvrđuju vrste platnih usluga koje institucija namjerava obavljati;
 - (b) poslovni plan, uključujući izračun projekcije proračuna za prve tri financijske godine kojim se pokazuje da je podnositelj zahtjeva sposoban koristiti adekvatne i razmjerne sustave, resurse i postupke za stabilno poslovanje;
 - (c) dokaz da institucija za platni promet ima inicijalni kapital kako je predviđeno u članku 7.;
 - (d) za institucije za platni promet iz članka 10. stavka 1., opis poduzetih mjera za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga u skladu s člankom 10.;
 - (e) opis sustava upravljanja podnositelja zahtjeva te mehanizama unutarnje kontrole, uključujući administrativne i računovodstvene postupke te postupke upravljanja rizikom iz kojih je vidljivo da su navedeni sustavi upravljanja, mehanizmi i postupci kontrole razmjerni, primjereni, pouzdani i dostatni;
 - (f) opis postupaka uspostavljenih za praćenje, rješavanje i postupanje nakon sigurnosnih incidenata ili pritužbi klijenata povezanih sa sigurnosti, uključujući mehanizam za izvješćivanje o incidentima koji uzima u obzir obveze prijave institucije za platni promet iz članka 96.;

- (g) opis procesa uspostavljenog za pohranu, nadzor, praćenje i ograničavanje pristupa osjetljivim podacima o plaćanju;
- (h) opis mehanizama kontinuiteta poslovanja uključujući jasnu identifikaciju ključnih radnji, učinkovitih planova intervencija i postupka za redovito testiranje i preispitivanje prikladnosti i učinkovitosti tih planova;
- (i) opis načela i definicija koji se primjenjuju za prikupljanje statističkih podataka o izvedbi, transakcijama i prijevarama;
- (j) dokument o sigurnosnoj politici, uključujući detaljnu procjenu rizika u pogledu platnih usluga i opisa kontrole sigurnosti i mjera ublažavanja koje su poduzete za adekvatnu zaštitu korisnika platnih usluga od utvrđenih rizika, uključujući prijevaru i nezakonitu uporabu osjetljivih i osobnih podataka;
- (k) za institucije za platni promet koje podliježu obvezama koje se odnose na pranje novca i financiranje terorizma u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbom (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, opis mehanizama unutarnje kontrole koje je podnositelj zahtjeva uspostavio da bi se uskladio s tim obvezama;
- (l) opis organizacijske strukture podnositelja zahtjeva, uključujući, prema potrebi, opis predviđene uporabe zastupnika i podružnica i izravnih i neizravnih provjera koje se podnositelj zahtjeva nad njima obvezuje izvršiti barem jednom godišnje, kao i opis njegovih ugovora o eksternalizaciji te opis njegova sudjelovanja u nacionalnom ili međunarodnom platnom sustavu;
- (m) identitet osoba koje u podnositelju zahtjeva imaju, izravno ili neizravno, kvalificirane udjele u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013, iznos njihovih udjela te dokaz o njihovoj prihvatljivosti, uzimajući u obzir potrebu osiguravanja dobrog i razboritog upravljanja institucijom za platni promet;
- (n) identitet direktora i osoba odgovornih za upravljanje institucijom za platni promet te, gdje je to primjenjivo, osoba odgovornih za upravljanje aktivnostima platnih usluga institucije za platni promet te dokaze da imaju dobar ugled i odgovarajuće znanje i iskustvo u obavljanju platnih usluga kako ih određuje matična država članica institucije za platni promet;
- (o) prema potrebi, identitet ovlaštenih revizora i revizorskih društava kako su definirani u Direktivi 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
- (p) pravni status i statut podnositelja zahtjeva;
- (q) adresu mjesta uprave podnositelja zahtjeva.

Za potrebe točaka (d), (e), (f) i (l) prvog podstavka, podnositelj zahtjeva navodi opis svojih revizorskih i organizacijskih programa uspostavljenih s ciljem poduzimanja svih razumnih mjera za zaštitu interesa svojih korisnika i osiguravanja kontinuiteta i pouzdanosti pri obavljanju platnih usluga.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (SL L 141, 5.6.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.).

Kontrolom sigurnosti i mjerama ublažavanja iz točke (j) prvog podstavka pokazuje se kako osiguravaju visoku razinu tehničke sigurnosti i zaštitu podataka, među ostalim za softver i IT sustave koje upotrebljavaju podnositelj zahtjeva ili društva kojima eksternalizira svoje cjelokupne operacije ili dio svojih operacija. Te mjere uključuju i sigurnosne mjere utvrđene u članku 95. stavku 1. Tim mjerama uzimaju se u obzir smjernice EBA-e o sigurnosnim mjerama kako su navedene u članku 95. stavku 3. kada se donesu.

2. Države članice zahtijevaju da društva koja podnose zahtjev za odobrenje za pružanje platnih usluga kako su navedene u Prilogu I. točki 7. kao uvjet za odobrenje posjeduju osiguranje od profesionalne odgovornosti koje pokriva državna područja u kojima nude usluge, ili neku drugu usporedivu garanciju za pokriće odgovornosti kako bi se osiguralo da mogu pokriti svoje obveze kako je određeno u člancima 73., 89., 90. i 92.

3. Države članice zahtijevaju da društva koja podnose zahtjev za registraciju za pružanje platnih usluga kako su navedene u Prilogu I. točki 8. kao uvjet za registraciju posjeduju osiguranje od profesionalne odgovornosti koje pokriva državna područja u kojima nude usluge, ili neku drugu usporedivu garanciju za pokriće odgovornosti prema pružatelju platnih usluga koji vodi račun ili korisniku platnih usluga nastale zbog neovlaštenog pristupa ili pristupa s ciljem prijave računu za plaćanje ili neovlaštenog korištenja informacijama o računu za plaćanje ili korištenja tim informacijama s ciljem prijave.

4. EBA do 13. siječnja 2017., nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, uključujući one s tržišta platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa, izdaje smjernice upućene nadležnim tijelima, u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, u vezi s kriterijima o tome kako odrediti minimalni novčani iznos za osiguranje od profesionalne odgovornosti ili drugu usporedivu garanciju iz stavaka 2. i 3.

Prilikom izrade smjernica iz prvog podstavka EBA uzima u obzir sljedeće:

(a) profil rizika društva;

(b) pruža li društvo ostale platne usluge kako su navedene u Prilogu I. ili obavlja druge poslovne aktivnosti;

(c) opseg aktivnosti:

i. za društva koja podnose zahtjev za odobrenje za pružanje platnih usluga kako su navedene u Prilogu I. točki 7., vrijednost iniciranih transakcija;

ii. za društva koja podnose zahtjev za registraciju za pružanje platnih usluga kako su navedene u Prilogu I. točki 8., broj klijenata koji se koriste uslugama pružanja informacija o računu;

(d) posebne značajke usporedivih garancija i kriterija za njihovu provedbu.

EBA redovito preispituje te smjernice.

5. EBA do 13. srpnja 2017., nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, uključujući one na tržištu platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa, izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 u vezi s informacijama koje treba dostaviti nadležnim tijelima u zahtjevu za izdavanje odobrenja institucija za platni promet, uključujući zahtjeve iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a), (b), (c), (e) i od (g) do (j) ovog članka.

EBA redovito preispituje te smjernice, a u svakom slučaju najmanje svake tri godine.

6. Uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, iskustvo stečeno u primjeni smjernica iz stavka 5., EBA može izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije koje treba dostaviti nadležnim tijelima u zahtjevu za izdavanje odobrenja institucija za platni promet, uključujući zahtjeve iz stavka 1. točaka (a), (b), (c), (e) i od (g) do (j).

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. O informacijama iz stavka 4. obavješćuju se nadležna tijela u skladu sa stavkom 1.

Članak 6.

Kontrola udjela

1. Svaka fizička ili pravna osoba koja je donijela odluku o stjecanju ili dodatnom izravnom ili neizravnom povećanju kvalificiranog udjela u smislu članka 4. stavka 1. točke 36. Uredbe (EU) br. 575/2013 u instituciji za platni promet zbog kojeg bi njezini udjeli u kapitalu ili pravu glasa dosegli ili premašili 20 %, 30 % ili 50 % ili tako da bi institucija za platni promet postala njezino društvo kći, unaprijed obavješćuje pisanim putem nadležna tijela te institucije za platni promet o svojoj namjeri. Isto se primjenjuje i na svaku fizičku ili pravnu osobu koja je donijela odluku o izravnom ili neizravnom otuđivanju kvalificiranog udjela ili o smanjenju svojeg kvalificiranog udjela tako da bi njezini udjeli u kapitalu ili pravu glasa pali ispod 20 %, 30 % ili 50 % ili tako da bi institucija za platni promet prestala biti njezino društvo kći.

2. Predloženi stjecatelj kvalificiranog udjela nadležnom tijelu dostavlja informacije koje pokazuju veličinu udjela koji namjerava steći i odgovarajuće informacije iz članka 23. stavka 4. Direktive 2013/36/EU.

3. Države članice zahtijevaju da, u slučajevima kada je vjerojatno da će utjecaj koji ostvaruje predloženi stjecatelj, kako je navedeno u stavku 2., djelovati na štetu razboritog i dobrog upravljanja institucijom za platni promet, nadležna tijela iskažu svoje protivljenje ili poduzmu druge primjerene mjere za okončanje takve situacije. Takve mjere mogu uključivati sudske zabrane, sankcije protiv direktora ili osoba odgovornih za upravljanje, ili suspenziju ostvarivanja prava glasa koja proizlaze iz dionica koje imaju dioničari ili članovi dotične institucije za platni promet.

Slične se mjere primjenjuju na fizičke ili pravne osobe koje ne ispunjavaju obvezu dostavljanja prethodnih informacija, kako je utvrđeno u ovom članku.

4. Ako je udio stečen unatoč protivljenju nadležnih tijela, države članice, bez obzira na sve druge sankcije koje će biti usvojene, predviđaju suspenziju ostvarivanja pripadajućih prava glasa, ništavost danih glasova ili mogućnost poništavanja tih glasova.

Članak 7.

Inicijalni kapital

Države članice zahtijevaju od institucija za platni promet da u trenutku izdavanja odobrenja imaju inicijalni kapital koji se sastoji od jedne ili više stavki iz članka 26. stavka 1. točaka od (a) do (e) Uredbe (EU) br. 575/2013 kako slijedi:

(a) ako institucija za platni promet pruža samo platnu uslugu iz Priloga I. točke 6., iznos njezina kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 20 000 EUR;

(b) ako institucija za platni promet pruža platnu uslugu iz Priloga I. točke 7., iznos njezina kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 50 000 EUR;

- (c) ako institucija za platni promet pruža neku od platnih usluga iz Priloga I. točaka od 1. do 5., iznos njezina kapitala u svakom trenutku mora biti najmanje 125 000 EUR.

Članak 8.

Regulatorni kapital

1. Regulatorni kapital institucije za platni promet, ne smije biti manji od iznosa inicijalnog kapitala kako je navedeno u članku 7. ili iznosa regulatornog kapitala izračunanog u skladu s člankom 9. ove Direktive, ovisno o tome koji je viši.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere za sprječavanje višestruke uporabe elemenata koji se priznaju kao regulatorni kapital ako institucija za platni promet pripada istoj grupi kao i druga institucija za platni promet, kreditna institucija, investicijsko društvo, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za osiguranje. Ovaj stavak primjenjuje se i u slučajevima kada je institucija za platni promet hibridnog karaktera i obavlja druge aktivnosti osim pružanja platnih usluga.
3. Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 7. Uredbe (EU) br. 575/2013, države članice ili njihova nadležna tijela mogu se odlučiti ne primjenjivati članak 9. ove Direktive na institucije za platni promet koje su uključene u nadzor na konsolidiranoj osnovi nad matičnom kreditnom institucijom u skladu s Direktivom 2013/36/EU.

Članak 9.

Izračun regulatornog kapitala

1. Neovisno o zahtjevima povezanim s inicijalnim kapitalom navedenima u članku 7., države članice zahtijevaju od institucija za platni promet, osim onih koje nude samo usluge kako su navedene u Prilogu I. točki 7. i/ili 8., da u svakom trenutku posjeduju regulatorni kapital koji je izračunan u skladu s jednom od sljedeće tri metode, kako odrede nadležna tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom:

Metoda A

Regulatorni kapital institucije za platni promet ne smije biti manji od 10 % iznosa njezinih fiksnih općih troškova za prethodnu godinu. Nadležna tijela mogu prilagoditi taj zahtjev u slučaju značajne promjene u obujmu poslovanja institucije za platni promet u odnosu na prethodnu godinu. Ako u trenutku izračuna nije protekla cijela godina poslovanja institucije za platni promet, regulatorni kapital ne smije biti manji od 10 % iznosa odgovarajućih fiksnih općih troškova predviđenih poslovnim planom, osim ako nadležna tijela zatraže prilagodbu tog plana.

Metoda B

Regulatorni kapital institucije za platni promet jednak je najmanje iznosu zbroja sljedećih elemenata pomnoženih s faktorom povećanja k koji je definiran u stavku 2., pri čemu obujam plaćanja (PV) predstavlja jednu dvanaestinu ukupnog iznosa platnih transakcija koje je institucija za platni promet izvršila tijekom prethodne godine:

- (a) 4,0 % od dijela PV-a do 5 milijuna EUR,

i

- (b) 2,5 % od dijela PV-a iznad 5 milijuna EUR do 10 milijuna EUR,

i

- (c) 1 % od dijela PV-a iznad 10 milijuna EUR do 100 milijuna EUR,

i

(d) 0,5 % od dijela PV-a iznad 100 milijuna EUR do 250 milijuna EUR,

i

(e) 0,25 % od dijela PV-a iznad 250 milijuna EUR.

Metoda C

Regulatorni kapital institucije za platni promet iznosi barem jednako kao relevantni pokazatelj definiran u točki (a) pomnožen s multiplikacijskim faktorom definiranim u točki (b) i faktorom povećanja k definiranim u stavku 2.

(a) Relevantni pokazatelj zbroj je sljedećeg:

i. kamatnih prihoda;

ii. kamatnih rashoda;

iii. prihoda od provizija i naknada; i

iv. ostalih operativnih prihoda.

Svi elementi uključuju se u zbroj, bilo s pozitivnim ili negativnim predznakom. Prihod od izvanrednih ili neredovityh stavki ne uključuje se u izračun relevantnog pokazatelja. Relevantni pokazatelj može se umanjiti za rashode za eksternalizirane usluge koje pružaju treće strane ako troškove snosi poduzeće čiji se nadzor obavlja u skladu s ovom Direktivom. Relevantni pokazatelj izračunava se na temelju dvanaestomjesečnog opažanja na kraju prethodne financijske godine. Relevantni pokazatelj izračunava se za proteklu financijsku godinu. Međutim, regulatorni kapital koji se računa u skladu s metodom C ne smije pasti ispod razine od 80 % prosjeka relevantnog pokazatelja tijekom prethodne tri financijske godine. Kada nisu dostupni revidirani podaci, mogu se koristiti nerevidirani podaci.

(b) Multiplikacijski faktor iznosi:

i. 10 % od dijela relevantnog pokazatelja do 2,5 milijuna EUR;

ii. 8 % od dijela relevantnog pokazatelja od 2,5 milijuna EUR do 5 milijuna EUR;

iii. 6 % od dijela relevantnog pokazatelja od 5 milijuna EUR do 25 milijuna EUR;

iv. 3 % od dijela relevantnog pokazatelja od 25 milijuna EUR do 50 milijuna EUR;

v. 1,5 % dijela iznad 50 milijuna EUR.

2. Faktor povećanja k koji se koristi u metodama B i C iznosi:

(a) 0,5 ako institucija za platni promet pruža samo platnu uslugu navedenu u Prilogu I. točki 6.;

(b) 1 ako institucija za platni promet pruža bilo koju platnu uslugu navedenu u bilo kojoj od točaka od 1. do 5. Priloga I.

3. Nadležna tijela mogu na temelju procjene procesa upravljanja rizikom, baze podataka o gubicima na temelju rizika i mehanizama unutarnje kontrole institucije za platni promet zahtijevati da iznos regulatornog kapitala institucije za platni promet bude do 20 % viši od iznosa koji bi bio dobiven primjenom metode odabrane u skladu sa stavkom 1. ili dopustiti da iznos regulatornog kapitala institucije za platni promet bude do 20 % niži od iznosa koji bi bio dobiven primjenom metode odabrane u skladu sa stavkom 1.

Članak 10.

Zahtjevi povezani sa zaštitom novčanih sredstava

1. Države članice ili nadležna tijela zahtijevaju da institucija za platni promet koja obavlja platne usluge kako su navedene u Prilogu I. točkama od 1. do 6. zaštititi sva novčana sredstva koja je radi izvršenja platnih transakcija primila od korisnika platnih usluga ili putem drugog pružatelja platnih usluga, na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) novčana sredstva ni u kojem se trenutku ne smiju pomiješati s novčanim sredstvima druge fizičke ili pravne osobe koja nije korisnik platnih usluga u čije se ime novčana sredstva drže, a ako ih institucija za platni promet još drži i još ih nije dostavila primatelju plaćanja ili prenijela drugom pružatelju platnih usluga do kraja radnog dana koji slijedi nakon radnog dana kada su novčana sredstva primljena, potrebno ih je položiti na zasebni račun kod kreditne institucije ili uložiti u sigurna, likvidna sredstva niskog rizika koja su odredila nadležna tijela matične države članice; ta su sredstva u skladu s nacionalnim pravom u interesu korisnika platnih usluga izuzeta od potraživanja drugih vjerovnika institucije za platni promet, pogotovo u slučaju nesolventnosti;
- (b) novčana sredstva moraju biti pokrivena policom osiguranja ili nekom drugom usporedivom garancijom koje su izdali osiguravajuće društvo ili kreditna institucija koji ne pripadaju istoj grupi kao i institucija za platni promet, u iznosu jednakom iznosu koji bi bio izdvojen kada ne bi bio pokriven policom osiguranja ili drugom usporedivom garancijom naplativom u slučaju da institucija za platni promet nije u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze.

2. Ako je institucija za platni promet obvezna zaštititi novčana sredstva prema stavku 1. te se dio tih novčanih sredstava upotrebljava za buduće platne transakcije dok se preostali dio upotrebljava za usluge koje nisu platne usluge, zahtjevi iz stavka 1. primjenjuju se također na novčana sredstva koja se upotrebljavaju za buduće platne transakcije. Ako je taj dio promjenjiv ili nije unaprijed poznat, države članice dopuštaju institucijama za platni promet da primjenjuju ovaj stavak na temelju reprezentativnog udjela za koji se pretpostavlja da se upotrebljava za platne usluge i pod uvjetom da nadležna tijela smatraju da ga se adekvatno može procijeniti na temelju povijesnih podataka.

Članak 11.

Izdavanje odobrenja

1. Države članice zahtijevaju od društava koja nisu društva iz članka 1. stavka 1. točaka (a), (b), (c), (e) i (f) te nisu fizičke ili pravne osobe kojima se dopušta izuzeće na temelju članka 32. ili 33. i koja namjeravaju pružati platne usluge da prije početka pružanja platnih usluga ishode odobrenje kao institucije za platni promet. Odobrenje se izdaje samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u državi članici.

2. Nadležna tijela izdaju odobrenje ako podaci i dokazi koji se prilažu zahtjevu ispunjavaju sve zahtjeve utvrđene u članku 5. te ako nadležna tijela koja su pregledala zahtjev daju pozitivnu ocjenu. Prije izdavanja odobrenja nadležna tijela mogu se, ako je to potrebno, savjetovati s nacionalnom središnjom bankom ili drugim relevantnim tijelima javne vlasti.

3. Institucija za platni promet koja u skladu s nacionalnim pravom matične države članice mora imati registrirano sjedište, ima mjesto uprave u istoj državi članici u kojoj ima i registrirano sjedište i tamo obavlja barem dio svojih poslova pružanja platnih usluga.

4. Nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem dobrog i razboritog upravljanja institucijom za platni promet, institucija za platni promet ima pouzdane sustave upravljanja aktivnostima pružanja platnih usluga koji uključuju jasnu organizacijsku strukturu s dobro određenim, transparentnim i dosljednim

linijama odgovornosti, učinkovite postupke utvrđivanja, upravljanja, praćenja i izvještavanja o rizicima kojima je institucija za platni promet izložena ili može biti izložena te odgovarajuće mehanizme unutarnje kontrole uključujući odgovarajuće administrativne i računovodstvene postupke; ti modaliteti, postupci i mehanizmi moraju biti sveobuhvatni i razmjerni vrsti, opsegu i složenosti platnih usluga koje pruža institucija za platni promet.

5. Ako institucija za platni promet obavlja bilo koje od platnih usluga kako su navedene u Prilogu I. točkama od 1. do 7. i istodobno obavlja druge poslovne aktivnosti, nadležna tijela mogu zahtijevati osnivanje zasebnog subjekta za poslove pružanja platnih usluga, ako aktivnosti institucije za platni promet koje nisu aktivnosti pružanja platnih usluga narušavaju ili mogu narušiti financijsku stabilnost institucije za platni promet ili sposobnost nadležnih tijela da prate ispunjava li institucija za platni promet sve obveze utvrđene ovom Direktivom.

6. Nadležna tijela odbijaju zahtjev za izdavanje odobrenja ako se nisu uvjerila u prikladnost dioničara ili članova koji imaju kvalificirane udjele, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem dobrog i razboritog upravljanja institucijom za platni promet.

7. Ako između institucije za platni promet i drugih fizičkih ili pravnih osoba postoji uska povezanost definirana člankom 4. stavkom 1. točkom 38. Uredbe (EU) br. 575/2013, nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako se tom povezanošću ne sprječava učinkovito obavljanje njihovih nadzornih funkcija.

8. Nadležna tijela izdaju odobrenje samo ako zakoni i drugi propisi treće zemlje kojima se uređuje poslovanje jedne ili više fizičkih ili pravnih osoba s kojima je institucija za platni promet usko povezana ili poteškoće pri provođenju tih zakona i propisa ne sprječavaju učinkovito obavljanje njihovih nadzornih funkcija.

9. Odobrenje je valjano u svim državama članicama i dotičnoj instituciji za platni promet omogućuje pružanje platnih usluga koje su obuhvaćene odobrenjem širom Unije, u skladu sa slobodom pružanja usluga ili slobodom poslovnog nastana.

Članak 12.

Obavješćivanje o odluci

U roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva, ili, ako je zahtjev nepotpun, od zaprimanja svih podataka potrebnih za donošenje odluke, nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o tome je li mu odobrenje dano ili odbijeno. U slučaju da odbije odobrenje, nadležno tijelo dužno je navesti razloge.

Članak 13.

Oduzimanje odobrenja

1. Nadležna tijela mogu oduzeti odobrenje izdano instituciji za platni promet samo ako institucija:

- (a) ne iskoristi odobrenje unutar 12 mjeseci od izdavanja odobrenja, izričito se odrekne odobrenja ili prestane poslovati na razdoblje dulje od šest mjeseci, pod uvjetom da dotična država članica nije propisala prestanak važenja odobrenja u tim slučajevima;
- (b) dobila je odobrenje na temelju neistinite dokumentacije ili na drugi nepropisan način;
- (c) prestane ispunjavati uvjete na temelju kojih je dobila odobrenje ili ne obavijesti nadležno tijelo o značajnim promjenama u tom pogledu;
- (d) nastavak njezinih aktivnosti pružanja platnih usluga predstavljao bi prijetnju za stabilnost ili povjerenje u platni sustav; ili

- (e) riječ je o jednom od ostalih slučajeva za koje nacionalno pravo propisuje oduzimanje odobrenja.
2. Nadležno tijelo navodi razloge za oduzimanje odobrenja i o tome obavješćuje osobe na koje se ono odnosi.
 3. Nadležno tijelo javno objavljuje oduzimanje odobrenja, uključujući u registrima iz članka 14. i 15.

Članak 14.

Registracija u matičnoj državi članici

1. Države članice uspostavljaju javni registar u koji se upisuje sljedeće:
 - (a) institucije za platni promet koje su dobile odobrenje i njihove zastupnike;
 - (b) fizičke i pravne osobe kojima se dopušta izuzeće na temelju članka 32. ili 33. te njihove zastupnike;
 - (c) institucije iz članka 2. stavka 5. koje u skladu s nacionalnim pravom imaju pravo pružati platne usluge.

Podružnice institucija za platni promet upisuju se u registar matične države članice ako te podružnice pružaju usluge u državi članici koja nije njihova matična država članica.

2. Javnim registrom utvrđuju se platne usluge za koje je institucija za platni promet dobila odobrenje ili za čije je obavljanje fizička ili pravna osoba registrirana. Institucije za platni promet s odobrenjem navode se u registru odvojeno od fizičkih i pravnih osoba kojima se dopušta izuzeće na temelju članka 32. ili 33. Registar mora biti na raspolaganju javnosti za pregled, dostupan putem interneta i ažurira se bez odgode.
3. Nadležna tijela unose u javni registar sve slučajeve oduzimanja odobrenja kao i ukidanja izuzeća na temelju članka 32. ili 33.
4. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o razlozima za oduzimanje bilo kojeg odobrenja i za ukidanje bilo kojeg izuzeća na temelju članka 32. ili 33.

Članak 15.

Registar EBA-e

1. EBA uspostavlja elektronički središnji registar koji sadrži informacije kako su ih priopćila nadležna tijela u skladu sa stavkom 2., upravlja registrom i održava ga. EBA je odgovorna za ispravno predstavljanje tih informacija.

EBA besplatno osigurava da je registar na njezinoj internetskoj stranici javno dostupan, da se može jednostavno pristupiti navedenim informacijama te ih lagano pretraživati.

2. Nadležna tijela bez odgode obavješćuju EBA-u o informacijama koje su unijela u svoje javne registre kako je navedeno u članku 14. na jeziku uobičajenom u području financija.
3. Nadležna tijela odgovorna su za točnost informacija iz stavka 2. i za njihovo ažuriranje.

4. EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju tehnički zahtjevi za izradu i održavanje elektroničkog središnjeg registra i upravljanje njime i za pristup informacijama koje su u njemu sadržane. Tehničkim zahtjevima osigurava se da samo nadležno tijelo i EBA mogu izvršiti izmjenu informacija.

EBA te nacрте regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 13. siječnja 2018.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. EBA izrađuje nacрте provedbenih tehničkih standarda o detaljima i strukturi informacija koje je potrebno priopćiti na temelju stavka 1., između ostalog u vezi sa zajedničkim formatom i načinom na koji se informacije dostavljaju.

EBA te nacрте provedbenih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 13. srpnja 2017.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 16.

Zadržavanje odobrenja

Institucija za platni promet bez nepotrebne odgode obavješćuje nadležna tijela svoje matične države članice o svim promjenama koje utječu na točnost informacija i dokaza dostavljenih u skladu s člankom 5.

Članak 17.

Računovodstvo i zakonska revizija

1. Direktive 86/635/EEZ i 2013/34/EU te Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ primjenjuju se *mutatis mutandis* na institucije za platni promet.

2. Reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja institucija za platni promet obavljaju ovlaštene revizori ili revizorska društva u smislu Direktive 2006/43/EZ, osim ako su izuzeti na temelju Direktive 2013/34/EU te, ovisno o slučaju, na temelju Direktive 86/635/EEZ.

3. Za potrebe nadzora države članice zahtijevaju da institucije za platni promet dostavljaju odvojene računovodstvene podatke za platne usluge i aktivnosti iz članka 18. stavka 1. koje se uključuju u revizorsko izvješće. Izvješće sastavlja, ovisno o slučaju, ovlaštene revizor ili revizorsko društvo.

4. Obveze iz članka 63. Direktive 2013/36/EU primjenjuju se *mutatis mutandis* na ovlaštene revizore ili revizorska društva institucija za platni promet u vezi s aktivnostima pružanja platnih usluga.

Članak 18.

Aktivnosti

1. Osim pružanja platnih usluga, institucije za platni promet imaju pravo obavljati sljedeće aktivnosti:

(a) pružanje operativnih i usko povezanih pomoćnih usluga kao što su osiguravanje izvršenja platnih transakcija, usluge preračunavanja valuta, usluge zaštite te pohrane i obrade podataka;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11.9.2002., str. 1.).

- (b) upravljanje platnim sustavima, ne dovodeći u pitanje članak 35.;
- (c) poslovne aktivnosti koje nisu pružanje platnih usluga, u skladu s mjerodavnim pravom Unije i nacionalnim pravom.
2. Ako institucije za platni promet pružaju jednu ili više platnih usluga, one smiju voditi samo račune za plaćanje koji se koriste isključivo za platne transakcije.
3. Novčana sredstva koja institucije za platni promet prime od korisnika platnih usluga u svrhe pružanja platnih usluga ne predstavljaju depozite ili ostala povratna sredstva u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU ni elektronički novac kako je definiran člankom 2. točkom 2. Direktive 2009/110/EZ.
4. Institucije za platni promet mogu odobravati kredite povezane s platnim uslugama kako su navedene u Prilogu I. točki 4. ili 5. samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) riječ je o pomoćnom kreditu koji se odobrava isključivo u vezi s izvršenjem platne transakcije;
- (b) neovisno o nacionalnim propisima o odobravanju kredita kreditnim karticama, krediti koji se odobravaju u vezi s pojedinim plaćanjem i izvršeni su u skladu s člankom 11. stavkom 9. te člankom 28. otplaćuju se u kratkom roku koji ni u kojem slučaju ne smije prijeći 12 mjeseci;
- (c) takvi krediti ne smiju se odobravati iz novčanih sredstava primljenih u svrhe izvršenja platnih transakcija ili koja se drže iz tog razloga;
- (d) regulatorni kapital institucije za platni promet prema mišljenju nadzornih tijela u svakom trenutku mora biti dostatan u odnosu na ukupni iznos odobrenih kredita.
5. Institucije za platni promet ne smiju obavljati poslove primanja depozita ili ostalih povratnih sredstava u smislu članka 9. Direktive 2013/36/EU.
6. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje Direktiva 2008/48/EZ ili drugo mjerodavno pravo Unije ili nacionalne mjere u pogledu uvjeta za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni s ovom Direktivom, a u skladu su s pravom Unije.

Odjeljak 2.

Ostali zahtjevi

Članak 19.

Uporaba zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti

1. Institucija za platni promet koja namjerava pružati platne usluge putem zastupnika dostavlja nadležnim tijelima u svojoj matičnoj državi članici sljedeće podatke:
- (a) ime i adresu zastupnika;
- (b) opis mehanizama unutarnje kontrole koje će zastupnik upotrebljavati s ciljem ispunjavanja obveza povezanih sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma na temelju Direktive (EU) 2015/849 koji treba ažurirati bez odgode u slučaju bitnih razlika u odnosu na pojedinosti priopćene pri prvotnoj obavijesti;
- (c) identitet direktora i osoba odgovornih za vođenje zastupnika koji će se upotrebljavati za pružanje platnih usluga te, ako se radi o zastupnicima koji nisu pružatelji platnih usluga, dokaze da se radi o osobama odgovarajućeg ugleda i stručnosti;
- (d) platne usluge institucije za platni promet za čije je obavljanje zastupnik ovlašten; i

(e) prema potrebi, jedinstveni identifikacijski kôd ili broj zastupnika.

2. U roku od dva mjeseca od primitka informacija iz stavka 1., nadležno tijelo matične države članice priopćuje instituciji za platni promet je li zastupnik upisan u registar iz članka 14. Nakon upisa u registar zastupnik može početi s pružanjem platnih usluga.

3. Prije upisa zastupnika u registar, nadležna tijela poduzimaju daljnje korake za provjeru primljenih informacija ako sumnjaju u njihovu točnost.

4. Nadležna tijela odbijaju upis zastupnika u registar iz članka 14. ako se i nakon poduzimanja koraka za provjeru informacija primljenih u skladu sa stavkom 1. nisu uvjerile u njihovu točnost te o tome obavješćuju instituciju za platni promet bez nepotrebne odgode.

5. Ako institucija za platni promet želi pružati platne usluge u drugoj državi članici putem zastupnika ili osnivanjem podružnice, mora poštovati postupke navedene u članku 28.

6. Ako institucija za platni promet namjerava eksternalizirati operativne funkcije platnih usluga, o tome obavješćuje nadležna tijela svoje matične države članice.

Eksternalizacijom važnih operativnih funkcija, uključujući IT sustave, ne smije se narušavati kvaliteta unutarnjih kontrola institucije za platni promet i sposobnost nadzora nadležnih tijela nad time ispunjavaju li institucije za platni promet sve obveze utvrđene ovom Direktivom i praćenja navedenog od strane tih nadležnih tijela.

Za potrebe drugog podstavka operativna funkcija smatra se važnom ako bi pogreška ili propust u njezinu obavljanju za instituciju za platni promet značili narušavanje kontinuiranog ispunjavanja zahtjeva iz odobrenja zatraženog na temelju ove glave, njezinih ostalih obveza na temelju ove Direktive, njezina financijskog uspjeha ili pouzdanosti ili kontinuiteta njezinih platnih usluga. Države članice osiguravaju da institucije za platni promet pri eksternalizaciji važnih operativnih funkcija ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) eksternalizacija ne smije dovesti do delegiranja odgovornosti više razine rukovodstva;

(b) odnos i obveze institucije za platni promet prema njezinim korisnicima platnih usluga na temelju ove Direktive moraju ostati nepromijenjeni;

(c) uvjeti koje institucija za platni promet ispunjava kako bi dobila odobrenje i nastavak rada u skladu s ovom glavom ne smiju biti ugroženi;

(d) ni jedan drugi uvjet koji je institucija za platni promet morala ispuniti kako bi dobila odobrenje ne smije biti uklonjen ili izmijenjen.

7. Institucije za platni promet osiguravaju da zastupnici ili podružnice koje djeluju u njihovo ime o tome obavijeste korisnike platnih usluga.

8. Institucije za platni promet obavješćuju nadležna tijela matične države članice bez nepotrebne odgode o svim promjenama u pogledu uporabe subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti i, u skladu s postupkom predviđenim u stavcima 2., 3. i 4., zastupnika, uključujući dodatne zastupnike.

Članak 20.**Odgovornost**

1. Države članice osiguravaju da institucije za platni promet čije operativne funkcije obavljaju treće strane poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale ispunjavanje zahtjeva iz ove Direktive.
2. Države članice zahtijevaju od institucija za platni promet da ostanu u cijelosti odgovorne za sve radnje svojih zaposlenika, zastupnika, podružnica ili subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti.

Članak 21.**Vođenje evidencije**

Države članice zahtijevaju da institucije za platni promet vode odgovarajuću evidenciju u svrhe ove glave tijekom razdoblja od najmanje pet godina ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2015/849 ili drugo relevantno pravo Unije.

Odjeljak 3.**Nadležna tijela i nadzor****Članak 22.****Imenovanje nadležnih tijela**

1. Države članice imenuju kao nadležna tijela odgovorna za izdavanje odobrenja i bonitetni nadzor institucija za platni promet koja trebaju obavljati propisane zadaće u skladu s ovom glavom tijela javne vlasti ili tijela koja priznaje nacionalno pravo ili tijela javne vlasti koja su za tu namjenu izričito ovlaštena na temelju nacionalnog prava, uključujući nacionalne središnje banke.

Nadležna tijela osiguravaju neovisnost od ekonomskih subjekata i izbjegavaju sukob interesa. Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, institucije za platni promet, kreditne institucije, institucije za elektronički novac ili poštanske žiro-institucije ne smiju biti imenovane nadležnim tijelima.

Države članice o tome obavješćuju Komisiju.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenovana u skladu sa stavkom 1. imaju sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih zadaća.
3. Države članice na čijem državnom području postoji više nadležnih tijela za pitanja obuhvaćena ovom glavom, osiguravaju blisku suradnju tih tijela kako bi ona učinkovito obavljala svoje zadaće. Isto vrijedi i kada tijela nadležna za pitanja obuhvaćena ovom glavom nisu nadležna tijela odgovorna za nadzor kreditnih institucija.
4. Nadležna tijela matične države članice odgovorna su za zadaće nadležnih tijela imenovanih u skladu sa stavkom 1.
5. Stavkom 1. ne podrazumijeva se da nadležna tijela moraju nadzirati druge poslovne aktivnosti institucija za platni promet koje nisu pružanje platnih usluga i aktivnosti iz članka 18. stavka 1. točke (a).

Članak 23.**Nadzor**

1. Države članice osiguravaju da kontrole koje obavljaju nadležna tijela s ciljem provjere kontinuirane usklađenosti s ovom glavom budu proporcionalne, primjerene i osjetljive na rizike kojima su izložene institucije za platni promet.

S ciljem provjere usklađenosti s ovom glavom, nadležna tijela posebno imaju pravo poduzeti sljedeće korake:

- (a) zatražiti da institucija za platni promet pruži informacije koje su potrebne za praćenje usklađenosti pri čemu se određuje svrha zahtjeva, prema potrebi, i rok u kojem informacije trebaju biti dostavljene;
- (b) obavljati izravan nadzor institucija za platni promet, svih zastupnika ili podružnica koje pružaju platne usluge za koje je odgovorna institucija za platni promet ili svih subjekata kojima su povjerene eksternalizirane aktivnosti;
- (c) izdati preporuke, smjernice i, ako je potrebno, obvezujuće upravne odredbe;
- (d) suspendirati ili oduzeti odobrenje na temelju članka 13.

2. Ne dovodeći u pitanje postupke za oduzimanje odobrenja i odredbe kaznenog prava, države članice propisuju da njihova nadležna tijela mogu odrediti ili nametnuti institucijama za platni promet ili onima koji kontroliraju poslovanje institucija za platni promet koje krše zakone ili druge propise u vezi s nadzorom ili poslovima pružanja platnih usluga, sankcije ili mjere čiji je cilj otkloniti kršenje ili uzroke tog kršenja.

3. Neovisno o zahtjevima iz članka 7., članka 8. stavaka 1. i 2. i članka 9., države članice osiguravaju nadležnim tijelima pravo poduzimanja koraka opisanih u stavku 1. ovog članka s ciljem osiguravanja dostatnog kapitala za pružanje platnih usluga, posebno u slučajevima kada aktivnosti institucije za platni promet koje nisu aktivnosti pružanja platnih usluga narušavaju ili mogu narušiti financijsku stabilnost institucije za platni promet.

Članak 24.

Poslovna tajna

1. Države članice osiguravaju da su svi zaposlenici ili bivši zaposlenici nadležnih tijela kao i stručnjaci koji djeluju u ime nadležnih tijela obvezni čuvati poslovnu tajnu, ne dovodeći u pitanje slučajeve koje obuhvaća kazneno pravo.
2. Pri razmjeni informacija u skladu s člankom 26. poslovna tajna primjenjuje se isključivo radi osiguravanja zaštite prava pojedinaca i poduzeća.
3. Države članice mogu primjenjivati ovaj članak uzimajući u obzir, *mutatis mutandis*, članke od 53. do 61. Direktive 2013/36/EU.

Članak 25.

Pravo na sudsku zaštitu

1. Države članice osiguravaju mogućnost sudskog pobijanja odluka koje se odnose na institucije za platni promet koje su donijela nadležna tijela u skladu sa zakonima i drugim propisima usvojenima u skladu s ovom Direktivom.
2. Stavak 1. primjenjuje se također i u odnosu na propušteno djelovanje.

Članak 26.

Razmjena informacija

1. Nadležna tijela država članica surađuju međusobno i, ako je potrebno, s ESB-om te nacionalnim središnjim bankama država članica, EBA-om i drugim odgovarajućim nadležnim tijelima koja su imenovana na temelju prava Unije ili nacionalnog prava koje se primjenjuje na pružatelje platnih usluga.

2. Uz to, države članice dopuštaju razmjenu podataka između svojih nadležnih tijela i:
- (a) nadležnih tijela drugih država članica odgovornih za izdavanje odobrenja i nadzor institucija za platni promet;
 - (b) ESB-a i nacionalnih središnjih banaka država članica, u njihovu svojstvu monetarnih i nadzornih tijela i, kada je to potrebno, drugih tijela javne vlasti odgovornih za nadzor platnog sustava i sustava za namiru;
 - (c) drugih relevantnih nadležnih tijela imenovanih na temelju ove Direktive, Direktive (EU) 2015/849 i drugog prava Unije koje se primjenjuje na pružatelje platnih usluga, kao što je zakonodavstvo koje se primjenjuje na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma;
 - (d) EBA-e, kao tijela koje doprinosi dosljednom i skladnom funkcioniranju nadzornih mehanizama kako je navedeno u članku 1. stavku 5. točki (a) Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 27.

Rješavanje sporova između nadležnih tijela različitih država članica

1. Ako nadležno tijelo države članice smatra da u vezi s određenim pitanjem prekogranična suradnja s nadležnim tijelima druge države članice iz članka 26., 28., 29., 30. ili 31. ove Direktive nije u skladu s relevantnim uvjetima utvrđenima u tim odredbama, može se obratiti EBA-i i zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.
2. Ako je EBA-i upućen zahtjev za pružanjem pomoći u skladu sa stavkom 1. ovog članka, ona bez nepotrebne odgode donosi odluku u skladu s člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010. EBA također može na vlastitu inicijativu pomagati nadležnim tijelima u postizanju sporazuma u skladu s člankom 19. stavkom 1. drugim podstavkom te uredbe. U svakom slučaju, uključena nadležna tijela odgađaju donošenje svojih odluka do rješenja u skladu s člankom 19. te uredbe.

Članak 28.

Zahtjev za ostvarivanje prava poslovnog nastana te slobode pružanja usluga

1. Svaka institucija za platni promet s odobrenjem koja prvi puta želi pružati platne usluge u državi članici koja nije njezina matična država članica, na temelju prava poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga, priopćuju sljedeće informacije nadležnim tijelima u svojoj matičnoj državi članici:
- (a) naziv, adresu i, prema potrebi, broj odobrenja institucije za platni promet;
 - (b) državu(-e) članicu(-e) u kojoj(-ima) namjerava poslovati;
 - (c) platnu(-e) uslugu(-e) koju(-e) će pružati;
 - (d) ako institucija za platni promet namjerava upotrebljavati zastupnika, informacije iz članka 19. stavka 1.;
 - (e) ako institucija za platni promet namjerava imati podružnicu, informacije iz članka 5. stavka 1. točaka (b) i (e) u vezi s poslovima pružanja platnih usluga u državi članici domaćinu, opis organizacijske strukture podružnice i imena odgovornih za upravljanje podružnicom.

Ako institucija za platni promet namjerava eksternalizirati operativne funkcije platnih usluga drugim subjektima u državi članici domaćinu, o tome obavješćuje nadležna tijela u svojoj matičnoj državi članici.

2. U roku od mjesec dana od primitka svih informacija iz stavka 1. nadležna tijela matične države članice te informacije šalju nadležnim tijelima države članice domaćina.

U roku od mjeseca dana od primitka informacije od nadležnih tijela matične države članice, nadležna tijela države članice domaćina procjenjuju te informacije i pružaju nadležnim tijelima matične države članice relevantne informacije u vezi s predviđenim pružanjem platnih usluga od strane relevantne institucije za platni promet u okviru ostvarivanja slobode poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga. Nadležna tijela države članice domaćina posebno obavješćuju nadležna tijela matične države članice o svim opravdanim razlozima za zabrinutost u vezi s namjeravanim angažiranjem zastupnika ili osnivanjem podružnice, u pogledu pranja novca ili financiranja terorizma u smislu Direktive (EU) 2015/849.

Ako se nadležna tijela matične države članice ne slažu s procjenom nadležnih tijela države članice domaćina, ona tim tijelima obrazlažu svoju odluku.

Ako procjena nadležnih tijela matične države članice nije povoljna, posebno s obzirom na informacije primljene od nadležnih tijela države članice domaćina, nadležno tijelo matične države članice odbija upisati zastupnika ili podružnicu u registar odnosno opoziva izvršeni upis.

3. U roku od tri mjeseca od primitka informacija iz stavka 1. nadležna tijela matične države članice svoju odluku priopćuju nadležnim tijelima države članice domaćina i instituciji za platni promet.

Nakon upisa u registar iz članka 14., zastupnik ili podružnica mogu započeti s radom u dotičnoj državi članici domaćinu.

Institucija za platni promet obavješćuje nadležna tijela matične države članice o datumu kada započinje s radom putem zastupnika ili podružnice u dotičnoj državi članici domaćinu. Nadležna tijela matične države članice o tome obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina.

4. Institucija za platni promet obavješćuje nadležna tijela matične države članice bez nepotrebne odgode o svim važnim promjenama u pogledu informacija priopćenih u skladu sa stavkom 1., uključujući dodatne zastupnike, podružnice ili tijela kojima su eksternalizirane aktivnosti u državama članicama domaćinima u kojima djeluje. Primjenjuje se postupak predviđen u staccima 2. i 3.

5. EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda u kojima navodi okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina u skladu s ovim člankom. U tim nacртima regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se metoda, sredstva i pojedinosti suradnje pri obavješćivanju o institucijama za platni promet koje posluju prekogranično, a posebno opseg i postupanje s informacijama koje se podnose, uključujući zajedničku terminologiju i standardne obrasce za obavješćivanje kako bi se osigurao dosljedan i učinkovit proces obavješćivanja.

EBA te nacрте regulatornih tehničkih standarda podnosi Komisiji do 13. siječnja 2018.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 29.

Nazor institucija za platni promet koje ostvaruju pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga

1. Nadležna tijela matične države članice surađuju s nadležnim tijelima države članice domaćina kako bi obavila kontrole i poduzela potrebne korake iz ove glave i odredaba nacionalnog prava kojima se prenose glave III. i IV., u skladu s člankom 100. stavkom 4., u pogledu zastupnika ili podružnice institucije za platni promet koja se nalazi na državnom području druge države članice.

U skladu sa suradnjom iz prvog podstavka nadležna tijela matične države članice obavješćuju nadležna tijela države članice domaćina kada namjeravaju provesti izravni nadzor na državnom području države članice domaćina.

Međutim, nadležna tijela matične države članice mogu delegirati izravni nadzor nad institucijom o kojoj je riječ nadležnim tijelima države članice domaćina.

2. Nadležna tijela država članica domaćina mogu zahtijevati da ih institucije za platni promet koje imaju zastupnike ili podružnice na njihovu državnu području periodično izvještavaju o poslovanju na njihovu području.

Ta izvješća zahtijevaju se u informativne ili statističke svrhe i, ako zastupnici i podružnice vode poslove pružanja platnih usluga na temelju prava poslovnog nastana, radi praćenja usklađenosti s odredbama nacionalnog prava kojima se prenose glave III. i IV. Takvi zastupnici i podružnice podliježu obvezama čuvanja poslovne tajne istovjetnima barem onima iz članka 24.

3. Nadležna tijela međusobno dostavljaju sve ključne i/ili važne podatke, posebno u slučajevima kršenja ili sumnje u kršenje zastupnika ili podružnice, te ako se takvo kršenje počini u okviru ostvarivanja slobode pružanja usluga. S tim u vezi, nadležna tijela međusobno se na zahtjev obavješćuju o svim relevantnim informacijama te, na vlastitu inicijativu, o svim ključnim informacijama, među ostalim o tome ispunjava li institucija za platni promet uvjete u skladu s člankom 11. stavkom 3.

4. Države članice mogu zahtijevati da institucije za platni promet koje posluju na njihovu državnom području putem zastupnika na temelju prava poslovnog nastana, a čije se mjesto uprave nalazi u drugoj državi članici, imenuju središnju kontaktnu točku na njihovu državnom području kako bi se osigurala odgovarajuća komunikacija i informiranje o usklađenosti s glavama III. i IV., ne dovodeći u pitanje nijednu odredbu o sprječavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma i kako bi se olakšao nadzor od strane nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina, među ostalim dostavljanjem dokumenata i informacija nadležnim tijelima na zahtjev.

5. EBA sastavlja nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima se navode kriteriji koji se primjenjuju za utvrđivanje, u skladu s načelom proporcionalnosti, okolnosti kada je imenovanje središnje kontaktne točke prikladno, te za određivanje funkcija tih kontaktnih točaka, na temelju stavka 4.

Navedenim nacrtima regulatornih tehničkih standarda posebno se uzimaju u obzir:

- (a) ukupni obujam i vrijednost transakcija koje je provela institucija za platni promet u državama članicama domaćinima;
- (b) vrsta pruženih platnih usluga; i
- (c) ukupan broj zastupnika s poslovnim nastanom u državi članici domaćinu.

EBA podnosi te nacрте regulatornih tehničkih standarda Komisiji do 13. siječnja 2017.

6. EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda u kojima navodi okvir za suradnju i razmjenu informacija između nadležnih tijela matične države članice i države članice domaćina u skladu s ovom glavom i za praćenje usklađenosti s odredbama nacionalnog prava kojima se prenose glave III. i IV. U nacrtima regulatornih tehničkih standarda utvrđuju se metoda, sredstva i pojedinosti suradnje pri nadzoru nad institucijama za platni promet koje posluju prekogranično, a osobito opseg i postupanje s informacijama koje se razmjenjuju, kako bi se osigurao dosljedan i djelotvoran nadzor nad institucijama za platni promet koje se bave prekograničnim pružanjem platnih usluga.

U tim se nacrtima regulatornih tehničkih standarda utvrđuju i sredstva i pojedinosti o svakom izvješćivanju koje zatraže države članice domaćini od institucija za platni promet o poslovnim aktivnostima u vezi s platnim uslugama koje se provode na njihovu državnom području u skladu sa stavkom 2., uključujući učestalost takvog izvješćivanja.

EBA podnosi te nacрте regulatornih tehničkih standarda Komisiji do 13. siječnja 2018.

7. Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz stavaka 5. i 6. u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 30.

Mjere u slučaju neusklađenosti, uključujući mjere opreza

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornost nadležnih tijela matične države članice, ako nadležno tijelo države članice domaćina utvrdi da institucija za platni promet koja ima zastupnike ili podružnice na njezinu državnom području nije usklađena s ovom glavom ili s nacionalnim pravom kojim se prenosi glava III. ili IV., o tome bez odgode obavješćuje nadležno tijelo matične države članice.

Nakon što je nadležno tijelo matične države članice procijenilo informacije primljene na temelju prvog podstavka, ono bez nepotrebne odgode poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da dotična institucija za platni promet okonča stanje neregularnosti. Nadležno tijelo matične države članice bez odgode priopćuje te mjere nadležnom tijelu države članice domaćina i nadležnim tijelima svih drugih država članica kojih se to tiče.

2. U izvanrednim situacijama, ako je potrebno poduzeti hitne mjere za rješavanje ozbiljnih prijetnji zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu, nadležna tijela države članice domaćina mogu poduzeti mjere opreza, usporedno s prekograničnom suradnjom među nadležnim tijelima i u očekivanju mjera nadležnih tijela matične države članice, kako je navedeno u članku 29.

3. Sve mjere opreza na temelju stavka 2. moraju biti odgovarajuće i proporcionalne s obzirom na njihovu svrhu zaštite protiv ozbiljne prijetnje zajedničkim interesima korisnika platnih usluga u državi članici domaćinu. One ne smiju dovesti do davanja prednosti korisnicima platnih usluga institucije za platni promet iz države članice domaćina u odnosu na korisnike platnih usluga institucije za platni promet u drugim državama članicama.

Mjere opreza privremene su te se ukidaju kada se riješi problem ozbiljnih utvrđenih prijetnji, među ostalim uz pomoć nadležnih tijela matične države članice ili EBA-e ili u suradnji s njima, kako je predviđeno u članku 27. stavku 1.

4. Ako je to u skladu s izvanrednom situacijom, nadležna tijela države članice domaćina unaprijed obavješćuju nadležna tijela matične države članice i nadležna tijela bilo koje druge države članice koje se to tiče, Komisiju i EBA-u, a u svakom slučaju bez nepotrebne odgode, o mjerama opreza poduzetim na temelju stavka 2. i o njihovoj opravdanosti.

Članak 31.

Obrazloženje i komunikacija

1. Svaka mjera koju su poduzela nadležna tijela na temelju članka 23., 28., 29. ili 30., a koja uključuje sankciju ili ograničenje u pogledu ostvarenja slobode pružanja usluga ili slobode poslovnog nastana odgovarajuće se opravdava i priopćuje dotičnoj instituciji za platni promet.

2. Člancima 28., 29. i 30. ne dovodi se u pitanje obveza nadležnih tijela na temelju Direktive (EU) 2015/849 i Uredbe (EU) 2015/847, a osobito na temelju članka 48. stavka 1. Direktive (EU) 2015/849 te članka 22. stavka 1. Uredbe (EU) 2015/847 da nadziru ili prate usklađenost sa zahtjevima utvrđenim u tim instrumentima.

Odjeljak 4.

Izuzete

Članak 32.

Uvjeti

1. Države članice mogu izuzeti od ili dopustiti svojim nadležnim tijelima da fizičke ili pravne osobe koje pružaju platne usluge kako su navedene u Prilogu I. točkama od 1. do 6. izuzmu od primjene svih ili dijela postupaka i uvjeta navedenih u odjeljcima 1., 2. i 3., uz iznimku članka 14., 15., 22., 24., 25. i 26., ako:

- (a) mjesečna prosječna ukupna vrijednost platnih transakcija koje je dotična osoba izvršila u posljednjih 12 mjeseci, uključujući sve zastupnike za koje je preuzela punu odgovornost, ne prelazi ograničenje koje je postavila država članica, no ni u kojem slučaju ne iznosi više od 3 milijuna EUR. To se procjenjuje na temelju predviđenog ukupnog iznosa platnih transakcija u njezinu poslovnom planu osim ako nadležna tijela zahtijevaju prilagodbu tog plana; i
- (b) ni jedna fizička osoba odgovorna za upravljanje ili poslovanje nije osuđivana za kaznena djela povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma ili druga financijska kaznena djela.

2. Sve fizičke ili pravne osobe registrirane u skladu sa stavkom 1. obvezne su imati mjesto uprave ili boravište u državi članici u kojoj stvarno obavljaju svoje poslovanje.

3. Osobe iz stavka 1. ovog članka tretiraju se kao institucije za platni promet osim što se na njih ne primjenjuje članak 11. stavak 9. i članci 28., 29. i 30.

4. Države članice mogu također propisati da sve fizičke ili pravne osobe registrirane u skladu sa stavkom 1. ovog članka mogu obavljati samo određene aktivnosti iz članka 18.

5. Osobe iz stavka 1. ovog članka obavješćuju nadležna tijela o svim promjenama koje su relevantne za uvjete navedene u tom stavku. Države članice poduzimaju potrebne korake kako bi osigurale da ako dođe do prestanka ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1., 2. ili 4. ovog članka, dotične osobe zatraže odobrenje u roku od 30 kalendarskih dana u skladu s člankom 11.

6. Stavci od 1. do 5. ovog članka ne primjenjuju se u odnosu na Direktivu (EU) 2015/849 ili nacionalne propise o borbi protiv pranja novca.

Članak 33.

Pružatelji usluga pružanja informacija o računu

1. Fizičke ili pravne osobe koje isključivo pružaju platnu uslugu kako je navedena u Prilogu I. točki 8. izuzete su od primjene postupka i uvjeta navedenih u odjeljcima 1. i 2., uz iznimku članka 5. stavka 1. točaka (a) i (b), točaka od (e) do (h) te točaka (j), (l), (n), (p) i (q), članka 5. stavka 3. te članka 14. i 15. Odjeljak 3. primjenjuje se, uz iznimku članka 23. stavka 3.

2. Osobe iz stavka 1. ovog članka tretiraju se kao institucije za platni promet osim što se na njih ne primjenjuju glave III. i IV., uz iznimku članka 41., 45. i 52., prema potrebi, i članka 67. i 69. te članka od 95. do 98.

Članak 34.

Obavješćivanje i informacije

Ako država članica primjeni izuzete na temelju članka 32., o svojoj odluci obavješćuje Komisiju do 13. siječnja 2018. te odmah obavješćuje Komisiju o svim naknadnim promjenama. Osim toga, država članica obavješćuje Komisiju o broju dotičnih fizičkih i pravnih osoba te je jednom godišnje obavješćuje o ukupnoj vrijednosti izvršenih platnih transakcija na dan 31. prosinca svake kalendarske godine, kako je navedeno u članku 32. stavku 1. točki (a).

POGLAVLJE 2.

Zajedničke odredbe

Članak 35.

Pristup platnim sustavima

1. Države članice osiguravaju da pravila pristupa platnim sustavima od strane pružatelja platnih usluga koji su pravne osobe i koji su dobili odobrenje ili su registrirani budu objektivna, bez diskriminacije i razmjerna i da ona ne sprječavaju pristup u većoj mjeri nego što je to potrebno za zaštitu od specifičnih vrsta rizika kao što su rizik namire, operativni rizik i rizik poslovanja te za zaštitu financijske i operativne stabilnosti platnog sustava.

Platni sustavi na pružatelje platnih usluga, korisnike platnih usluga ili na druge platne sustave ne smiju primjenjivati nijedan od sljedećih zahtjeva:

- (a) restriktivna pravila o stvarnom sudjelovanju u drugim platnim sustavima;
- (b) pravila kojim se pravi razlika među pružateljima platnih usluga koji imaju odobrenje ili među registriranim pružateljima platnih usluga u pogledu pravâ, obveza i ovlaštenja sudionika;
- (c) ograničenja na temelju institucionalnog statusa.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na:

- (a) platne sustave utvrđene na temelju Direktive 98/26/EZ;
- (b) platne sustave koji se sastoje isključivo od pružatelja platnih usluga koji pripadaju grupi.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) države članice osiguravaju da ako sudionik utvrđenog sustava pružatelju platnih usluga s odobrenjem ili registriranom pružatelju platnih usluga koji nije sudionik u sustavu dopušta slanje naloga za plaćanje kroz sustav, taj sudionik, kada se od njega to zatraži, mora pružiti istu mogućnost, na objektivan, razmjernan i nediskriminirajući način, drugim pružateljima platnih usluga s odobrenjem ili registriranim pružateljima platnih usluga u skladu sa stavkom 1.

Sudionik daje pružatelju platnih usluga koji je podnio zahtjev sve razloge za svako odbijanje.

Članak 36.

Pristup računima koje vodi kreditna institucija

Države članice osiguravaju da institucije za platni promet imaju pristup uslugama kreditnih institucija u vezi s računima za plaćanje na objektivan, nediskriminirajući i razmjernan način. Takav pristup mora biti dovoljno širok da institucijama za platni promet omogućuje pružanje platnih usluga na nesmetan i učinkovit način.

Kreditna institucija mora nadležnom tijelu pružiti valjano obrazloženje za svako odbijanje.

Članak 37.

Zabrana pružanja platnih usluga osobama koje nisu pružatelji platnih usluga i dužnost obavješćivanja

1. Države članice zabranjuju pružanje platnih usluga fizičkim ili pravnim osobama koje nisu pružatelji platnih usluga niti su izričito isključene iz područja primjene ove Direktive.

2. Države članice zahtijevaju da pružatelji usluga koji obavljaju jednu od aktivnosti iz članka 3. točke (k) podtočaka i. i ii. ili obavljaju obje aktivnosti, za koje ukupna vrijednost platnih transakcija izvršenih tijekom prethodnih 12 mjeseci premašuje iznos od 1 milijun EUR pošalju obavijest nadležnim tijelima u kojoj se nalazi opis ponuđenih usluga i u kojoj je navedeno pod kojim se isključenjem iz članka 3. točke (k) podtočaka i. i ii. smatra da se aktivnost obavlja.

Na temelju te obavijesti nadležno tijelo donosi utemeljenu odluku na temelju kriterija iz članka 3. točke (k) ako aktivnost ne ispunjava uvjete za ograničenu mrežu te shodno tome obavještava pružatelja usluga.

3. Države članice zahtijevaju da pružatelji usluga koji obavljaju aktivnost iz članka 3. točke (l) šalju obavijest nadležnim tijelima i dostavljaju nadležnim tijelima godišnje revizorsko mišljenje, kojim se potvrđuje da je aktivnost u skladu s ograničenjima iz članka 3. točke (l).

4. Neovisno o stavku 1., nadležna tijela obavješćuju EBA-u o uslugama priopćenima u skladu sa staccima 2. i 3., navodeći isključenje pod kojim se obavlja aktivnost.

5. Opis aktivnosti priopćene u skladu sa staccima 2. i 3. ovog članka stavlja se na raspolaganje javnosti putem registara iz članaka 14. i 15.

GLAVA III.

TRANSPARENTNOST UVJETA I ZAHTJEVI OBAVJEŠĆIVANJA ZA PLATNE USLUGE

POGLAVLJE 1.

Opća pravila

Članak 38.

Područje primjene

1. Ova se glava primjenjuje na jednokratne platne transakcije, okvirne ugovore i platne transakcije koje su njima obuhvaćene. Stranke se mogu dogovoriti da se ona ne primjenjuje u cijelosti ili djelomično ako korisnik platnih usluga nije potrošač.

2. Države članice mogu primijeniti odredbe ove glave na mikropoduzeća na jednak način kao na potrošače.

3. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ, drugo mjerodavno pravo Unije ni nacionalne mjere povezane s uvjetima za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom, a u skladu su s pravom Unije.

Članak 39.

Druge odredbe prava Unije

Odredbama ove glave ne dovodi se u pitanje pravo Unije koje sadržava dodatne zahtjeve o prethodnom obavješćivanju.

Međutim, ako se primjenjuje i Direktiva 2002/65/EZ, zahtjevi obavješćivanja iz članka 3. stavka 1. te direktive, uz iznimku točke 2. podtočaka od (c) do (g), točke 3. podtočaka (a), (d) i (e) te točke 4. podtočke (b) tog stavka zamjenjuju se člancima 44., 45., 51. i 52. ove Direktive.

Članak 40.

Naknade za obavješćivanje

1. Pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga ne smije naplatiti naknadu za pružanje obavijesti u skladu s ovom glavom.

2. Pružatelj platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu dogovoriti naknade za dodatne ili učestalije obavijesti ili slanje obavijesti putem sredstava komunikacije koja nisu navedena u okvirnom ugovoru, a koje se dostavljaju na zahtjev korisnika platnih usluga.

3. U slučajevima kada pružatelj platnih usluga može zaračunati naknade za obavijesti u skladu sa stavkom 2., one moraju biti razumne te u skladu sa stvarnim troškovima koje je imao pružatelj platnih usluga.

Članak 41.

Teret dokazivanja za zahtjeve obavješćivanja

Države članice određuju da teret dokazivanja leži na pružatelju platnih usluga kako bi dokazao da poštuje zahtjeve obavješćivanja iz ove glave.

Članak 42.

Odstupanje od zahtjeva obavješćivanja za platne instrumente male vrijednosti i elektronički novac

1. U slučaju platnih instrumenata koji se u skladu s mjerodavnim okvirnim ugovorom odnose samo na pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze 30 EUR ili koji imaju ograničenje potrošnje od 150 EUR ili su na njima pohranjena novčana sredstva koja ni u kojem trenutku ne prelaze 150 EUR:

(a) odstupajući od članaka 51., 52. i 56., pružatelj platnih usluga osigurava platitelju samo informacije o glavnim obilježjima platne usluge, uključujući i način na koji je moguće koristiti se platnim instrumentom, o odgovornosti i naknadama te druge informacije bitne za donošenje odluke na temelju obaviještenosti kao i podatke o tome gdje su lako dostupne ostale informacije i uvjeti iz članka 52.;

(b) odstupajući od članka 54., moguće je dogovoriti da se od pružatelja platnih usluga ne zahtijeva da predlaže promjene uvjeta okvirnog ugovora na isti način kako je određeno u članku 51. stavku 1.;

(c) odstupajući od članaka 57. i 58., moguće je dogovoriti da nakon izvršenja platne transakcije:

i. pružatelj platnih usluga da ili učini raspoloživom samo referencu kojom se korisniku platnih usluga omogućuje identifikacija platne transakcije, iznos platne transakcije, sve naknade i/ili u slučaju nekoliko platnih transakcija iste vrste upućenih istom primatelju plaćanja, podatke o njihovu ukupnom iznosu i naknadama za navedene platne transakcije;

ii. da se od pružatelja platnih usluga ne zahtijeva da da ili učini raspoloživim informacije iz podtočke i. ako se platnim instrumentom koristi anonimno ili ako pružatelj platnih usluga tehnički nije u mogućnosti pružiti te podatke. Međutim, pružatelj platnih usluga omogućuje platitelju mogućnost provjere iznosa pohranjenih novčanih sredstava.

2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihova nadležna tijela mogu umanjiti ili udvostručiti iznose iz stavka 1. Za platne instrumente s unaprijed uplaćenim sredstvima (prepaid platne instrumente) države članice mogu povećati navedene iznose do 500 EUR.

POGLAVLJE 2.

Jednokratne platne transakcije

Članak 43.

Područje primjene

1. Ovo poglavlje primjenjuje se na jednokratne platne transakcije koje nisu obuhvaćene okvirnim ugovorom.

2. Kada se nalog za plaćanje za jednokratnu platnu transakciju šalje platnim instrumentom obuhvaćenim okvirnim ugovorom, pružatelj platnih usluga nije obavezan dati ili učiniti raspoloživim informacije koje su već pružene korisniku platnih usluga na temelju okvirnog ugovora s drugim pružateljem platnih usluga ili koje će mu biti pružene u skladu s tim okvirnim ugovorom.

Članak 44.**Prethodne opće informacije**

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga stavi na raspolaganje informacije i uvjete iz članka 45. u pogledu vlastitih usluga na lako dostupan način prije nego što se korisnik platnih usluga obveže ugovorom ili ponudom za jednokratnu platnu uslugu. Na zahtjev korisnika platnih usluga pružatelj platnih usluga pruža mu informacije i uvjete na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka. Informacije i uvjeti navode se na lako razumljiv način te u jasnom i razumljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi platna usluga ili na drugom jeziku koji su dogovorile stranke.

2. Ako je ugovor o jednokratnoj platnoj usluzi na zahtjev korisnika platnih usluga sklopljen korištenjem sredstva za komunikaciju na daljinu koje pružatelju platnih usluga ne omogućuje poštovanje stavka 1., pružatelj platnih usluga ispunjava svoje obveze u skladu s tim stavkom odmah nakon izvršenja platne transakcije.

3. Obveze iz stavka 1. ovog članka mogu se ispuniti i dostavljanjem primjerka nacрта ugovora o jednokratnoj platnoj usluzi ili nacрта naloga za plaćanje uključujući informacije i uvjete navedene u članku 45.

Članak 45.**Informacije i uvjeti**

1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga da ili učini raspoloživim sljedeće informacije i uvjete:

(a) specifikaciju informacija ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku koju mora navesti korisnik platnih usluga kako bi se nalog za plaćanje mogao pravilno inicirati ili izvršiti;

(b) najdulji rok u kojem će se platna usluga pružati;

(c) sve naknade koje korisnik platnih usluga treba platiti pružatelju platnih usluga i, prema potrebi, raščlamba tih naknada;

(d) prema potrebi, stvarni ili referentni tečaj koji se primjenjuje na platnu transakciju.

2. Osim toga, države članice osiguravaju da pružatelji usluga iniciranja plaćanja, prije iniciranja, daju platitelju ili učine raspoloživim platitelju sljedeće jasne i sveobuhvatne informacije:

(a) naziv pružatelja usluga iniciranja plaćanja, točnu adresu njegova mjesta uprave i, prema potrebi, točnu adresu njegova zastupnika ili podružnice s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj se nudi platna usluga te sve druge kontaktne informacije, uključujući i adresu elektroničke pošte, važne za komunikaciju s pružateljem usluga iniciranja plaćanja; i

(b) kontaktne podatke nadležnog tijela.

3. Prema potrebi, sve druge relevantne informacije i uvjeti iz članka 52. stavljaju se na raspolaganje korisniku platnih usluga na lako dostupan način.

Članak 46.**Informacije za platitelja i primatelja plaćanja nakon iniciranja naloga za plaćanje**

Uz informacije i uvjete navedene u članku 45., pri čemu je nalog za plaćanje iniciran putem pružatelja usluga iniciranja plaćanja, pružatelj usluga iniciranja plaćanja, odmah nakon iniciranja, daje ili čini raspoloživim platitelju te, ako je primjenjivo, primatelju plaćanja sve sljedeće podatke:

- (a) potvrdu uspješnog iniciranja naloga za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji vodi račun platitelja;
- (b) referencu kojom se platitelju i primatelju plaćanja omogućuje identifikacija platne transakcije, a, prema potrebi, primatelju plaćanja identifikacija platitelja te svih informacija koje su prenesene platnom transakcijom;
- (c) iznos platne transakcije;
- (d) ako je primjenjivo, iznos svih naknada plativih pružatelju usluga iniciranja plaćanja u vezi s transakcijom i, ako je primjenjivo, raščlambu iznosa tih naknada.

Članak 47.

Informacije za pružatelja platnih usluga koji vodi račun platitelja pri korištenju usluge iniciranja plaćanja

Ako je nalog za plaćanje iniciran putem pružatelja usluga iniciranja plaćanja, tada on pružatelju platnih usluga koji vodi račun stavlja na raspolaganje referencu platne transakcije.

Članak 48.

Informacije za platitelja nakon primitka naloga za plaćanje

Odmah nakon primitka naloga za plaćanje, pružatelj platnih usluga platitelja daje platitelju ili mu čini raspoloživim sve sljedeće podatke, na isti način kao što je navedeno u članku 44. stavku 1. u pogledu svojih vlastitih usluga:

- (a) referencu kojom se platitelju omogućuje identifikacija platne transakcije te, prema potrebi, podatke povezane s primateljem plaćanja;
- (b) iznos platne transakcije u valuti koja je upotrijebljena u nalogu za plaćanje;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju koju mora platiti platitelj i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;
- (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj platnih usluga platitelja upotrebljavao u platnoj transakciji ili referencu za taj tečaj ako se on razlikuje od tečaja određenog člankom 45. stavkom 1. točkom (d) te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
- (e) datum primitka naloga za plaćanje.

Članak 49.

Informacije za primatelja plaćanja nakon izvršenja

Odmah nakon izvršenja platne transakcije pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja daje primatelju plaćanja ili mu čini raspoloživim sve sljedeće podatke u pogledu svojih vlastitih usluga, na način predviđen u članku 44. stavku 1.:

- (a) referencu kojom se primatelju plaćanja omogućuje identifikacija platne transakcije i, prema potrebi, platitelja te sve informacije prosljeđene s platnom transakcijom;
- (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj su novčana sredstva stavljena na raspolaganje primatelju plaćanja;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju koju mora platiti primatelj plaćanja i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada;

- (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja upotrebljavao u platnoj transakciji te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
- (e) datum valute odobrenja.

POGLAVLJE 3.

Okvirni ugovori

Članak 50.

Područje primjene

Ovo poglavlje primjenjuje se na platne transakcije iz okvirnog ugovora.

Članak 51.

Prethodne opće informacije

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga da informacije i uvjete iz članka 52. na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka pravodobno prije nego što se korisnik platnih usluga obveže bilo kakvim okvirnim ugovorom ili ponudom. Informacije i uvjeti navode se na lako razumljiv način te u jasnom i razumljivom obliku, na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi platna usluga ili na drugom jeziku koji su dogovorile stranke.
2. Ako je okvirni ugovor na zahtjev korisnika platnih usluga sklopljen uporabom sredstva za komunikaciju na daljinu kojim se pružatelju platnih usluga ne omogućuje poštovanje stavka 1., pružatelj platnih usluga ispunjava svoje obveze u skladu s tim stavkom odmah nakon sklapanja okvirnog ugovora.
3. Obveze iz stavka 1. mogu se ispuniti i davanjem primjerka nacрта okvirnog ugovora uključujući informacije i uvjete navedene u članku 52.

Članak 52.

Informacije i uvjeti

Države članice osiguravaju da korisniku platnih usluga budu dane sljedeće informacije i uvjeti:

1. o pružatelju platnih usluga:
 - (a) naziv pružatelja platnih usluga, točna adresa njegova mjesta uprave i, prema potrebi, točna adresa njegova zastupnika ili podružnice s poslovnim nastanom u državi članici u kojoj se nudi platna usluga te sve druge adrese, uključujući i adresu elektroničke pošte, važne za komunikaciju s pružateljem platnih usluga;
 - (b) podaci o nadležnim nadzornim tijelima te registru iz članka 14. ili bilo kojem drugom relevantnom javnom registru odobrenja pružatelja platnih usluga te registracijski broj ili ekvivalentna identifikacijska oznaka u tom registru;
2. o uporabi platnih usluga:
 - (a) opis glavnih značajki platnih usluga koje se pružaju;
 - (b) specifikaciju informacija ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku koju mora navesti korisnik platnih usluga kako bi se nalog za plaćanje mogao pravilno inicirati ili izvršiti;
 - (c) oblik i postupak za davanje suglasnosti za iniciranje naloga za plaćanje ili izvršenje platne transakcije te povlačenje te suglasnosti u skladu s člancima 64. i 80.;

- (d) vrijeme primitka naloga za plaćanje u skladu s člankom 78. i moguće krajnje vrijeme primitka naloga za plaćanje koje odredi pružatelj platnih usluga;
- (e) najdulji rok za izvršenje platnih usluga;
- (f) postoji li mogućnost dogovora o ograničenjima potrošnje za uporabu platnog instrumenta u skladu s člankom 68. stavkom 1.;
- (g) u slučaju platnih instrumenata s povezanim platnim brendovima (*co-badged payment instruments*), prava korisnika platnih usluga u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2015/751;

3. o naknadama, kamatnoj stopi i tečaju:

- (a) sve naknade koje korisnik platnih usluga treba platiti pružatelju platnih usluga, među kojima su i one povezane s načinom na koji i učestalošću s kojom se daju ili čine raspoloživima informacije u skladu s ovom Direktivom, te, prema potrebi, raščlamba iznosa tih naknada;
- (b) prema potrebi, kamatne stope i tečaj koji se primjenjuju ili, ako se koriste referentne kamatne stope i tečaj, metoda izračuna stvarne kamate kao i relevantan datum te indeks ili osnova za utvrđivanje tih referentnih kamatnih stopa ili tečaja;
- (c) prema dogovoru, izravna primjena promjena referentne kamatne stope ili tečaja te zahtjevi obavješćivanja o promjenama u skladu s člankom 54. stavkom 2.;

4. o komunikaciji:

- (a) prema potrebi, sredstva komunikacije, uključujući tehničke zahtjeve povezane s opremom i softverom korisnika platnih usluga, dogovoreno između stranaka za prijenos informacija ili obavijesti u skladu s ovom Direktivom;
- (b) način na koji i učestalost kojom se daju ili čine raspoloživima informacije iz ove Direktive;
- (c) jezik ili jezici na kojima se sklapa okvirni ugovor i obavlja komunikacija tijekom ugovornog odnosa;
- (d) pravo korisnika platnih usluga na primanje ugovornih odredaba okvirnog ugovora te informacija i uvjeta u skladu s člankom 53.;

5. o zaštiti i korektivnim mjerama:

- (a) prema potrebi, opis koraka koje korisnik platnih usluga treba poduzeti kako bi zaštitio platni instrument i način obavješćivanja pružatelja platnih usluga u svrhe članka 69. stavka 1. točke (b);
- (b) siguran postupak koji pružatelj platnih usluga upotrebljava za obavješćivanje korisnika platnih usluga u slučaju sumnje na prijevaru ili stvarne prijevare ili prijetnji sigurnosti;
- (c) prema dogovoru, uvjete pod kojima pružatelj platnih usluga zadržava pravo blokiranja platnog instrumenta u skladu s člankom 68.;

- (d) odgovornost platitelja u skladu s člankom 74., uključujući informacije o relevantnom iznosu;
 - (e) kako i unutar kojeg roka korisnik platnih usluga mora obavijestiti pružatelja platnih usluga o svim neautoriziranim ili nepravilno iniciranim ili izvršenim platnim transakcijama u skladu s člankom 71. te odgovornost pružatelja platnih usluga za neautorizirane platne transakcije u skladu s člankom 73.;
 - (f) odgovornost pružatelja platnih usluga za iniciranje ili izvršenje platnih transakcija u skladu s člankom 89.;
 - (g) uvjete za povrat u skladu s člancima 76. i 77.;
6. o promjenama i otkazu okvirnog ugovora:
- (a) prema dogovoru, informacije o tome da će se smatrati da je korisnik platnih usluga prihvatio promjene uvjeta u skladu s člankom 54., osim ako korisnik platnih usluga obavijesti pružatelja platnih usluga prije datuma njihova predloženog datuma stupanja na snagu da ne prihvaća promjene;
 - (b) trajanje okvirnog ugovora;
 - (c) pravo korisnika platnih usluga da otkáže okvirni ugovor i sve dogovore koji se odnose na otkazivanje u skladu s člankom 54. stavkom 1. i člankom 55.;
7. o pravnoj zaštiti:
- (a) sve ugovorne klauzule o pravu koje se primjenjuje na okvirni ugovor i/ili o nadležnim sudovima;
 - (b) postupci ARS-a koji su na raspolaganju korisniku platnih usluga u skladu s člancima od 99. do 102.

Članak 53.

Dostupnost informacija i uvjeta okvirnog ugovora

Korisnik platnih usluga u svakom trenutku ugovornog odnosa ima pravo zatražiti uvjete okvirnog ugovora kao i informacije i uvjete navedene u članku 52. na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka.

Članak 54.

Promjene uvjeta okvirnog ugovora

1. Sve promjene okvirnog ugovora ili informacija i uvjeta određenih člankom 52. pružatelj platnih usluga predlaže na način kako je predviđeno člankom 51. stavkom 1. najkasnije dva mjeseca prije predloženog dana primjene. Korisnik platnih usluga može prihvatiti ili odbiti promjene prije predloženog dana njihova stupanja na snagu.

Prema potrebi u skladu s člankom 52. točkom 6. podtočkom (a) pružatelj platnih usluga obavještava korisnika platnih usluga da se smatra da je prihvatio promjene ako ne obavijesti pružatelja platnih usluga prije predloženog dana njihova stupanja na snagu da ih ne prihvaća. Pružatelj platnih usluga ujedno obavješćuje korisnika platnih usluga da, u slučaju da korisnik platnih usluga odbije te promjene, korisnik platnih usluga ima pravo otkazati okvirni ugovor bez naknade i s učinkom od bilo kojeg trenutka do datuma kada bi promjene bile provedene.

2. Promjene kamatnih stopa ili tečaja mogu se primijeniti odmah i bez obavijesti, ako je tako dogovoreno u okvirnom ugovoru te ako se promjene kamatnih stopa ili tečaja temelje na referentnoj kamatnoj stopi ili tečaju dogovorenom u skladu s člankom 52. točkom 3. podtočkama (b) i (c). Korisnik platnih usluga obaviješten je o svim promjenama kamatnih stopa što je prije moguće na isti način kako je navedeno u članku 51. stavku 1., osim ako su stranke dogovorile određenu učestalost ili način davanja ili činjenja raspoloživima informacija. Međutim, promjene kamatnih stopa ili tečaja koje su povoljnije za korisnike platnih usluga mogu se primijeniti bez obavijesti.

3. Promjene kamatnih stopa ili tečaja koji se upotrebljavaju u platnim transakcijama primjenjuju se i izračunavaju na neutralan način koji ne diskriminira korisnike platnih usluga.

Članak 55.

Otkaz

1. Korisnik platnih usluga može u svakom trenutku otkazati okvirni ugovor, osim ako su stranke dogovorile otkazni rok. Taj rok ne smije biti dulji od mjesec dana.

2. Korisnik platnih usluga ne plaća nikakvu naknadu za otkaz okvirnog ugovora, osim ako je ugovor bio na snazi manje od šest mjeseci. Eventualna naknada za otkaz okvirnog ugovora mora biti primjerena i u skladu s troškovima.

3. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružatelj platnih usluga može otkazati okvirni ugovor sklopljen na neodređeni rok uz najmanje dvomjesečni otkazni rok na isti način kao što je navedeno u članku 51. stavku 1.

4. Korisnik platnih usluga plaća naknade za platne usluge koje se obračunavaju na redovitoj osnovi samo u razmjernom dijelu do otkaza ugovora. Ako se te naknade plaćaju unaprijed, on ima pravo na povrat razmjernog iznosa.

5. Odredbe ovog članka ne dovode u pitanje zakone i propise država članica kojima se uređuju prava stranaka da okvirni ugovor proglašavaju neizvršivim ili ništavim.

6. Države članice mogu korisnicima platnih usluga pružiti pogodnije odredbe.

Članak 56.

Informacije prije izvršenja pojedinačne platne transakcije

U slučaju pojedinačne platne transakcije u skladu s okvirnim ugovorom koju je inicirao platitelj, pružatelj platnih usluga, na zahtjev platitelja u vezi s tom određenom platnom transakcijom, daje izričite informacije o svemu sljedećem:

(a) najduljem roku izvršenja;

(b) naknadama koje plaća platitelj;

(c) ako je to primjenjivo, raščlambi iznosa svih naknada.

Članak 57.

Informacije za platitelja o pojedinačnim platnim transakcijama

1. Nakon što se račun platitelja tereti za iznos pojedinačne platne transakcije ili, ako platitelj ne upotrebljava račun za plaćanje, nakon primitka naloga za plaćanje pružatelj platnih usluga platitelja bez nepotrebne odgode i na isti način kao što je navedeno u članku 51. stavku 1. daje platitelju sve sljedeće informacije:

- (a) referencu kojom se platitelju omogućuje identifikacija svake platne transakcije i, prema potrebi, informacije povezane s primateljem plaćanja;
- (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj izvršeno terećenje računa za plaćanje platitelja ili u valuti koja je upotrijebljena za nalog za plaćanje;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada, ili kamate koju plaća platitelj;
- (d) prema potrebi, tečaj kojim se pružatelj platnih usluga platitelja koristio u transakciji te iznos platne transakcije nakon preračunavanja valute;
- (e) datum valute terećenja računa ili datum primitka naloga za plaćanje.

2. Okvirni ugovor sadržava uvjet prema kojem platitelj može zahtijevati da se informacije iz stavka 1. daju ili učine raspoloživima periodično najmanje jednom mjesečno, bez naknade te na dogovoreni način kojim se platitelju omogućuje pohrana i reprodukcija informacija u nepromijenjenom obliku.

3. Međutim, države članice mogu od pružatelja platnih usluga zahtijevati da najmanje jednom mjesečno bez naknade daju informacije na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka.

Članak 58.

Informacije za primatelja plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama

1. Nakon izvršenja pojedinačne platne transakcije pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja bez nepotrebne odgode i na isti način kao što je navedeno u članku 51. stavku 1. daje primatelju plaćanja sve sljedeće informacije:

- (a) referencu kojom se primatelju plaćanja omogućuje identifikacija platne transakcije i platitelja te sve informacije proslijeđene s platnom transakcijom;
- (b) iznos platne transakcije u valuti u kojoj je odobren račun za plaćanje primatelja plaćanja;
- (c) iznos svih naknada za platnu transakciju i, prema potrebi, raščlambu iznosa tih naknada ili kamate koju plaća primatelj plaćanja;
- (d) prema potrebi, tečaj koji je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja upotrijebio u platnoj transakciji te iznos platne transakcije prije preračunavanja valute;
- (e) datum valute odobrenja.

2. Okvirni ugovor može sadržavati uvjet prema kojem se informacije iz stavka 1. daju ili čine raspoloživima periodično najmanje jednom mjesečno i na dogovoreni način kojim se primatelju plaćanja omogućuje pohrana i reprodukcija informacija u nepromijenjenom obliku.

3. Međutim, države članice mogu od pružatelja platnih usluga zahtijevati da najmanje jednom mjesečno bez naknade daju informacije na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka.

POGLAVLJE 4.

Zajedničke odredbe

Članak 59.

Valute i preračunavanje valuta

1. Plaćanja se izvršavaju u valuti koja je dogovorena između stranaka.
2. Ako je prije iniciranja platne transakcije ponuđena usluga preračunavanja valuta i ako je to preračunavanje valuta ponuđeno na bankomatu, prodajnom mjestu ili ako ga nudi primatelj plaćanja, stranka koja nudi preračunavanje valute platitelju obavještava ga o svim naknadama te tečaju koji se upotrebljava za preračunavanje platne transakcije.

Platitelj pristaje na uslugu preračunavanja valute na temelju navedenog.

Članak 60.

Informacije o dodatnim naknadama ili popustima

1. Ako primatelj plaćanja zahtijeva plaćanje naknade ili nudi popust za uporabu određenog platnog instrumenta, o tome obavještuje platitelja prije iniciranja platne transakcije.
2. Ako pružatelj platnih usluga ili druga strana uključena u transakciju zahtijeva plaćanje naknade za uporabu određenog platnog instrumenta, o tome obavještuje korisnika platnih usluga prije iniciranja platne transakcije.
3. Platitelj je obvezan platiti naknade iz stavaka 1. i 2. samo ako je njihov puni iznos bio obznanjen prije iniciranja platne transakcije.

GLAVA IV.

PRAVA I OBVEZE U VEZI S PRUŽANJEM I UPORABOM PLATNIH USLUGA

POGLAVLJE 1.

Zajedničke odredbe

Članak 61.

Područje primjene

1. Ako korisnik platnih usluga nije potrošač, korisnik platnih usluga i pružatelj platnih usluga mogu se dogovoriti da se članak 62. stavak 1., članak 64. stavak 3. i članci 72., 74., 76., 77., 80. i 89. ne primjenjuju u cijelosti ili djelomično. Korisnik platnih usluga i pružatelj platnih usluga mogu ujedno dogovoriti rokove različite od onih utvrđenih u članku 71.
2. Države članice mogu odrediti da se članak 102. ne primjenjuje u slučajevima kada korisnik platnih usluga nije potrošač.
3. Države članice mogu odrediti da se odredbe ove glave primjenjuju na mikropoduzeća na jednak način kao na potrošače.
4. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje Direktiva 2008/48/EZ, drugo mjerodavno pravo Unije ili nacionalne mjere u pogledu uvjeta za odobravanje kredita potrošačima koji nisu usklađeni ovom Direktivom, a u skladu su s pravom Unije.

Članak 62.

Naknade koje se primjenjuju

1. Pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga ne zaračunava naknade za ispunjavanje svojih obveza obavješćivanja, korektivnih ili preventivnih mjera u skladu s ovom glavom, osim ako je drukčije navedeno u članku 79. stavku 1., članku 80. stavku 5. i članku 88. stavku 2. Te naknade dogovaraju korisnik platnih usluga i pružatelj platnih usluga te moraju biti primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima koje je imao pružatelj platnih usluga.

2. Države članice zahtijevaju da za platne transakcije pružene u Uniji, kada se i pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, ili jedini pružatelj platnih usluga u platnoj transakciji, u njoj nalaze, primatelj plaćanja plati naknade koje zaračuna njegov pružatelj platnih usluga, a platitelj plati naknade koje je zaračunao njegov pružatelj platnih usluga.

3. Pružatelj platnih usluga ne smije sprječavati primatelja plaćanja da od platitelja zatraži naknadu, ponudi mu popust ili ga na neki drugi način usmjerava na uporabu određenog platnog instrumenta. Bilo koje naknade koje se primjenjuju ne smiju biti više od izravnih troškova koje primatelj plaćanja snosi za uporabu određenog platnog instrumenta.

4. U svakom slučaju, države članice osiguravaju da primatelj plaćanja ne traži naknade za uporabu platnih instrumenata za koje su predviđene međubankovne naknade u skladu s poglavljem II. Uredbe (EU) 2015/751 i za platne usluge na koje se primjenjuje Uredba (EU) br. 260/2012.

5. Države članice mogu zabraniti ili ograničiti pravo primatelja plaćanja na zaračunavanje naknada uzimajući u obzir potrebu za poticanjem tržišnog natjecanja te promicanjem uporabe djelotvornih platnih instrumenata.

Članak 63.

Odstupanja u pogledu platnih instrumenata male vrijednosti i elektroničkog novca

1. U pogledu platnih instrumenata koji se sukladno okvirnom ugovoru odnose samo na pojedinačne platne transakcije koje ne prelaze iznos od 30 EUR ili koje imaju ograničenje potrošnje od 150 EUR ili pohranjena novčana sredstva koja ni u kojem trenutku ne prelaze iznos od 150 EUR, pružatelji platnih usluga mogu se sa svojim korisnicima platnih usluga dogovoriti sljedeće:

- (a) da se članak 69. stavak 1. točka (b), članak 70. stavak 1. točke (c) i (d) te članak 74. stavak 3. ne primjenjuju ako platni instrument ne može biti blokiran ili njegova daljnja uporaba ne može biti spriječena;
- (b) da se članci 72. i 73. te članak 74. stavci 1. i 3. ne primjenjuju ako se platni instrument upotrebljava anonimno ili pružatelj platnih usluga iz drugih razloga koji proizlaze iz platnog instrumenta nije u mogućnosti dokazati da je platna transakcija autorizirana;
- (c) odstupajući od članka 79. stavka 1., pružatelj platnih usluga nije obavezan obavijestiti korisnika platnih usluga o odbijanju naloga za plaćanje ako je neizvršenje vidljivo iz konteksta;
- (d) odstupajući od članka 80., platitelj ne može opozvati nalog za plaćanje nakon slanja naloga za plaćanje ili nakon što je dao suglasnost za izvršenje platne transakcije primatelju plaćanja;
- (e) odstupajući od članaka 83. i 84., primjenjuju se drugi rokovi izvršenja.

2. Za nacionalne platne transakcije države članice ili njihova nadležna tijela mogu umanjiti ili udvostručiti iznose iz stavka 1. Za platne instrumente s unaprijed uplaćenim sredstvima (prepaid platne instrumente) mogu ih povisiti do 500 EUR.

3. Članci 73. i 74. ove Direktive primjenjuju se također na elektronički novac kako je definiran člankom 2. točkom 2. Direktive 2009/110/EZ osim ako pružatelj platnih usluga platitelja nema mogućnost zamrzavanja računa za plaćanje na kojem je pohranjen elektronički novac ili blokiranja platnog instrumenta. Države članice mogu ograničiti to odstupanje na račune za plaćanje na kojima je pohranjen elektronički novac ili platne instrumente određene vrijednosti.

POGLAVLJE 2.

Autorizacija platnih transakcija

Članak 64.

Suglasnost i povlačenje suglasnosti

1. Države članice osiguravaju da se platna transakcija smatra autoriziranom samo ako je platitelj dao suglasnost za izvršenje platne transakcije. Platitelj može autorizirati platnu transakciju prije izvršenja platne transakcije ili, ako je tako dogovoreno između platitelja i pružatelja platnih usluga, nakon izvršenja platne transakcije.

2. Suglasnost za izvršenje platne transakcije ili niza platnih transakcija daje se u obliku koji je dogovoren između platitelja i pružatelja platnih usluga. Suglasnost za izvršenje platne transakcije također se može dati preko primatelja plaćanja ili pružatelja usluga iniciranja plaćanja.

Kod izostanka suglasnosti smatra se da je platna transakcija neautorizirana.

3. Platitelj može povući suglasnost u svakom trenutku, ali najkasnije u trenutku neopozivosti u skladu s člankom 80. Suglasnost za izvršenje niza platnih transakcija također može biti povučena, u kojem se slučaju svaka naknadna platna transakcija smatra neautoriziranom.

4. Postupak za davanje suglasnosti dogovaraju platitelj i mjerodavni pružatelj platnih usluga odnosno mjerodavni pružatelji platnih usluga.

Članak 65.

Potvrda raspoloživosti sredstava

1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga koji vodi račun, na zahtjev pružatelja platnih usluga koji izdaje platne instrumente na temelju kartica, odmah daje potvrdu je li iznos potreban za izvršenje platne transakcije na temelju kartice raspoloživ na računu za plaćanje platitelja, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) račun za plaćanje platitelja dostupan je putem interneta u trenutku zahtjeva;

(b) platitelj je pružatelju platnih usluga koji vodi račun dao izričitu suglasnost da odgovori na zahtjeve određenog pružatelja platnih usluga za davanjem potvrde da je iznos koji odgovara određenoj platnoj transakciji na temelju kartice raspoloživ na računu za plaćanje platitelja;

(c) suglasnost iz točke (b) dana je prije nego što je podnesen prvi zahtjev za davanje potvrde.

2. Pružatelj platnih usluga može zatražiti potvrdu iz stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) platitelj je dao izričitu suglasnost pružatelju platnih usluga za traženje potvrde iz stavka 1.

(b) platitelj je inicirao platnu transakciju na temelju kartice u dotičnom iznosu pomoću platnog instrumenta na temelju kartica koji je izdao pružatelj platnih usluga.

(c) pružatelj platnih usluga sebe autentificira pružatelju platnih usluga koji vodi račun korisnika platnih usluga prije svakog zahtjeva za potvrdu te komunicira na siguran način s pružateljem platnih usluga koji vodi račun u skladu s člankom 98. stavkom 1. točkom (d);

3. U skladu s Direktivom 95/46/EZ potvrda iz stavka 1. sastoji se od jednostavnog odgovora u obliku „da” ili „ne”, a ne od izvotka o stanju na računu. Taj se odgovor ne pohranjuje niti se koristi u druge svrhe osim za izvršenje platne transakcije na temelju kartice.

4. Potvrdom iz stavka 1. pružatelju platnih usluga koji vodi račun ne omogućuje se blokiranje novčanih sredstava na računu za plaćanje platitelja.
5. Platitelj može zatražiti od pružatelja platnih usluga koji vodi račun da platitelju priopći identifikaciju pružatelja platnih usluga i pruženi odgovor.
6. Ovaj se članak ne primjenjuje na platne transakcije inicirane putem platnih instrumenata na temelju kartica na kojima se pohranjuje elektronički novac kako je definiran člankom 2. točkom 2. Direktive 2009/110/EZ.

Članak 66.

Pravila o pristupu računu za plaćanje u slučaju usluga iniciranja plaćanja

1. Države članice osiguravaju da platitelj ima pravo koristiti se pružateljem usluga iniciranja plaćanja kako bi se koristio platnim uslugama kako su navedene u Prilogu I. točki 7. Pravo korištenja pružateljem usluga iniciranja plaćanja ne primjenjuje se ako račun za plaćanje nije dostupan putem interneta.
2. Ako platitelj da svoju izričitu suglasnost za izvršenje plaćanja u skladu s člankom 64., pružatelj platnih usluga koji vodi račun obavlja radnje opisane u stavku 4. ovog članka kako bi osigurao pravo platitelja na korištenje uslugom iniciranja plaćanja.
3. Pružatelj usluga iniciranja plaćanja:
 - (a) ne smije ni u jednom trenutku držati novčana sredstva platitelja radi pružanja usluge iniciranja plaćanja;
 - (b) osigurava da personalizirani sigurnosni podaci korisnika platnih usluga nisu, uz iznimku korisnika i izdavatelja personaliziranih sigurnosnih podataka, dostupni drugim stranama te da ih pružatelj usluga iniciranja plaćanja prosljeđuje sigurnim i djelotvornim kanalima;
 - (c) osigurava da se sve ostale informacije o korisniku platnih usluga, dobivene prilikom pružanja usluga iniciranja plaćanja, pružaju samo primatelju plaćanja i samo uz izričitu suglasnost korisnika platnih usluga;
 - (d) obvezan je prilikom svakog iniciranja plaćanja potvrditi svoj identitet pružatelju platnih usluga koji vodi račun platitelja te komunicirati s pružateljem platnih usluga koji vodi račun, platiteljem i primateljem plaćanja na siguran način, u skladu s člankom 98. stavkom 1. točkom (d);
 - (e) ne smije pohranjivati osjetljive podatke o plaćanjima korisnika platnih usluga;
 - (f) ne smije tražiti od korisnika platnih usluga bilo koje druge podatke osim onih koji su potrebni za pružanje usluge iniciranja plaćanja;
 - (g) ne smije koristiti podatke, pristupati im ili ih pohranjivati u bilo koju drugu svrhu osim pružanja usluge iniciranja plaćanja kako je platitelj izričito zatražio;
 - (h) ne smije mijenjati iznos, primatelja plaćanja ili bilo koju drugu stavku transakcije.
4. Pružatelj platnih usluga koji vodi račun dužan je:
 - (a) komunicirati na siguran način s pružateljima usluga iniciranja plaćanja u skladu s člankom 98. stavkom 1. točkom (d);

- (b) odmah nakon primitka naloga za plaćanje od pružatelja usluga iniciranja plaćanja dati ili učiniti raspoloživim pružatelju usluga iniciranja plaćanja sve informacije o iniciranju platne transakcije i sve informacije dostupne pružatelju platnih usluga koji vodi račun u vezi s izvršenjem platne transakcije;
 - (c) ne postupati diskriminirajuće, osim iz objektivnih razloga, s nalogima za plaćanje upućenima preko pružatelja usluga iniciranja plaćanja, osobito u pogledu vremenskog rasporeda, prioriteta ili naknada u odnosu na naloge za plaćanje koje izravno upućuje platitelj.
5. Pružanje usluga iniciranja plaćanja ne ovisi o postojanju ugovornog odnosa za tu namjenu između pružateljâ usluga iniciranja plaćanja i pružateljâ platnih usluga koji vode račune.

Članak 67.

Pravila o pristupu i uporabi informacija o računu za plaćanje u slučaju usluga pružanja informacija o računu

1. Države članice osiguravaju da korisnik platnih usluga ima pravo koristiti se uslugama koje omogućuju pristup informacijama o računu kako je navedeno u Prilogu I. točki 8. To se pravo ne primjenjuje ako račun za plaćanje nije dostupan putem interneta.
2. Pružatelj usluga pružanja informacija o računu:
 - (a) pruža usluge samo na temelju izričite suglasnosti korisnika platnih usluga;
 - (b) osigurava da personalizirani sigurnosni podaci korisnika platnih usluga, nisu, uz iznimku korisnika i izdavatelja personaliziranih sigurnosnih podataka, dostupni drugim stranama te da ih pružatelj usluga pružanja informacija o računu prosljeđuje sigurnim i djelotvornim kanalima;
 - (c) za svaku komunikacijsku sesiju, potvrđuje svoj identitet pružatelju platnih usluga koji vodi račun korisnika platnih usluga ili većem broju tih pružatelja te komunicira na siguran način s pružateljem platnih usluga koji vodi račun ili većim brojem njih i korisnikom platnih usluga u skladu s člankom 98. stavkom 1. točkom (d);
 - (d) pristupa samo informacijama s utvrđenih računa za plaćanje i s njima povezanih platnih transakcija;
 - (e) ne zahtijeva osjetljive podatke o računima za plaćanje;
 - (f) ne upotrebljava podatke, ne pristupa im niti ih pohranjuje u bilo koju drugu svrhu osim obavljanja usluge pružanja informacija o računu koju je korisnik platnih usluga izričito zatražio, u skladu s pravilima o zaštiti podataka.
3. U pogledu računâ za plaćanje, pružatelj platnih usluga koji vodi račun:
 - (a) obavezan je komunicirati na siguran način s pružateljima usluga pružanja informacija o računu, u skladu s člankom 98. stavkom 1. točkom (d); i
 - (b) ne smije postupati diskriminirajuće sa zahtjevima za podatke upućenima preko pružatelja usluga pružanja informacija o računu, osim ako za to postoje objektivni razlozi.
4. Pružanje usluga pružanja informacija o računu ne ovisi o postojanju ugovornog odnosa za tu namjenu između pružateljâ usluga pružanja informacija o računu i pružateljâ platnih usluga koji vode račune.

Članak 68.

Ograničenja pri korištenju platnim instrumentom i kod pristupa računima za plaćanje za pružatelje platnih usluga

1. Kada se za davanje suglasnosti koristi određeni platni instrument, platitelj i pružatelj platnih usluga platitelja mogu se dogovoriti o ograničenjima potrošnje za platne transakcije izvršene putem tog platnog instrumenta.
2. Ako je tako dogovoreno u okvirnom ugovoru, pružatelj platnih usluga može zadržati pravo blokiranja platnog instrumenta iz objektivno utemeljenih razloga povezanih sa sigurnošću platnog instrumenta, postojanjem sumnje da se radi o neovlaštenoj uporabi platnog instrumenta ili uporabi s ciljem prijevare ili, ako se radi o platnom instrumentu s kreditnom linijom, znatnim povećanjem rizika da platitelj neće moći izvršiti svoju obvezu plaćanja.
3. U navedenim slučajevima pružatelj platnih usluga na dogovoreni način obavješćuje platitelja o blokiranju platnog instrumenta te razlozima blokiranja, ako je moguće prije blokiranja platnog instrumenta, a najkasnije odmah nakon izvršenja blokade, osim ako bi pružanje navedene informacije ugrozilo objektivno utemeljene sigurnosne razloge ili je zabranjeno drugim relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom.
4. Pružatelj platnih usluga uklanja blokadu platnog instrumenta ili ga zamjenjuje novim platnim instrumentom kada prestanu postojati razlozi za njegovo blokiranje.
5. Pružatelj platnih usluga koji vodi račun može uskratiti pristup računu za plaćanje pružatelju usluga pružanja informacija o računu ili pružatelju usluga iniciranja plaćanja iz objektivno utemeljenih i valjano utvrđenih razloga koji se odnose na neovlašteni pristup tog pružatelja usluga pružanja informacija o računu ili pružatelja usluga iniciranja plaćanja računu za plaćanje ili pristup s ciljem prijevare, uključujući neovlašteno iniciranje platne transakcije ili iniciranje platne transakcije s ciljem prijevare. U navedenim slučajevima pružatelj platnih usluga koji vodi račun u dogovorenom obliku obavješćuje platitelja o uskraćivanju pristupa računu za plaćanje te razlozima uskraćivanja pristupa. Ako je moguće, te se informacije platitelju daju prije uskraćivanja pristupa, a najkasnije odmah nakon uskraćivanja pristupa, osim ako bi pružanje navedenih informacija ugrozilo objektivno utemeljene sigurnosne razloge ili je zabranjeno drugim relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Pružatelj platnih usluga koji vodi račun omogućuje pristup računu za plaćanje čim prestanu postojati razlozi za uskraćivanje pristupa.

6. U slučajevima iz stavka 5., pružatelj platnih usluga koji vodi račun odmah izvješćuje nadležno tijelo o incidentu koji se odnosi na pružatelja usluga pružanja informacija o računu ili na pružatelja usluga iniciranja plaćanja. Informacije uključuju relevantne pojedinosti o slučaju i razloge poduzimanja djelovanja. Nadležno tijelo ocjenjuje slučaj te, prema potrebi, poduzima odgovarajuće mjere.

Članak 69.

Obveze korisnika platnih usluga u pogledu platnih instrumenata i personaliziranih sigurnosnih podataka

1. Korisnik platnih usluga koji je ovlašten upotrebljavati platni instrument:
 - (a) upotrebljava platni instrument u skladu s uvjetima kojima se uređuje izdavanje i uporaba platnog instrumenta i koji moraju biti objektivni, nediskriminirajući i proporcionalni;
 - (b) bez odgode obavješćuje pružatelja platnih usluga, ili subjekt kojeg je on odredio, bez nepotrebne odgode kada utvrdi gubitak, krađu, zlouporabu ili neovlaštenu uporabu platnog instrumenta.
2. Za potrebe stavka 1. točke (a), korisnik platnih usluga čim primi platni instrument poduzima razumne mjere da bi zaštitio svoje personalizirane sigurnosne podatke.

Članak 70.**Obveze pružatelja platnih usluga u pogledu platnih instrumenata**

1. Pružatelj platnih usluga koji izdaje platni instrument:
 - (a) osigurava da personalizirani sigurnosni podaci ne budu dostupni drugim strankama osim korisniku platnih usluga koji je ovlašten upotrebljavati navedeni platni instrument, ne dovodeći u pitanje obveze korisnika platnih usluga iz članka 69.;
 - (b) ne smije dostavljati korisniku platnih usluga platni instrument koji on nije zatražio osim kada se radi o zamjeni postojećeg platnog instrumenta novim;
 - (c) osigurava raspoloživost u svakom trenutku odgovarajućih sredstava kojima se korisniku platnih usluga omogućuje da uputi obavijesti na temelju članka 69. stavka 1. točke (b), ili zatraži prekid blokade platnog instrumenta na temelju članka 68. stavka 4.; na zahtjev, pružatelj platnih usluga daje korisniku platnih usluga odgovarajuća dokazna sredstva, u razdoblju od 18 mjeseci nakon upućivanja obavijesti, da je korisnik platnih usluga uputio tu obavijest;
 - (d) pruža korisniku platnih usluga mogućnost slanja obavijesti na temelju članka 69. stavka 1. točke (b) bez naknade te da se eventualno zaračunaju samo troškovi zamjene koji se izravno odnose na platni instrument;
 - (e) sprečava svaku upotrebu platnog instrumenta nakon dostavljanja obavijesti na temelju članka 69. stavka 1. točke (b).
2. Pružatelj platnih usluga snosi odgovornost za slanje korisniku platnih usluga platnog instrumenta ili personaliziranih sigurnosnih podataka o platnom instrumentu.

Članak 71.**Obavijest o neautoriziranim ili nepravilno izvršenim platnim transakcijama i njihov ispravak**

1. Pružatelj platnih usluga osigurava korisniku platnih usluga ispravak neautorizirane ili nepravilno izvršene platne transakcije samo ako ga korisnik platnih usluga bez nepotrebne odgode obavijesti čim sazna za bilo koju takvu transakciju koja predstavlja temelj za potraživanje, uključujući i potraživanje prema članku 89., a najkasnije 13 mjeseci nakon datuma terećenja.

Rokovi za obavješćivanje utvrđeni u prvom podstavku ne primjenjuju se ako pružatelj platnih usluga nije dao ili učinio raspoloživim informacije o platnoj transakciji u skladu s glavom III.

2. Ako je uključen pružatelj usluga iniciranja plaćanja, pružatelj platnih usluga koji vodi račun osigurava korisniku platnih usluga ispravak na temelju stavka 1. ovog članka, ne dovodeći u pitanje članak 73. stavak 2. i članak 89. stavak 1.

Članak 72.**Dokazi o autentifikaciji i izvršenju platnih transakcija**

1. Države članice zahtijevaju da, u slučajevima kada korisnik platnih usluga osporava da je autorizirao izvršenu platnu transakciju ili tvrdi da platna transakcija nije pravilno izvršena, pružatelj platnih usluga mora dokazati da je platna transakcija autentificirana, pravilno evidentirana i uknjižena te da na nju nije utjecao tehnički kvar ili neki drugi nedostatak usluge koju je pružio pružatelj platnih usluga.

Ako se platna transakcija inicira preko pružatelja usluga iniciranja plaćanja, pružatelj usluga iniciranja plaćanja dužan je dokazati da je u okviru njegove nadležnosti platna transakcija autentificirana, pravilno evidentirana i da na nju nije utjecao tehnički kvar ili drugi nedostatak povezan s platnom uslugom za koju je on nadležan.

2. Ako korisnik platnih usluga osporava da je autorizirao izvršenu platnu transakciju, uporaba platnog instrumenta koju je evidentirao pružatelj platnih usluga, uključujući prema potrebi pružatelja usluga iniciranja plaćanja, sama po sebi nije nužno dostatan dokaz da je platitelj autorizirao platnu transakciju niti da je platitelj djelovao s namjerom prijevare ili da je namjerno ili zbog krajnje nepažnje propustio ispuniti jednu ili više obveza iz članka 69. Pružatelj platnih usluga, uključujući prema potrebi pružatelja usluga iniciranja plaćanja, pruža prateće dokaze kojima se utvrđuje prijevare ili krajnja nepažnja korisnika platnih usluga.

Članak 73.

Odgovornost pružatelja platnih usluga za neautorizirane platne transakcije

1. Ne dovodeći u pitanje članak 71., države članice osiguravaju da u slučaju neautorizirane platne transakcije pružatelj platnih usluga platitelja nadoknađuje platitelju iznos neautorizirane platne transakcije odmah, a u svakom slučaju najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana, nakon što je saznao za transakciju ili nakon što je obaviješten o njoj, osim ako pružatelj platnih usluga platitelja ima opravdane razloge sumnjati u prijevaru i navedene razloge priopći odgovarajućem nacionalnom tijelu u pisanom obliku. Ako je primjenjivo, pružatelj platnih usluga platitelja vraća stanje terećenog računa za plaćanje u stanje u kojem bi bio da nije izvršena neautorizirana platna transakcija. Time se osigurava i da datum valute odobrenja računa za plaćanje platitelja ne nastupa nakon datuma na koji je iznos terećen.

2. Ako je platna transakcija inicirana preko pružatelja usluga iniciranja plaćanja, pružatelj platnih usluga koji vodi račun nadoknađuje odmah te u svakom slučaju najkasnije do kraja sljedećeg radnog dana iznos neautorizirane platne transakcije te, ako je primjenjivo, vraća stanje terećenog računa za plaćanje u stanje u kojem bi bio da nije izvršena neautorizirana platna transakcija.

Ako je pružatelj usluga iniciranja plaćanja odgovoran za neautoriziranu platnu transakciju dužan je pružatelju platnih usluga koji vodi račun, na njegov zahtjev, odmah nadoknaditi sve gubitke proizašle iz povrata ili gubitke na temelju isplaćenih iznosa povrata platitelju, uključujući iznos neautorizirane platne transakcije. U skladu s člankom 72. stavkom 1. pružatelj usluga iniciranja plaćanja mora dokazati da je u okviru njegove nadležnosti platna transakcija autentificirana, pravilno evidentirana te da na nju nije utjecao tehnički kvar ili drugi nedostatak povezan s platnom uslugom za koju je on nadležan.

3. Dodatna financijska naknada može se odrediti u skladu s pravom primjenjivim na ugovor koji su sklopili platitelj i pružatelj platnih usluga ili ugovor koji su sklopili platitelj i pružatelj usluga iniciranja plaćanja ako je primjenjivo.

Članak 74.

Odgovornost platitelja za neautorizirane platne transakcije

1. Odstupajući od članka 73., platitelj može biti obavezan snositi gubitke povezane s neautoriziranim platnim transakcijama, do najviše 50 EUR, do kojih je došlo zbog uporabe izgubljenog ili ukradenog platnog instrumenta, ili zbog zlouporabe platnog instrumenta.

Prvi podstavak ne primjenjuje se ako:

- (a) platitelj nije mogao otkriti gubitak, krađu ili zlouporabu platnog instrumenta prije plaćanja, osim ako je sam platitelj djelovao s namjerom prijevare; ili
- (b) gubitak je nastao zbog radnji ili izostanka djelovanja zaposlenika, zastupnika ili podružnice pružatelja platnih usluga ili subjekta kojem su njegove aktivnosti eksternalizirane.

Platitelj snosi sve gubitke povezane s neautoriziranim platnim transakcijama ako ih je platitelj prouzročio djelujući s namjerom prijevare ili neispunjenjem jedne obveze ili više njih utvrđenih u članku 69., namjerno ili u slučaju krajnje nepažnje.

U takvim slučajevima ne primjenjuje se najviši iznos iz prvog podstavka.

Ako platitelj nije djelovao s namjerom prijave niti je namjerno propustio ispuniti svoje obveze prema članku 69., države članice mogu smanjiti odgovornost iz ovog stavka, uzimajući u obzir osobito prirodu personaliziranih sigurnosnih podataka te posebne okolnosti pod kojima je platni instrument izgubljen, ukraden ili zlorabljeno.

2. Ako pružatelj platnih usluga platitelja ne zahtijeva pouzdanu autentifikaciju klijenta, platitelj ne snosi financijske gubitke, osim u slučajevima kada je platitelj djelovao s namjerom prijave. Ako primatelj plaćanja ili pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ne prihvati pouzdanu autentifikaciju klijenta, on nadoknađuje financijsku štetu nanесenu pružatelju platnih usluga platitelja.

3. Platitelj ne snosi nikakve financijske posljedice koje proizlaze iz uporabe izgubljenog, ukradenog ili zlorabljenoг platnog instrumenta nakon obavješćivanja u skladu s člankom 69. stavkom 1. točkom (b), osim ako je platitelj djelovao s namjerom prijave.

Ako pružatelj platnih usluga u svakom trenutku ne pruži adekvatna sredstva obavješćivanja o izgubljenom, ukradenom ili zlorabljenoм platnom instrumentu, u skladu s obvezom iz članka 70. stavka 1. točke (c), platitelj nije odgovoran za financijske posljedice koje proizlaze iz uporabe tog platnog instrumenta, osim ako je platitelj djelovao s namjerom prijave.

Članak 75.

Platne transakcije kod kojih iznos transakcije nije unaprijed poznat

1. Ako platnu transakciju inicira primatelj plaćanja ili se ona inicira preko njega u kontekstu platnih transakcija na temelju kartica te njezin točan iznos nije poznat u trenutku kada platitelj da suglasnost za izvršenje platne transakcije, pružatelj platnih usluga platitelja može blokirati novčana sredstva na računu za plaćanje platitelja samo ako je platitelj dao suglasnost za točan iznos novčanih sredstava koji treba blokirati.

2. Pružatelj platnih usluga platitelja dužan je deblokirati novčana sredstva na računu za plaćanje platitelja sukladno stavku 1. bez nepotrebne odgode nakon primitka informacija o točnom iznosu platne transakcije odnosno najkasnije odmah nakon primitka naloga za plaćanje.

Članak 76.

Povrat povezan s platnim transakcijama koje je inicirao primatelj plaćanja ili su inicirane preko njega

1. Države članice osiguravaju da platitelj ima pravo na povrat od pružatelja platnih usluga za autoriziranu platnu transakciju koju je inicirao primatelj plaćanja ili je transakcija inicirana preko njega te je već izvršena, ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

(a) pri autorizaciji nije naveden točan iznos platne transakcije u trenutku autoriziranja;

(b) iznos platne transakcije veći je od iznosa koji je platitelj mogao razumno očekivati uzimajući u obzir njegov dotadašnji obrazac potrošnje, uvjete njegova okvirnog ugovora te relevantne okolnosti u navedenom slučaju.

Na zahtjev pružatelja platnih usluga platitelj je dužan dokazati da su ispunjeni ti uvjeti.

Povrat mora biti jednak punom iznosu izvršene platne transakcije. Datum valute odobrenja računa za plaćanje platitelja ne smije biti kasniji od datuma terećenja iznosa.

Ne dovodeći u pitanje stavak 3., države članice osiguravaju da, uz pravo iz ovoga stavka, za izravna terećenja kako je navedeno u članku 1. Uredbe EU br. 260/2012 platitelj ima bezuvjetno pravo na povrat u rokovima utvrđenima u članku 77. ove Direktive.

2. Međutim, za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (b), platitelj ne smije navesti razloge preračunavanja valute ako je primijenjen referentni tečaj dogovoren s pružateljem platnih usluga u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (d) i člankom 52. točkom 3. podtočkom (b).

3. Platitelj i pružatelj platnih usluga mogu dogovoriti okvirnim ugovorom da platitelj nema pravo na povrat ako:

(a) je platitelj dao suglasnost za izvršenje platne transakcije izravno pružatelju platnih usluga; i

(b) kada je to primjenjivo, pružatelj platnih usluga ili primatelj plaćanja je na dogovoreni način dao ili učinio raspoloživim platitelju informacije o budućoj platnoj transakciji najmanje četiri tjedna prije datuma dospijeca.

4. Za izravna terećenja u valutama koje nisu euro države članice mogu zahtijevati od svojih pružatelja platnih usluga da nude povoljnija prava na povrat u skladu s njihovim shemama izravnog terećenja pod uvjetom da su ona pogodnija za platitelja.

Članak 77.

Zahtjevi za povrat povezan s platnim transakcijama koje je inicirao primatelj plaćanja ili su inicirane preko njega

1. Države članice osiguravaju da platitelj može zatražiti povrat iz članka 76. za autoriziranu platnu transakciju koju je inicirao primatelj plaćanja ili je inicirana preko njega u roku od osam tjedana od datuma terećenja novčanih sredstava.

2. Pružatelj platnih usluga u roku od 10 radnih dana od primitka zahtjeva za povrat vraća puni iznos platne transakcije ili navodi razloge za odbijanje povrata te navodi tijela kojima se platitelj može obratiti u skladu s člancima od 99. do 102. ako platitelj ne prihvaća navedene razloge.

Pravo pružatelja platnih usluga u skladu s prvim podstavkom ovog stavka da odbije povrat ne primjenjuje se u slučaju iz članka 76. stavka 1. četvrtog podstavka.

POGLAVLJE 3.

Izvršenje platnih transakcija

Odjeljak 1.

Naloz i plaćanje i preneseni iznosi

Članak 78.

Primitak naloga za plaćanje

1. Države članice osiguravaju da je vrijeme primitka vrijeme kada pružatelj platnih usluga platitelja primi nalog za plaćanje.

Račun platitelja ne smije biti terećen prije primitka naloga za plaćanje. Ako vrijeme primitka nije na radni dan pružatelja platnih usluga platitelja, vremenom primitka naloga za plaćanje smatra se sljedeći radni dan. Pružatelj platnih usluga može odrediti vrijeme pri kraju radnog dana kao krajnje vrijeme za primanje naloga za plaćanje nakon kojeg se za primljene naloge za plaćanje smatra da su zaprimljeni sljedećeg radnog dana.

2. Ako korisnik platnih usluga koji je inicirao nalog za plaćanje i pružatelj platnih usluga dogovore da izvršenje naloga za plaćanje započne na određeni dan ili na kraju određenog razdoblja ili na dan kada je platitelj stavio novčana sredstva na raspolaganje pružatelju platnih usluga, vremenom primitka za potrebe članka 83. smatra se dogovoreni dan. Ako dogovoreni dan nije radni dan za pružatelja platnih usluga, nalog za plaćanje smatra se zaprimljenim sljedećeg radnog dana.

*Članak 79.***Odbijanje naloga za plaćanje**

1. Ako pružatelj platnih usluga odbije izvršiti nalog za plaćanje ili inicirati platnu transakciju, korisnika platnih usluga obavješćuje o odbijanju i, ako je moguće, o razlozima za odbijanje te postupcima za otklanjanje pogrešaka koje su uzrok odbijanja, osim ako je to zabranjeno u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Pružatelj platnih usluga daje obavijest ili je čini raspoloživom na dogovoreni način što je prije moguće te u svakom slučaju u rokovima iz članka 83.

U okvirnom ugovoru može postojati uvjet da pružatelj platnih usluga može zaračunati razumnu naknadu za navedeno odbijanje ako za odbijanje postoje objektivno utemeljeni razlozi.

2. Ako su ispunjeni svi uvjeti iz okvirnog ugovora platitelja, pružatelj platnih usluga koji vodi račun platitelja ne smije odbiti izvršenje autoriziranog naloga za plaćanje neovisno o tome je li nalog za plaćanje inicirao platitelj, uključujući putem pružatelja usluga iniciranja plaćanja, ili primatelj plaćanja ili preko primatelja plaćanja, osim ako je to zabranjeno u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

3. Za potrebe članka 83. i 89. za nalog za plaćanje čije izvršenje je odbijeno smatra se da nije zaprimljen.

*Članak 80.***Neopozivost naloga za plaćanje**

1. Države članice osiguravaju da korisnik platnih usluga ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što ga je zaprimio pružatelj platnih usluga platitelja, osim ako ovim člankom nije drukčije određeno.

2. Ako je platnu transakciju inicirao pružatelj usluge iniciranja plaćanja ili primatelj plaćanja ili je transakcija inicirana preko primatelja plaćanja, platitelj ne može opozvati nalog za plaćanje nakon što je dao suglasnost pružatelju usluga iniciranja plaćanja da inicira platnu transakciju ili nakon što je primatelju plaćanja dao suglasnost za izvršavanje platne transakcije.

3. Međutim, u slučaju izravnog terećenja računa te ne dovodeći u pitanje prava povrata, platitelj može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu terećenja.

4. U slučaju iz članka 78. stavka 2., korisnik platnih usluga može opozvati nalog za plaćanje najkasnije do kraja radnog dana koji prethodi dogovorenom danu.

5. Po isteku rokova utvrđenih u stavcima od 1. do 4. nalog za plaćanje može se opozvati samo ako su to dogovorili korisnik platnih usluga i relevantni pružatelji platnih usluga. U slučaju iz stavaka 2. i 3. također je potrebna suglasnost primatelja plaćanja. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, relevantni pružatelj platnih usluga može naplatiti naknadu za opoziv.

*Članak 81.***Preneseni iznosi i primljeni iznosi**

1. Države članice od jednog ili više pružatelja platnih usluga platitelja, jednog ili više pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja i svih posrednika pružateljâ platnih usluga zahtijevaju prijenos punog iznosa platne transakcije te im zabranjuju naplaćivanje naknada iz prenesenog iznosa.

2. Međutim, primatelj plaćanja i pružatelj platnih usluga mogu dogovoriti da relevantni pružatelj platnih usluga naplati svoju naknadu iz prenesenog iznosa prije nego ga odobri primatelju plaćanja. U tom slučaju, puni iznos platne transakcije i naknadâ moraju biti odvojeni u obavijesti koja se dostavlja primatelju plaćanja.

3. Ako se iz prenesenog iznosa naplaćuju druge naknade osim onih iz stavka 2., pružatelj platnih usluga platitelja osigurava da primatelj plaćanja primi puni iznos platne transakcije koju je inicirao platitelj. U slučajevima kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja ili se transakcija inicira preko njega, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja osigurava da primatelj plaćanja primi puni iznos platne transakcije.

Odjeljak 2.

Rok izvršenja i datum valute

Članak 82.

Područje primjene

1. Ovaj se odjeljak primjenjuje na:

(a) platne transakcije u eurima;

(b) nacionalne platne transakcije u valuti države članice izvan europodručja;

(c) platne transakcije koje uključuju samo jedno preračunavanje valute između eura i valute države članice izvan europodručja, pod uvjetom da potrebno preračunavanje valute bude izvršeno u dotičnoj državi članici izvan europodručja te da se, u slučaju prekograničnih platnih transakcija, prienos izvršava u eurima.

2. Ovaj se odjeljak primjenjuje na platne transakcije koje nisu navedene u stavku 1., osim ako je drukčije dogovoreno između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga, uz iznimku članka 87. koji strankama nije na raspolaganju. Međutim, ako korisnik platnih usluga i pružatelj platnih usluga dogovore dulje razdoblje od onog utvrđenog člankom 83., to dulje razdoblje za platne transakcije unutar Unije ne smije biti dulje od četiri radna dana od vremena primitka kako je navedeno u članku 78.

Članak 83.

Platne transakcije na račun za plaćanje

1. Države članice zahtijevaju da pružatelj platnih usluga platitelja osigura da, nakon vremena primitka kako je navedeno u članku 78., iznos platne transakcije bude odobren na računu pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja do kraja sljedećeg radnog dana. Taj se rok može produžiti za još jedan radni dan za platne transakcije koje se iniciraju u papirnatom obliku.

2. Države članice zahtijevaju od pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja da odredi datum valute za iznos platne transakcije i stavi iznos platne transakcije na raspolaganje na računu za plaćanje primatelja plaćanja nakon što je pružatelj platnih usluga primio novčana sredstva u skladu s člankom 87.

3. Države članice zahtijevaju da pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja proslijedi nalog za plaćanje koji je inicirao primatelj plaćanja ili je iniciran preko primatelja plaćanja pružatelju platnih usluga platitelja u roku dogovorenom između primatelja plaćanja i pružatelja platnih usluga, omogućujući namiru, u slučaju izravnog terećenja, na dogovoreni dan dospijeca.

Članak 84.

Nepostojanje računa za plaćanje primatelja plaćanja kod pružatelja platnih usluga

Ako primatelj plaćanja nema račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga, pružatelj platnih usluga koji primi novčana sredstva za primatelja plaćanja stavlja ih primatelju plaćanja na raspolaganje u roku utvrđenom u članku 83.

Članak 85.**Polaganje gotovog novca na račun za plaćanje**

Ako potrošač polaže gotov novac na račun za plaćanje kod tog pružatelja platnih usluga u valuti tog računa za plaćanje, pružatelj platnih usluga osigurava da iznos bude stavljen na raspolaganje odmah nakon primitka novčanih sredstava s datumom valute na dan primitka novčanih sredstava. Ako korisnik platnih usluga nije potrošač, taj se iznos stavlja na raspolaganje najkasnije sljedećeg radnog dana nakon primitka novčanih sredstava s datumom valute najkasnije na taj sljedeći radni dan.

Članak 86.**Nacionalne platne transakcije**

Za nacionalne platne transakcije države članice mogu odrediti kraći najdulji rok za izvršenje od onoga određenog ovim odjeljkom.

Članak 87.**Datum valute i raspoloživost novčanih sredstava**

1. Države članice osiguravaju da je datum valute odobrenja računa za plaćanje primatelja plaćanja najkasnije radni dan kada je iznos platne transakcije odobren na računu za plaćanje pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja.

2. Pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja osigurava da iznos platne transakcije bude na raspolaganju primatelju plaćanja odmah nakon što je taj iznos odobren na računu pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja ako, sa strane pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja:

(a) nema preračunavanja valute; ili

(b) postoji preračunavanje valute između eura i valute države članice ili između valuta dviju država članica.

Obveza iz ovog stavka primjenjuje se ujedno na plaćanja unutar jednog pružatelja platnih usluga.

3. Države članice osiguravaju da datum valute terećenja računa za plaćanje platitelja ne nastupa prije trenutka terećenja tog računa za plaćanje za iznos platne transakcije.

Odjeljak 3.**Odgovornost****Članak 88.****Pogrešne jedinstvene identifikacijske oznake**

1. Ako se nalog za plaćanje izvrši u skladu s jedinstvenom identifikacijskom oznakom, nalog za plaćanje smatra se pravilno izvršenim u odnosu na primatelja plaćanja koji je određen jedinstvenom identifikacijskom oznakom.

2. Ako je jedinstvena identifikacijska oznaka koju dostavi korisnik platnih usluga pogrešna, pružatelj platnih usluga nije odgovoran prema članku 89. za neizvršenje ili neispravno izvršenje platne transakcije.

3. Međutim, pružatelj platnih usluga platitelja dužan je poduzeti razumne napore za povrat novčanih sredstava koja su predmet te platne transakcije. Pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja surađuje u tim naporima i time što priopćuje pružatelju platnih usluga platitelja sve relevantne informacije za naplatu novčanih sredstava.

U slučaju da naplata sredstava iz prvog podstavka nije moguća, pružatelj platnih usluga platitelja pruža platitelju, na pisani zahtjev, sve informacije koje ima na raspolaganju i koje su relevantne za platitelja kako bi platitelj mogao podnijeti pravni zahtjev za naplatu novčanih sredstava.

4. Ako je tako dogovoreno okvirnim ugovorom, pružatelj platnih usluga može naplatiti naknadu korisniku platnih usluga za povrat.

5. Ako korisnik platnih usluga dostavi informacije pored onih određenih člankom 45. stavkom 1. točkom (a) ili člankom 52. točkom 2. podtočkom (b), pružatelj platnih usluga odgovoran je samo za izvršenje platnih transakcija u skladu s jedinstvenom identifikacijskom oznakom koju je dostavio korisnik platnih usluga.

Članak 89.

Odgovornost pružatelja platnih usluga za neizvršenje, neispravno izvršenje ili kasno izvršenje platnih transakcija

1. Kada platitelj inicira nalog za plaćanje izravno, pružatelj platnih usluga platitelja odgovoran je platitelju, ne dovodeći u pitanje članak 71., članak 88. stavke 2. i 3. te članak 93., za točno izvršenje platne transakcije, osim ako može dokazati platitelju i, ako je potrebno, pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja da je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja primio iznos platne transakcije u skladu s člankom 83. stavkom 1. U tom slučaju pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran je primatelju plaćanja za točno izvršenje platne transakcije.

Ako je pružatelj platnih usluga platitelja odgovoran sukladno prvom podstavku, on bez nepotrebne odgode vraća platitelju iznos neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije te, ako je to primjenjivo, vraća stanje terećenog računa za plaćanje na stanje na kojem bi bio da nije izvršena neispravna platna transakcija.

Datum valute odobrenja računa za plaćanje platitelja ne smije biti kasniji od datuma na koji je iznos terećen.

Ako je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran u skladu s podstavkom 1., bez odgode stavlja iznos platne transakcije na raspolaganje primatelju plaćanja te, ako je to primjenjivo, odobrava odgovarajući iznos na račun za plaćanje primatelja plaćanja.

Datum valute odobrenja računa za plaćanje primatelja plaćanja ne smije biti kasniji od datuma koji bi za taj iznos bio određen kao datum valute da je transakcija bila točno izvršena, u skladu s člankom 87.

Ako je izvršenje platne transakcije kasnilo, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja osigurava, na zahtjev pružatelja platnih usluga platitelja koji djeluje u ime platitelja, da datum valute odobrenja računa za plaćanje primatelja plaćanja ne nastupa nakon datuma koji bi za taj iznos bio određen kao datum valute da je transakcija bila točno izvršena.

U slučaju neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije u kojoj je nalog za plaćanje inicirao platitelj, pružatelj platnih usluga platitelja, neovisno o odgovornosti u skladu s ovim stavkom, na zahtjev, odmah poduzima napore za praćenje tijeka platne transakcije te obavješćuje platitelja o ishodu. To je za platitelja besplatno.

2. Kada nalog za plaćanje inicira primatelj plaćanja ili je iniciran preko primatelja plaćanja, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 71., članak 88. stavke 2. i 3. te članak 93., primatelju plaćanja za točan prijenos naloga za plaćanje pružatelju platnih usluga platitelja u skladu s člankom 83. stavkom 3. Ako je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran u skladu s ovim podstavkom, bez odgode ponovno šalje nalog za plaćanje o kojem je riječ pružatelju platnih usluga platitelja.

U slučaju prekasnog prijenosa naloga za plaćanje, datum valute iznosa odobrenog na računu za plaćanje primatelja plaćanja ne smije biti kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio odobren da je transakcija bila točno izvršena.

Osim toga, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran je, ne dovodeći u pitanje članak 71., članak 88. stavke 2. i 3. te članak 93., primatelju plaćanja za izvršenje platne transakcije u skladu s njegovim obvezama iz članka 87. Ako je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja odgovoran u skladu s ovim podstavkom, on osigurava da je iznos platne transakcije na raspolaganju primatelju plaćanja odmah nakon što je iznos odobren na računu pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja. Datum valute iznosa odobrenog na računu za plaćanje primatelja plaćanja ne smije biti kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio odobren da je transakcija bila točno izvršena.

U slučaju neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije za koju nije odgovoran pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja u skladu s prvim i drugim podstavkom, pružatelj platnih usluga platitelja odgovoran je platitelju. Ako je pružatelj platnih usluga platitelja odgovoran u tom smislu on, prema potrebi i bez nepotrebne odgode, vraća platitelju iznos neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije te vraća stanje terećenog računa za plaćanje u stanje u kojem bi bio da nije izvršena neispravna platna transakcija. Datum valute odobrenja računa za plaćanje platitelja ne smije biti kasniji od datuma na koji je iznos terećen.

Obveza na temelju četvrtog podstavka ne primjenjuje se na pružatelja platnih usluga platitelja ako pružatelj platnih usluga platitelja dokaže da je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja primio iznos platne transakcije, čak i u slučaju manjeg kašnjenja u izvršenju platne transakcije.

U tom slučaju, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja dodjeljuje datum valute iznosu na računu za plaćanje primatelja plaćanja koji ne smije biti kasniji od datuma valute iznosa koji bi bio odobren da je transakcija bila točno izvršena.

U slučaju neizvršene ili neispravno izvršene platne transakcije u kojoj je nalog za plaćanje inicirao primatelj plaćanja ili je on iniciran preko njega, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, neovisno o odgovornosti u skladu s ovim stavkom, na zahtjev, odmah poduzima mjere za pronalaženje platne transakcije te obavješćuje primatelja plaćanja o ishodu. To je za primatelja plaćanja besplatno.

3. Osim toga, pružatelji platnih usluga odgovorni su svojim korisnicima platnih usluga za sve naknade za koje su odgovorni i sve kamate koje se obračunavaju korisniku platnih usluga na temelju neizvršenja ili neispravnog izvršenja, uključujući i prekasno izvršenje platne transakcije.

Članak 90.

Odgovornost u slučaju usluga iniciranja plaćanja za neizvršenje, neispravno izvršenje ili kasno izvršenje platnih transakcija

1. Ako platitelj inicira nalog za plaćanje putem pružatelja usluga iniciranja plaćanja, pružatelj platnih usluga koji vodi račun, ne dovodeći u pitanje članak 71. i članak 88. stavke 2. i 3., dužan je platitelju nadoknaditi iznos neizvršene ili neispravne platne transakcije te, ako je primjenjivo, vratiti stanje terećenog računa za plaćanje u stanje u kojem bi bio da nije izvršena neispravna platna transakcija.

Na pružatelju usluga iniciranja plaćanja teret je dokazivanja da je pružatelj platnih usluga koji vodi račun platitelja primio nalog za plaćanje u skladu s člankom 78. te da je u okviru njegove nadležnosti platna transakcija autentificirana, pravilno evidentirana te da na nju nije utjecao tehnički kvar ili drugi nedostatak povezan s neizvršenjem, neispravnim izvršenjem ili kasnim izvršenjem transakcije.

2. Ako je pružatelj usluga iniciranja plaćanja odgovoran za neizvršenje, neispravno izvršenje ili kasno izvršenje platne transakcije, dužan je pružatelju platnih usluga koji vodi račun, na njegov zahtjev, odmah nadoknaditi nastale gubitke ili plaćene iznose koji su proizašli na temelju povrata platitelju.

Članak 91.

Dodatna financijska naknada

Sve dodatne financijske naknade osim onih koje su predviđene ovim odjeljkom mogu se odrediti u skladu s pravom koje se primjenjuje na ugovor između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga.

Članak 92.

Pravo naknade

1. Ako se odgovornost pružatelja platnih usluga na temelju članka 73. i 89. može pripisati drugom pružatelju platnih usluga ili posredniku, taj pružatelj platnih usluga ili posrednik nadoknađuju prvom pružatelju platnih usluga sve troškove ili plaćene iznose u skladu s člancima 73. i 89. To uključuje naknadu kada bilo koji pružatelj platnih usluga ne koristi pouzdanu autentifikaciju klijenta.

2. Dodatna financijska naknada može se odrediti u skladu sa sporazumima između pružatelja platnih usluga i/ili posrednika te pravom koje se primjenjuje na te sporazume.

Članak 93.

Iznimne i nepredvidive okolnosti

Ne postoji odgovornost na temelju poglavlja 2. ili 3. u slučajevima iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje stranka koja se poziva na te okolnosti nije mogla utjecati, a posljedice kojih se ne bi mogle izbjeći neovisno o uloženom trudu na njihovu izbjegavanju, ili u slučajevima kada pružatelja platnih usluga obvezuju druge pravne obveze obuhvaćene pravom Unije ili nacionalnim pravom.

POGLAVLJE 4.

Zaštita podataka

Članak 94.

Zaštita podataka

1. Države članice dopuštaju obradu osobnih podataka u platnim sustavima te pružateljima platnih usluga kada je to potrebno za zaštitu, sprječavanje, istraživanje i otkrivanje prijevара u platnom prometu. Pružanje informacija pojedincima o obradi osobnih podataka i obrada takvih osobnih podataka te svaka druga vrsta obrade osobnih podataka za potrebe ove Direktive izvršavaju se u skladu s Direktivom 95/46/EZ, nacionalnim pravilima kojima se prenosi Direktiva 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001.

2. Pružatelji platnih usluga isključivo pristupaju osobnim podacima, obrađuju i zadržavaju osobne podatke koji su im potrebni za pružanje platnih usluga uz izričitu suglasnost korisnika platnih usluga.

POGLAVLJE 5.

Operativni i sigurnosni rizici te autentifikacija

Članak 95.

Upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima

1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga uspostave okvir s prikladnim mjerama ublažavanja i kontrolnim mehanizmima za upravljanje operativnim i sigurnosnim rizicima povezanim s platnim uslugama koje pružaju. Kao dio tog okvira pružatelji platnih usluga utvrđuju i održavaju djelotvorne postupke upravljanja incidentima, uključujući otkrivanje i klasifikaciju značajnih operativnih i sigurnosnih incidenata.

2. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga nadležnom tijelu šalju jednom godišnje ili u kraćim vremenskim razmacima koje utvrdi nadležno tijelo, ažuriranu i sveobuhvatnu procjenu operativnih i sigurnosnih rizika povezanih s platnim uslugama koje pružaju i o primjerenosti mjera za smanjenje rizika i kontrolnih mehanizama koji se provode kao odgovor na te rizike.

3. EBA do 13. srpnja 2017., u bliskoj suradnji s ESB-om te nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, uključujući one na tržištu platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa, izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 u pogledu uspostave, provedbe i praćenja sigurnosnih mjera, uključujući procese certificiranja ako je potrebno.

EBA u bliskoj suradnji s ESB-om redovito preispituje te smjernice iz prvog podstavka, a u svakom slučaju najmanje svake dvije godine.

4. EBA, ako to prema potrebi zatraži Komisija te uzimajući u obzir iskustvo stečeno primjenom smjernica iz stavka 3., izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda o kriterijima i uvjetima za uspostavu i praćenje sigurnosnih mjera.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. EBA je promiče suradnju, uključujući razmjenu informacija, između nadležnih tijela, između nadležnih tijela i ESB-a te, prema potrebi, Agencije Europske unije za mrežnu i informacijsku sigurnost, u području operativnih i sigurnosnih rizika povezanih s platnim uslugama.

Članak 96.

Izveščivanje o incidentima

1. U slučaju značajnog operativnog ili sigurnosnog incidenta, pružatelji platnih usluga bez nepotrebne odgode obavješćuju nadležno tijelo u matičnoj državi članici pružatelja platnih usluga.

Ako incident utječe ili bi mogao utjecati na financijske interese njegovih korisnika platnih usluga, pružatelj platnih usluga bez nepotrebne odgode obavješćuje korisnike platnih usluga o incidentu te svim raspoloživim mjerama koje mogu poduzeti kako bi se ublažili štetni učinci incidenta.

2. Po primitku obavijesti iz stavka 1. nadležno tijelo matične države članice bez nepotrebne odgode dostavljaju relevantne pojedinosti o incidentu EBA-i i ESB-u. Nakon ocjenjivanja relevantnosti incidenta to nadležno tijelo u skladu s time obavješćuje relevantna tijela te države članice.

EBA i ESB, u suradnji s nadležnim tijelom u matičnoj državi članici, ocjenjuje relevantnost incidenta za druga relevantna tijela Unije i nacionalna tijela te ih u skladu s time obavješćuje. ESB je dužan obavijestiti članove Europskog sustava središnjih banaka o pitanjima od važnosti za platni sustav.

Na temelju te obavijesti nadležna tijela prema potrebi poduzimaju sve potrebne mjere u svrhu zaštite neposredne sigurnosti financijskog sustava.

3. EBA do 13. siječnja 2018., u bliskoj suradnji s ESB-om te nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, uključujući one na tržištu platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa, izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 upućene svakome od sljedećih:

(a) pružateljima platnih usluga, o klasifikaciji značajnih incidenata iz stavka 1. te o sadržaju, formatu, uključujući standardne obrasce za obavješćivanje, i postupcima za obavješćivanje o takvim incidentima;

(b) nadležnim tijelima, o kriterijima procjene važnosti incidenta i pojedinostima izvješća o incidentu koje se razmjenjuju s drugim domaćim tijelima.

4. EBA u bliskoj suradnji s ESB-om redovito preispituje smjernice iz stavka 3., a u svakom slučaju najmanje svake dvije godine.

5. Pri izdavanju i preispitivanju smjernica iz stavka 3. EBA uzima u obzir standarde i/ili specifikacije koje izrađuje i objavljuje Agencija Europske unije za mrežnu i informacijsku sigurnost za sektore koji obavljaju druge poslove osim pružanja platnih usluga.

6. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga njihovim nadležnim tijelima pružaju, najmanje jednom godišnje, statističke podatke o prijevarama u vezi s različitim sredstvima plaćanja. Ta nadležna tijela pružaju EBA-i i ESB-u navedene podatke u zbirnom obliku.

Članak 97.

Autentifikacija

1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga primjenjuje pouzdanu autentifikaciju klijenta ako platitelj:
 - (a) pristupa svojem računu za plaćanje putem interneta;
 - (b) inicira elektroničku platnu transakciju;
 - (c) izvršava bilo koju radnju s udaljenosti koja može značiti rizik u pogledu prijevara povezanih s plaćanjem ili drugih oblika zlouporabe.
2. U pogledu iniciranja elektroničkih platnih transakcija kako je navedeno u stavku 1. točki (b), države članice osiguravaju da, za elektroničke platne transakcije s udaljenosti, pružatelji platnih usluga primjenjuju pouzdanu autentifikaciju klijenta koja uključuje elemente koji transakciju na dinamičan način povezuju s određenim iznosom i određenim primateljem plaćanja.
3. U pogledu stavka 1. države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga uspostave odgovarajuće sigurnosne mjere za zaštitu povjerljivosti i cjelovitosti personaliziranih sigurnosnih podataka korisnika platnih usluga.
4. Stavci 2. i 3. također se primjenjuju ako plaćanja inicira pružatelj usluga iniciranja plaćanja. Stavci 1. i 3. također se primjenjuju kada se informacije zatraže preko pružatelja usluga pružanja informacija o računu.
5. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga koji vodi račun omogućuje pružatelju usluga iniciranja plaćanja i pružatelju usluga pružanja informacija o računu da se oslanjanju na postupke autentifikacije pružatelja platnih usluga koji vodi račun koje on pruža korisniku platnih usluga u skladu sa stavicima 1. i 3. i, kada se radi o pružatelju usluga iniciranja plaćanja, u skladu sa stavicima 1., 2. i 3.

Članak 98.

Regulatorni tehnički standardi o autentifikaciji i komunikaciji

1. EBA, u bliskoj suradnji s ESB-om te nakon savjetovanja sa svim relevantnim dionicima, uključujući one na tržištu platnih usluga, i uz odražavanje svih uključenih interesa, izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda upućenih pružateljima platnih usluga kako je utvrđeno u članku 1. stavku 1. ove Direktive u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1093/2010 pri čemu utvrđuje:
 - (a) zahtjeve u pogledu pouzdane autentifikacije klijenta iz članka 97. stavaka 1. i 2.;
 - (b) izuzeća od primjene članka 97. stavaka 1., 2. i 3. na temelju kriterija utvrđenih u stavku 3. ovog članka;
 - (c) zahtjeve s kojima sigurnosne mjere moraju biti usklađene, u skladu s člankom 97. stavkom 3. radi zaštite povjerljivosti i cjelovitosti personaliziranih sigurnosnih podataka korisnikâ platnih usluga; i
 - (d) zahtjeve za zajedničkim i sigurnim otvorenim standardima komunikacije u svrhu identifikacije, autentifikacije, obavješivanja te informiranja, kao i za provedbom sigurnosnih mjera, između pružateljâ platnih usluga koji vode račune, pružateljâ usluga iniciranja plaćanja, pružateljâ usluga pružanja informacija o računu, platiteljâ, primateljâ plaćanja i drugih pružateljâ platnih usluga.
2. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda iz stavka 1. radi:
 - (a) osiguravanja odgovarajuće razine sigurnosti korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga putem donošenja učinkovitih zahtjeva koji se temelje na riziku;

- (b) osiguravanja zaštite novčanih sredstava i osobnih podataka korisnikâ platnih usluga;
- (c) osiguravanja i održavanja poštenog tržišnog natjecanja među svim pružateljima platnih usluga;
- (d) osiguravanja tehnološke neutralnosti i neutralnosti poslovnog modela;
- (e) omogućivanja razvoja načinâ plaćanja koji su prilagođeni korisniku, pristupačni i inovativni.

3. Izuzeća iz stavka 1. točke (b) temelje se na sljedećim kriterijima:

- (a) razini rizika uključenoj u pruženu uslugu;
- (b) iznosu, ponavljanju transakcije, ili oboje;
- (c) kanalu plaćanja koji se koristi za izvršenje transakcije.

4. EBA nacрте regulatornih tehničkih standarda iz stavka 1. podnosi Komisiji do 13. siječnja 2017.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje tih regulatornih tehničkih standarda u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. U skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1093/2010 EBA preispituje i, prema potrebi, redovito ažurira regulatorne tehničke standarde kako bi se, među ostalim, uzeli u obzir inovacije i tehnološki razvoj.

POGLAVLJE 6.

Postupci ARS-a za rješavanje sporova

Odjeljak 1.

Pritužbeni postupci

Članak 99.

Pritužbe

1. Države članice osiguravaju uspostavu postupaka koji korisnicima platnih usluga i drugim zainteresiranim strankama, uključujući udruge potrošača, omogućuju podnošenje pritužbi nadležnim tijelima povezanih s navodnim kršenjima ove Direktive od strane pružatelja platnih usluga.

2. Kada je to primjereno i ne dovodeći u pitanje pravo na sudski postupak u skladu s nacionalnim procesnim pravom, nadležna tijela u odgovoru obavješćuju podnositelja pritužbe o postojanju postupaka ARS-a uspostavljenih u skladu s člankom 102.

Članak 100.

Nadležna tijela

1. Države članice imenuju nadležna tijela kako bi osigurala i pratila učinkovitu usklađenost s ovom Direktivom. Ta nadležna tijela poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se osigurala takva usklađenost.

Ona su:

- (a) nadležna tijela u smislu članka 4. točke 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010; ili

(b) tijela priznata na temelju nacionalnog prava ili od strane tijela javne vlasti koja su izričito ovlaštena u tu svrhu na temelju nacionalnog prava.

Ona nisu pružatelji platnih usluga, uz iznimku nacionalnih središnjih banaka.

2. Tijela iz stavka 1. imaju sve ovlasti i odgovarajuće resurse potrebne za obavljanje svojih dužnosti. Ako je ovlašteno više od jednog nadležnog tijela za osiguravanje i praćenje učinkovite usklađenosti s ovom Direktivom, države članice osiguravaju blisku suradnju tih tijela kako bi učinkovito mogla obavljati svoje dužnosti.

3. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti u skladu s nacionalnim pravom:

(a) izravno u skladu s vlastitom ovlašću ili pod nadzorom pravosudnih tijela; ili

(b) zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebne odluke, uključujući, prema potrebi, i žalbom, ako zahtjev za ishođenje potrebne odluke nije bio uspješan.

4. U slučaju kršenja ili sumnje na kršenje odredbi nacionalnog prava kojima se prenose glave III. i IV., nadležna tijela iz stavka 1. ovog članka tijela su matične države članice pružatelja platnih usluga, osim za zastupnike i podružnice osnovane u skladu s pravom poslovnog nastana čija su nadležna tijela nadležna tijela države članice domaćina.

5. Države članice obavješćuju Komisiju o imenovanim nadležnim tijelima iz stavka 1. u najkraćem mogućem roku te u svakom slučaju do 13. siječnja 2018. One obavješćuju Komisiju o svakoj raspodjeli dužnosti tih tijela. Odmah obavješćuju Komisiju o bilo kakvoj naknadnoj promjeni koja se odnosi na imenovanje i predmetne nadležnosti tih tijela.

6. EBA, nakon savjetovanja s ESB-om, izdaje smjernice upućene nadležnim tijelima u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, o pritužbenim postupcima koje treba uzeti u obzir kako bi se osigurala usklađenost sa stavkom 1. ovog članka. Te se smjernice izdaju do 13. siječnja 2018. i ažuriraju redovito prema potrebi.

Odjeljak 2.

Postupci ARS-a i sankcije

Članak 101.

Rješavanje sporova

1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga uspostave i primjenjuju odgovarajuće i učinkovite postupke rješavanja pritužbi korisnika platnih usluga koje se odnose na prava i obveze koji proizlaze iz glava III. i IV. ove Direktive te prate njihovu uspješnost u tom smislu.

Ti se postupci primjenjuju u svakoj državi članici u kojoj pružatelj platnih usluga nudi platne usluge te su dostupni na službenom jeziku odgovarajuće države članice ili na nekom drugom jeziku, ako je tako dogovoreno između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga.

2. Države članice zahtijevaju da pružatelji platnih usluga poduzmu sve kako bi na pritužbe korisnika platnih usluga odgovorili, na papiru ili, ako je tako dogovoreno između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga, na drugom trajnom nosaču podataka. Taj odgovor odnosi se na sve navedene primjedbe te se pruža u odgovarajućem roku, a najkasnije u roku od 15 radnih dana od primitka pritužbe. U iznimnim situacijama, ako se odgovor ne može dati u roku od 15 radnih dana iz razloga koji su izvan kontrole pružatelja platnih usluga, zahtijeva se slanje privremenog odgovora u kojem se jasno navode razlozi kašnjenja odgovora na pritužbu i rok do kojeg će korisnik platnih usluga primiti konačan odgovor. U svakom slučaju, rok za primitak konačnog odgovora ne smije prelaziti 35 radnih dana.

Države članice mogu uvesti ili zadržati propise o postupcima za rješavanje sporova koji su povoljniji za korisnika platnih usluga od onih navedenih u prvom podstavku. Ako to učine, primjenjuju se ta pravila.

3. Pružatelj platnih usluga obavještuje korisnika platnih usluga o najmanje jednom subjektu za ARS koji je nadležan za sporove koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz glava III. i IV.

4. Informacije iz stavka 3. navode se na jasan, sveobuhvatan i lako dostupan način na internetskoj stranici pružatelja platnih usluga, ako ona postoji, u podružnici i u općim uvjetima ugovora između pružatelja platnih usluga i korisnika usluga platnih usluga. Mora se navesti i kako se mogu dobiti dodatne informacije o dotičnom subjektu za ARS i uvjetima njegova korištenja.

Članak 102.

Postupci ARS-a

1. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih, neovisnih, nepristranih, transparentnih i učinkovitih postupaka ARS-a za rješavanje sporova između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz glava III. i IV. ove Direktive u skladu s relevantnim nacionalnim pravom i pravom Unije u skladu s Direktivom 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koristeći se postojećim nadležnim tijelima prema potrebi. Države članice osiguravaju primjenjivost postupaka ARS-a na pružatelje platnih usluga te da se njima obuhvaćaju i djelatnosti imenovanih predstavnika.

2. Države članice zahtijevaju da tijela iz stavka 1. ovog članka učinkovito surađuju u rješavanju prekograničnih sporova koji se odnose na prava i obveze koji proizlaze iz glava III. i IV.

Članak 103.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihove provedbe. Takve sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

2. Države članice dopuštaju svojim nadležnim tijelima da javnosti otkrivaju svaku administrativnu sankciju izrečenu u slučaju kršenja mjera donesenih radi prenošenja ove Direktive, osim ako bi takvo otkrivanje moglo ozbiljno ugroziti financijska tržišta ili uključenim stranama prouzrokovati nerazmjernu štetu.

GLAVA V.

DELEGIRANI AKTI I REGULATORNI TEHNIČKI STANDARDI

Članak 104.

Delegirani akti

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 105. u vezi s:

(a) prilagodbom upućivanja na Preporuku 2003/361/EZ u članku 4. točki 36. ove Direktive ako se ta preporuka izmijeni;

(b) ažuriranjem iznosa navedenih u članku 32. stavku 1. i članku 74. stavku 1. s ciljem uzimanja u obzir inflacije.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Direktiva o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.).

Članak 105.**Izvršavanje delegiranih ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 104. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 12. siječnja 2016.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 104. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 104. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 106.**Obveza obavješćivanja potrošača o njihovim pravima**

1. Komisija do 13. siječnja 2018. izdaje elektroničku brošuru jednostavnu za korištenje u kojoj su na jasan i lako razumljiv način navedena prava potrošača iz ove Direktive i povezanog prava Unije.
2. Komisija obavješćuje države članice, europska udruženja pružatelja platnih usluga i europska udruženja potrošača o objavljivanju brošure iz stavka 1.

Komisija, EBA i nadležna tijela osiguravaju da je brošura lako dostupna na njihovim internetskim stranicama.

3. Pružatelji platnih usluga osiguravaju da je brošura lako dostupna na njihovim internetskim stranicama, ako postoje, i u papirnatom obliku u njihovim podružnicama, kod njihovih zastupnika i subjekata kojima su eksternalizirali vlastite aktivnosti.
4. Pružatelji platnih usluga ne smiju naplaćivati svojim klijentima činjenje informacija raspoloživima na temelju ovog članka.
5. U odnosu na osobe s invaliditetom, odredbe ovog članka primjenjuju se putem odgovarajućih alternativnih načina kako bi se informacije učinile raspoloživima u pristupačnom obliku.

GLAVA VI.

ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 107.****Potpuno usklađivanje**

1. Ne dovodeći u pitanje članak 2., članak 8. stavak 3., članak 32., članak 38. stavak 2., članak 42. stavak 2., članak 55. stavak 6., članak 57. stavak 3., članak 58. stavak 3., članak 61. stavke 2. i 3., članak 62. stavak 5., članak 63. stavke 2. i 3., članak 74. stavak 1. drugi podstavak i članak 86., u mjeri u kojoj ova Direktiva sadrži usklađene odredbe, države članice ne smiju zadržati ni uvoditi druge odredbe osim onih koje su utvrđene ovom Direktivom.

2. Ako se država članica koristi nekom od mogućnosti iz stavka 1., o tome kao i o svim naknadnim promjenama obavješćuje Komisiju. Komisija objavljuje te informacije na internetskoj stranici ili na drugi lako dostupan način.
3. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga ne odstupaju, na štetu korisnika platnih usluga, od odredbi nacionalnog prava kojima se ova Direktiva prenosi, osim ako je to izričito predviđeno ovom Direktivom.

Pružatelji platnih usluga mogu, međutim, odlučiti korisnicima platnih usluga pružiti povoljnije uvjete.

Članak 108.

Klauzula o preispitivanju

Komisija do 13. siječnja 2021. podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, ESB-u i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni i učinku ove Direktive, a posebno o sljedećem:

- (a) prikladnosti i utjecaju pravila o naknadama utvrđenima u članku 62. stavcima 3., 4. i 5.;
- (b) primjeni članka 2. stavaka 3. i 4., uključujući ocjenu mogu li se glave III. i IV., ako je to tehnički izvedivo, u cijelosti primijeniti na platne transakcije iz tih stavaka;
- (c) pristupu platnim sustavima, uzimajući pritom posebno u obzir razinu tržišnog natjecanja;
- (d) prikladnosti i učinku pragova za platne transakcije iz članka 3. točke (l).;
- (e) prikladnosti i učinku pragova za izuzeće iz članka 32. stavka 1. točke (a);
- (f) o tome bi li bilo poželjno, s obzirom na razvoj događaja te kao nadopuna odredbama članka 75. o platnim transakcijama u kojima iznos nije unaprijed poznat, a novčana sredstva su blokirana, uvesti gornja ograničenja za iznose koji se trebaju blokirati na računu za plaćanja platitelja u takvim situacijama.

Prema potrebi, Komisija podnosi zakonodavni prijedlog zajedno sa svojim izvješćem.

Članak 109.

Prijelazna odredba

1. Države članice dopuštaju institucijama za platni promet koje su započele obavljati aktivnosti do 13. siječnja 2018. u skladu s nacionalnim pravom kojim se prenosi Direktiva 2007/64/EZ nastavak obavljanja tih aktivnosti u skladu sa zahtjevima predviđenima u Direktivi 2007/64/EZ, a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja u skladu s člankom 5. ove Direktive ili usklađivanje s drugim odredbama utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive do 13. srpnja 2018.

Države članice zahtijevaju od navedenih institucija za platni promet da nadležnim tijelima dostave sve relevantne informacije kako bi im omogućile da do 13. srpnja 2018. procijene jesu li te institucije za platni promet usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. te, ako nisu, koje mjere trebaju poduzeti s ciljem osiguravanja usklađenosti odnosno je li primjereno oduzimanje odobrenja.

Institucijama za platni promet za koje se, nakon provjere nadležnih tijela, utvrdi usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive izdaje se odobrenje i upisuju se registre iz članka 14. i 15. Ako te institucije za platni promet nisu usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive do 13. srpnja 2018., zabranjuje im se pružanje platnih usluga u skladu s člankom 37.

2. Države članice mogu propisati da institucije za platni promet iz stavka 1. ovog članka automatski dobiju odobrenje te budu upisane u registre iz članka 14. i 15. ako nadležna tijela već imaju dokaze da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u člancima 5. i 11. Nadležna tijela obavješćuju dotične institucije za platni promet prije izdavanja odobrenja.

3. Ovaj stavak primjenjuje se na fizičke ili pravne osobe na koje se primjenjuje članak 26. Direktive 2007/64/EZ prije 13. siječnja 2018. i koje su obavljale aktivnosti pružanja platnih usluga u smislu Direktive 2007/64/EZ.

Države članice dopuštaju tim osobama da nastave obavljanje tih aktivnosti u dotičnoj državi članici u skladu s Direktivom 2007/64/EZ do 13. siječnja 2019., a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja na temelju članka 5. ove Direktive, ili dobivanje izuzeća na temelju članka 32. ove Direktive ili usklađivanje s drugim odredbama utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive.

Svakoj osobi iz prvog podstavka koja do 13. siječnja 2019. nije dobila odobrenje ili izuzeće na temelju ove Direktive zabranjuje se pružanje platnih usluga u skladu s člankom 37. ove Direktive.

4. Države članice mogu dopustiti da se za fizičke i pravne osobe kojima se dopušta izuzeće iz stavka 3. ovog članka smatra da im je dopušteno izuzeće i da su automatski upisane u registre iz članka 14. i 15. ako nadležna tijela imaju dokaz da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u članku 32. Nadležna tijela obavješćuju dotične institucije za platni promet.

5. Neovisno o stavku 1. ovog članka, institucije za platni promet kojima je izdano odobrenje za pružanje platnih usluga kako su navedene u točki 7. Priloga Direktivi 2007/64/EZ zadržavaju to odobrenje za pružanje onih platnih usluga koje se smatraju platnim uslugama kako su navedene u Prilogu I. točki 3. ove Direktive ako do 13. siječnja 2020. nadležna tijela imaju dokaz da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u članku 7. točki (c) i članku 9. ove Direktive.

Članak 110.

Izmjene Direktive 2002/65/EZ

U članku 4. Direktive 2002/65/EZ, stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Kada se također primjenjuje Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*), odredbe o informiranju iz članka 3. stavka 1. ove Direktive, uz iznimku točke 2. podtočaka od (c) do (g), točke 3. podtočaka (a), (d) i (e) te točke 4. podtočke (b), zamjenjuju se člancima 44., 45., 51. i 52. Direktive (EU) 2015/2366.

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).”

Članak 111.

Izmjene Direktive 2009/110/EZ

Direktiva 2009/110/EZ, mijenja se kako slijedi:

1. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje ovu Direktivu, članak 5., članci od 11. do 17., članak 19. stavci 5. i 6. te članci od 20. do 31. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*), uključujući delegirane akte donesene na temelju njezina članka 15. stavka 4., članka 28. stavka 5. i članka 29. stavka 7., primjenjuju se *mutatis mutandis* na institucije za elektronički novac.

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.);

(b) stavci 4. i 5. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice dopuštaju institucijama za elektronički novac distribuiranje i iskup elektroničkog novca posredstvom fizičkih ili pravnih osoba koje djeluju u njihovo ime. Ako institucija za elektronički novac distribuira elektronički novac u drugoj državi članici angažiranjem takve fizičke ili pravne osobe, članci od 27. do 31., uz iznimku članka 29. stavaka 4. i 5., Direktive (EU) 2015/2366, uključujući delegirane akte donesene u skladu s njezinim člankom 28. stavkom 5. i člankom 29. stavkom 7., primjenjuju se *mutatis mutandis* na takvu instituciju za elektronički novac.

5. Neovisno o stavku 4. ovog članka, institucije za elektronički novac ne smiju izdavati elektronički novac putem zastupnika. Institucijama za elektronički novac dopušteno je pružanje platnih usluga iz članka 6. stavka 1. točke (a) ove Direktive putem zastupnika podložno uvjetima utvrđenima u članku 19. Direktive (EU) 2015/2366.“

2. U članku 18. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Države članice dopuštaju institucijama za elektronički novac, koje su prije 13. siječnja 2018. počele obavljati djelatnosti u skladu s ovom Direktivom i Direktivom 2007/64/EZ u državi članici u kojoj je smješteno njihovo sjedište, da nastave obavljati te djelatnosti u toj državi članici ili u drugoj državi članici, a da se od njih ne zahtijeva traženje odobrenja za rad u skladu s člankom 3. ove Direktive ili usklađivanje s drugim zahtjevima utvrđenima ili navedenima u glavi II. ove Direktive do 13. srpnja 2018.

Države članice zahtijevaju od institucija za elektronički novac iz prvog podstavka dostavu svih relevantnih informacija nadležnim tijelima kako bi tim tijelima omogućile da do 13. srpnja 2018. procijene jesu li te institucije za elektronički novac usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. ove Direktive te, ako nisu, koje mjere treba poduzeti s ciljem osiguravanja usklađenosti ili je primjereno oduzeti odobrenje za rad.

Institucijama za elektronički novac iz prvog podstavka koje su po provjeri nadležnih tijela usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. dodjeljuje se odobrenje za rad i upisuju se u registar. Ako te institucije za elektronički novac nisu usklađene sa zahtjevima utvrđenima u glavi II. do 13. srpnja 2018., zabranjuje im se izdavanje elektroničkog novca.“

Članak 112.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1093/2010

Uredba (EU) br. 1093/2010 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Tijelo postupa u okviru ovlasti koje su mu dodijeljene ovom Uredbom i unutar područja primjene Direktive 2002/87/EZ, Direktive 2009/110/EZ, Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*), Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća (**), Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća (***), Uredbe (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća (****), Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*****), i, u mjeri u kojoj se ti akti primjenjuju na kreditne i financijske institucije i nadležna tijela koja ih nadziru, u okviru relevantnih dijelova Direktive 2002/65/EZ i Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*****), uključujući sve direktive, uredbe i odluke koje se temelje na tim aktima, te svih daljnjih pravno obvezujućih akata Unije kojima se Tijelu dodjeljuju zadaće. Tijelo također djeluje u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 1024/2013 (*****).

(*) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

(**) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

(***) Direktiva 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.).

(****) Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (SL L 141, 5.6.2015., str. 1.).

(*****) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

(*****) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

(*****) Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).”

2. Članak 4. točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. ‚financijske institucije‘ znači ‚kreditne institucije‘ kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, ‚investicijska društva‘ kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 2. Uredbe (EU) br. 575/2013, ‚financijski konglomerati‘ kako su definirani u članku 2. točki 14. Direktive 2002/87/EZ, ‚pružatelji platnih usluga‘ kako su definirani u članku 4. točki 11. Direktive (EU) 2015/2366 i ‚institucije za elektronički novac‘ kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ, osim što u pogledu Direktive (EU) 2015/849 ‚financijske institucije‘ znači kreditne institucije i financijske institucije kako su definirane u članku 3. točkama 1. i 2. Direktive (EU) 2015/849;”.

Članak 113.

Izmjena Direktive 2013/36/EU

U Prilogu I. Direktivi 2013/36/EU, točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Platne usluge kako su definirane u članku 4. točki 3. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*);

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).”

Članak 114.**Stavljanje izvan snage**

Direktiva 2007/64/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 13. siječnja 2018.

Sva upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II. ovoj Direktivi.

Članak 115.**Prenošenje**

1. Države članice do 13. siječnja 2018. donose i objavljuju mjere potrebne da bi se uskladile s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.
2. One primjenjuju te mjere od 13. siječnja 2018.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.
4. Odstupajući od stavka 2., države članice osiguravaju da se sigurnosne mjere iz članka 65., 66., 67. i 97. primjenjuju počevši od 18 mjeseci od datuma stupanja na snagu regulatornih tehničkih standarda iz članka 98.
5. Države članice ne smiju zabraniti pravnim osobama koje prije 12. siječnja 2016. na njihovu državnom području obavljaju aktivnosti pružateljâ usluga iniciranja plaćanja i pružateljâ usluga pružanja informacija o računu u smislu ove Direktive da nastave obavljati iste aktivnosti na njihovu državnom području tijekom prijelaznog razdoblja iz stavaka 2. i 4. u skladu s trenutno primjenjivim regulatornim okvirom.
6. Države članice osiguravaju da, sve dok pojedinačni pružatelji platnih usluga koji vode račune nisu usklađeni s regulatornim tehničkim standardima iz stavka 4., pružatelji platnih usluga koji vode račune ne zlorabe svoju neusklađenost kako bi blokirali ili ometali uporabu usluga iniciranja plaćanja i usluga pružanja informacija o računu za račune koje oni vode.

Članak 116.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 117.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. studenoga 2015.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
N. SCHMIT

PRILOG I.

PLATNE USLUGE

(kako su navedene u članku 4. točki 3.)

1. Usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje te svi postupci koji su potrebni za vođenje računa za plaćanje.
 2. Usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje te svi postupci koji su potrebni za vođenje računa za plaćanje.
 3. Izvršenje platnih transakcija, uključujući prijenos novčanih sredstava na račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga korisnika ili kod drugog pružatelja platnih usluga:
 - (a) izvršenje izravnih terećenja uključujući jednokratna izravna terećenja;
 - (b) izvršenje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnih uređaja;
 - (c) izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge.
 4. Izvršenje platnih transakcija kod kojih su novčana sredstva pokrivena kreditnom linijom za korisnika platnih usluga:
 - (a) izvršenje izravnih terećenja uključujući jednokratna izravna terećenja;
 - (b) izvršenje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnih uređaja;
 - (c) izvršenje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge.
 5. Izdavanje platnih instrumenata i/ili prihvaćanje platnih transakcija.
 6. Novčane pošiljke.
 7. Usluge iniciranja plaćanja.
 8. Usluge pružanja informacija o računu.
-

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	Članak 1. stavak 2.
Članak 2. stavak 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 2. stavak 2.	
Članak 2. stavak 3.	
Članak 2. stavak 4.	
Članak 2. stavak 5.	Članak 2. stavak 3.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.:	Članak 4.:
točke 1., 2., 3., 4., 5. i 10.	točke 1., 2., 3., 4., 5. i 10.
točka 7.	točka 6.
točka 8.	točka 7.
točka 9.	točka 8.
točka 11.	točka 9.
točka 12.	točka 14.
točka 13.	točka 16.
točka 14.	točka 23.
točke 20., 21. i 22.	točke 11., 12. i 13.
točka 23.	točka 28.
točka 25.	točka 15.
točke 26. i 27.	točke 17. i 18.
točka 28.	točka 20.
točka 29.	točka 19.
točka 33.	točka 21.
točke 34., 35., 36. i 37.	točke 24., 25., 26. i 27.
točka 38.	točka 22.
točke 39. i 40.	točke 29. i 30.
točke 6., od 15. do 19., 24., od 30. do 32. i od 41. do 48.	-
Članak 5. stavak 1.	Članak 5.
Članak 5. stavak 2.	
Članak 5. stavak 3.	
Članak 5. stavak 4.	-

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 5. stavak 5.	-
Članak 5. stavak 6.	-
Članak 5. stavak 7.	-
Članak 6. stavak 1.	-
Članak 6. stavak 2.	-
Članak 6. stavak 3.	-
Članak 6. stavak 4.	-
Članak 7.	Članak 6.
Članak 8. stavak 1.	Članak 7. stavak 1.
Članak 8. stavak 2.	Članak 7. stavak 2.
Članak 8. stavak 3.	Članak 7. stavak 3.
Članak 9. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.
Članak 9. stavak 2.	Članak 8. stavak 2.
Članak 9. stavak 3.	Članak 8. stavak 3.
Članak 10. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.
Članak 10. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.
-	Članak 9. stavci 3. i 4.
Članak 11. stavak 1.	Članak 10. stavak 1.
Članak 11. stavak 2.	Članak 10. stavak 2.
Članak 11. stavak 3.	Članak 10. stavak 3.
Članak 11. stavak 4.	Članak 10. stavak 4.
Članak 11. stavak 5.	Članak 10. stavak 5.
Članak 11. stavak 6.	Članak 10. stavak 6.
Članak 11. stavak 7.	Članak 10. stavak 7.
Članak 11. stavak 8.	Članak 10. stavak 8.
Članak 11. stavak 9.	Članak 10. stavak 9.
Članak 12.	Članak 11.
Članak 13. stavak 1.	Članak 12. stavak 1.
Članak 13. stavak 2.	Članak 12. stavak 2.
Članak 13. stavak 3.	Članak 12. stavak 3.
Članak 14. stavak 1.	Članak 13.
Članak 14. stavak 2.	Članak 13.
Članak 14. stavak 3.	-
Članak 14. stavak 4.	-
Članak 15. stavak 1.	-

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 15. stavak 2.	-
Članak 15. stavak 3.	-
Članak 15. stavak 4.	-
Članak 15. stavak 5.	-
Članak 16.	Članak 14.
Članak 17. stavak 1.	Članak 15. stavak 1.
Članak 17. stavak 2.	Članak 15. stavak 2.
Članak 17. stavak 3.	Članak 15. stavak 3.
Članak 17. stavak 4.	Članak 15. stavak 4.
Članak 18. stavak 1.	Članak 16. stavak 1.
Članak 18. stavak 2.	Članak 16. stavak 2.
Članak 18. stavak 3.	Članak 16. stavak 2.
Članak 18. stavak 4.	Članak 16. stavak 3.
Članak 18. stavak 5.	Članak 16. stavak 4.
Članak 18. stavak 6.	Članak 16. stavak 5.
Članak 19. stavak 1.	Članak 17. stavak 1.
Članak 19. stavak 2.	Članak 17. stavak 2.
Članak 19. stavak 3.	Članak 17. stavak 3.
Članak 19. stavak 4.	Članak 17. stavak 4.
Članak 19. stavak 5.	Članak 17. stavak 5.
Članak 19. stavak 6.	Članak 17. stavak 7.
Članak 19. stavak 7.	Članak 17. stavak 8.
Članak 19. stavak 8.	-
Članak 20. stavak 1.	Članak 18. stavak 1.
Članak 20. stavak 2.	Članak 18. stavak 2.
Članak 21.	Članak 19.
Članak 22. stavak 1.	Članak 20. stavak 1.
Članak 22. stavak 2.	Članak 20. stavak 2.
Članak 22. stavak 3.	Članak 20. stavak 3.
Članak 22. stavak 4.	Članak 20. stavak 4.
Članak 22. stavak 5.	Članak 20. stavak 5.
Članak 23. stavak 1.	Članak 21. stavak 1.
Članak 23. stavak 2.	Članak 21. stavak 2.
Članak 23. stavak 3.	Članak 21. stavak 3.
Članak 24. stavak 1.	Članak 22. stavak 1.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 24. stavak 2.	Članak 22. stavak 2.
Članak 24. stavak 3.	Članak 22. stavak 3.
Članak 25. stavak 1.	Članak 23. stavak 1.
Članak 25. stavak 2.	Članak 23. stavak 2.
Članak 26. stavak 1.	Članak 24. stavak 1.
Članak 26. stavak 2.	Članak 24. stavak 2.
Članak 27. stavak 1.	-
Članak 27. stavak 2.	-
Članak 28. stavak 1.	Članak 25. stavak 1.
Članak 28. stavak 2.	-
Članak 28. stavak 3.	-
Članak 28. stavak 4.	-
Članak 28. stavak 5.	-
Članak 29. stavak 1.	Članak 25. stavci 2. i 3.
Članak 29. stavak 2.	-
Članak 29. stavak 3.	Članak 25. stavak 4.
Članak 29. stavak 4.	-
Članak 29. stavak 5.	-
Članak 29. stavak 6.	-
Članak 30. stavak 1.	-
Članak 30. stavak 2.	-
Članak 30. stavak 3.	-
Članak 30. stavak 4.	-
Članak 31. stavak 1.	-
Članak 31. stavak 2.	Članak 25. stavak 4.
Članak 32. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.
Članak 32. stavak 2.	Članak 26. stavak 2.
Članak 32. stavak 3.	Članak 26. stavak 3.
Članak 32. stavak 4.	Članak 26. stavak 4.
Članak 32. stavak 5.	Članak 26. stavak 5.
Članak 32. stavak 6.	Članak 26. stavak 6.
Članak 33. stavak 1.	-
Članak 33. stavak 2.	-
Članak 34.	Članak 27.
Članak 35. stavak 1.	Članak 28. stavak 1.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 35. stavak 2.	Članak 28. stavak 2.
Članak 36.	-
Članak 37. stavak 1.	Članak 29.
Članak 37. stavak 2.	-
Članak 37. stavak 3.	-
Članak 37. stavak 4.	-
Članak 37. stavak 5.	-
Članak 38. stavak 1.	Članak 30. stavak 1.
Članak 38. stavak 2.	Članak 30. stavak 2.
Članak 38. stavak 3.	Članak 30. stavak 3.
Članak 39.	Članak 31.
Članak 40. stavak 1.	Članak 32. stavak 1.
Članak 40. stavak 2.	Članak 32. stavak 2.
Članak 40. stavak 3.	Članak 32. stavak 3.
Članak 41.	Članak 33.
Članak 42. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
Članak 42. stavak 2.	Članak 34. stavak 2.
Članak 43. stavak 1.	Članak 35. stavak 1.
Članak 43. stavak 2.	Članak 35. stavak 2.
Članak 44. stavak 1.	Članak 36. stavak 1.
Članak 44. stavak 2.	Članak 36. stavak 2.
Članak 44. stavak 3.	Članak 36. stavak 3.
Članak 45. stavak 1.	Članak 37. stavak 1.
Članak 45. stavak 2.	-
Članak 45. stavak 3.	Članak 37. stavak 2.
Članak 46.	-
Članak 47.	-
Članak 48.	Članak 38.
Članak 49.	Članak 39.
Članak 50.	Članak 40.
Članak 51. stavak 1.	Članak 41. stavak 1.
Članak 51. stavak 2.	Članak 41. stavak 2.
Članak 51. stavak 3.	Članak 41. stavak 3.
Članak 52. točka 1.	Članak 42. stavak 1.
Članak 52. točka 2.	Članak 42. stavak 2.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 52. točka 3.	Članak 42. stavak 3.
Članak 52. točka 4.	Članak 42. stavak 4.
Članak 52. točka 5.	Članak 42. stavak 5.
Članak 52. točka 6.	Članak 42. stavak 6.
Članak 52. točka 7.	Članak 42. stavak 7.
Članak 53.	Članak 43.
Članak 54. stavak 1.	Članak 44. stavak 1.
Članak 54. stavak 2.	Članak 44. stavak 2.
Članak 54. stavak 3.	Članak 44. stavak 3.
Članak 55. stavak 1.	Članak 45. stavak 1.
Članak 55. stavak 2.	Članak 45. stavak 2.
Članak 55. stavak 3.	Članak 45. stavak 3.
Članak 55. stavak 4.	Članak 45. stavak 4.
Članak 55. stavak 5.	Članak 45. stavak 5.
Članak 55. stavak 6.	Članak 45. stavak 6.
Članak 56.	Članak 46.
Članak 57. stavak 1.	Članak 47. stavak 1.
Članak 57. stavak 2.	Članak 47. stavak 2.
Članak 57. stavak 3.	Članak 47. stavak 3.
Članak 58. stavak 1.	Članak 48. stavak 1.
Članak 58. stavak 2.	Članak 48. stavak 2.
Članak 58. stavak 3.	Članak 48. stavak 3.
Članak 59. stavak 1.	Članak 49. stavak 1.
Članak 59. stavak 2.	Članak 49. stavak 2.
Članak 60. stavak 1.	Članak 50. stavak 1.
Članak 60. stavak 2.	Članak 50. stavak 2.
Članak 60. stavak 3.	-
Članak 61. stavak 1.	Članak 51. stavak 1.
Članak 61. stavak 2.	Članak 51. stavak 2.
Članak 61. stavak 3.	Članak 51. stavak 3.
Članak 61. stavak 4.	Članak 51. stavak 4.
Članak 62. stavak 1.	Članak 52. stavak 1.
Članak 62. stavak 2.	Članak 52. stavak 2.
Članak 62. stavak 3.	Članak 52. stavak 3.
Članak 62. stavak 4.	-

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 62. stavak 5.	-
Članak 63. stavak 1.	Članak 53. stavak 1.
Članak 63. stavak 2.	Članak 53. stavak 2.
Članak 63. stavak 3.	Članak 53. stavak 3.
Članak 64. stavak 1.	Članak 54. stavak 1.
Članak 64. stavak 2.	Članak 54. stavak 2.
Članak 64. stavak 3.	Članak 54. stavak 3.
Članak 64. stavak 4.	Članak 54. stavak 4.
Članak 65. stavak 1.	-
Članak 65. stavak 2.	-
Članak 65. stavak 3.	-
Članak 65. stavak 4.	-
Članak 65. stavak 5.	-
Članak 65. stavak 6.	-
Članak 66. stavak 1.	-
Članak 66. stavak 2.	-
Članak 66. stavak 3.	-
Članak 66. stavak 4.	-
Članak 66. stavak 5.	-
Članak 67. stavak 1.	-
Članak 67. stavak 2.	-
Članak 67. stavak 3.	-
Članak 67. stavak 4.	-
Članak 68. stavak 1.	Članak 55. stavak 1.
Članak 68. stavak 2.	Članak 55. stavak 2.
Članak 68. stavak 3.	Članak 55. stavak 3.
Članak 68. stavak 4.	Članak 55. stavak 4.
Članak 69. stavak 1.	Članak 56. stavak 1.
Članak 69. stavak 2.	Članak 56. stavak 2.
Članak 70. stavak 1.	Članak 57. stavak 1.
Članak 70. stavak 2.	Članak 57. stavak 2.
Članak 71. stavak 1.	Članak 58.
Članak 71. stavak 2.	-
Članak 72. stavak 1.	Članak 59. stavak 1.
Članak 72. stavak 2.	Članak 59. stavak 2.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 73. stavak 1.	Članak 60. stavak 1.
Članak 73. stavak 2.	-
Članak 73. stavak 3.	Članak 60. stavak 2.
Članak 74. stavak 1.	Članak 61. stavci 1., 2. i 3.
Članak 74. stavak 2.	-
Članak 74. stavak 3.	Članak 61. stavak 4. i članak 61. stavak 5.
Članak 75. stavak 1.	-
Članak 75. stavak 2.	-
Članak 76. stavak 1.	Članak 62. stavak 1.
Članak 76. stavak 2.	Članak 62. stavak 2.
Članak 76. stavak 3.	Članak 62. stavak 3.
Članak 76. stavak 4.	-
Članak 77. stavak 1.	Članak 63. stavak 1.
Članak 77. stavak 2.	Članak 63. stavak 2.
Članak 78. stavak 1.	Članak 64. stavak 1.
Članak 78. stavak 2.	Članak 64. stavak 2.
Članak 79. stavak 1.	Članak 65. stavak 1.
Članak 79. stavak 2.	Članak 65. stavak 2.
Članak 79. stavak 3.	Članak 65. stavak 3.
Članak 80. stavak 1.	Članak 66. stavak 1.
Članak 80. stavak 2.	Članak 66. stavak 2.
Članak 80. stavak 3.	Članak 66. stavak 3.
Članak 80. stavak 4.	Članak 66. stavak 4.
Članak 80. stavak 5.	Članak 66. stavak 5.
Članak 81. stavak 1.	Članak 67. stavak 1.
Članak 81. stavak 2.	Članak 67. stavak 2.
Članak 81. stavak 3.	Članak 67. stavak 3.
Članak 82. stavak 1.	Članak 68. stavak 1.
Članak 82. stavak 2.	Članak 68. stavak 2.
Članak 83. stavak 1.	Članak 69. stavak 1.
Članak 83. stavak 2.	Članak 69. stavak 2.
Članak 83. stavak 3.	Članak 69. stavak 3.
Članak 84.	Članak 70.
Članak 85.	Članak 71.
Članak 86.	Članak 72.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 87. stavak 1.	Članak 73. stavak 1.
Članak 87. stavak 2.	Članak 73. stavak 1.
Članak 87. stavak 3.	Članak 73. stavak 2.
Članak 88. stavak 1.	Članak 74. stavak 1.
Članak 88. stavak 2.	Članak 74. stavak 2.
Članak 88. stavak 3.	Članak 74. stavak 2.
Članak 88. stavak 4.	Članak 74. stavak 2.
Članak 88. stavak 5.	Članak 74. stavak 3.
Članak 89. stavak 1.	Članak 75. stavak 1.
Članak 89. stavak 2.	Članak 75. stavak 2.
Članak 89. stavak 3.	Članak 75. stavak 3.
Članak 90. stavak 1.	-
Članak 90. stavak 2.	-
Članak 91.	Članak 76.
Članak 92. stavak 1.	Članak 77. stavak 1.
Članak 92. stavak 2.	Članak 77. stavak 2.
Članak 93.	Članak 78.
Članak 94. stavak 1.	Članak 79. stavak 1.
Članak 94. stavak 2.	-
Članak 95. stavak 1.	-
Članak 95. stavak 2.	-
Članak 95. stavak 3.	-
Članak 95. stavak 4.	-
Članak 95. stavak 5.	-
Članak 96. stavak 1.	-
Članak 96. stavak 2.	-
Članak 96. stavak 3.	-
Članak 96. stavak 4.	-
Članak 96. stavak 5.	-
Članak 96. stavak 6.	-
Članak 97. stavak 1.	-
Članak 97. stavak 2.	-
Članak 97. stavak 3.	-
Članak 97. stavak 4.	-
Članak 97. stavak 5.	-

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 98. stavak 1.	-
Članak 98. stavak 2.	-
Članak 98. stavak 3.	-
Članak 98. stavak 4.	-
Članak 98. stavak 5.	-
Članak 99. stavak 1.	Članak 80. stavak 1.
Članak 99. stavak 2.	Članak 80. stavak 2.
Članak 100. stavak 1.	-
Članak 100. stavak 2.	-
Članak 100. stavak 3.	-
Članak 100. stavak 4.	Članak 82. stavak 2.
Članak 100. stavak 5.	-
Članak 100. stavak 6.	-
Članak 101. stavak 1.	-
Članak 101. stavak 2.	-
Članak 101. stavak 3.	-
Članak 101. stavak 4.	-
Članak 102. stavak 1.	Članak 83. stavak 1.
Članak 102. stavak 2.	Članak 83. stavak 2.
Članak 103. stavak 1.	Članak 81. stavak 1.
Članak 103. stavak 2.	-
Članak 104.	-
Članak 105. stavak 1.	-
Članak 105. stavak 2.	-
Članak 105. stavak 3.	-
Članak 105. stavak 4.	-
Članak 105. stavak 5.	-
Članak 106. stavak 1.	-
Članak 106. stavak 2.	-
Članak 106. stavak 3.	-
Članak 106. stavak 4.	-
Članak 106. stavak 5.	-
Članak 107. stavak 1.	Članak 86. stavak 1.
Članak 107. stavak 2.	Članak 86. stavak 2.
Članak 107. stavak 3.	Članak 86. stavak 3.

Ova Direktiva	Direktiva 2007/64/EZ
Članak 108.	Članak 87.
Članak 109. stavak 1.	Članak 88. stavak 1.
Članak 109. stavak 2.	Članak 88. stavak 3.
Članak 109. stavak 3.	Članak 88. stavci 2. i 4.
Članak 109. stavak 4.	-
Članak 109. stavak 5.	-
Članak 110.	Članak 90.
Članak 111. stavak 1.	-
Članak 111. stavak 2.	-
Članak 112. stavak 1.	-
Članak 112. stavak 2.	-
Članak 113.	Članak 92.
Članak 114.	Članak 93.
Članak 115. stavak 1.	Članak 94. stavak 1.
Članak 115. stavak 2.	Članak 94. stavak 2.
Članak 115. stavak 3.	-
Članak 115. stavak 4.	-
Članak 115. stavak 5.	-
Članak 116.	Članak 95.
Članak 117.	Članak 96.
Prilog I.	Prilog